

Orienteeruja

nr. 4/81

august 2004

Kesksuvised tiitlivõistlused

Võsast Väljas: Sergei Shirokov - OK Võru Tsehhis - Dr O-Trops nimemaagiast

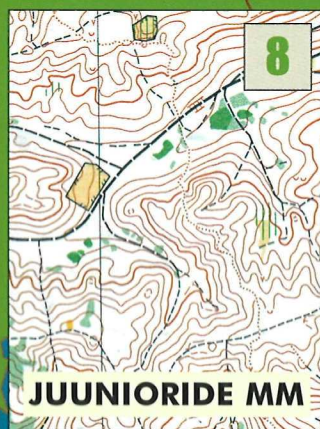
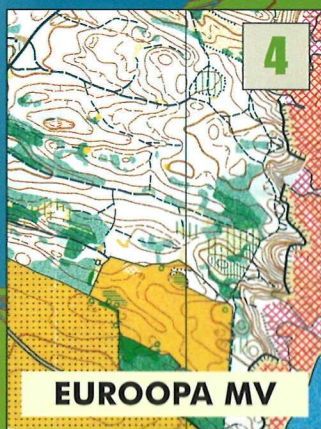
SUUR ORIENTEERUMISKLUBIDE KÜSITLUS

Orienteeruja

nr 4(81)
august 2004

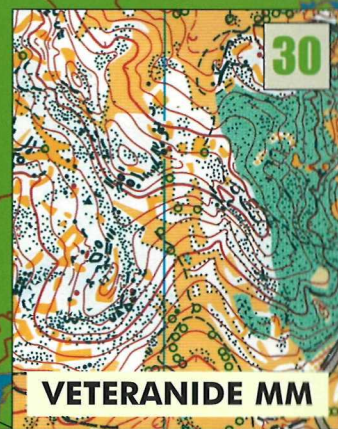
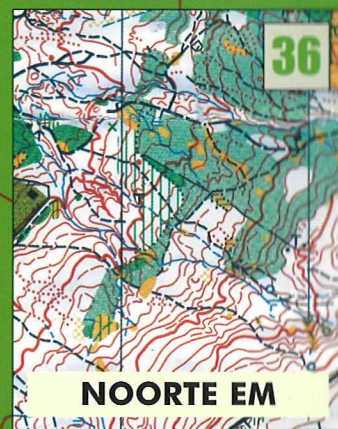
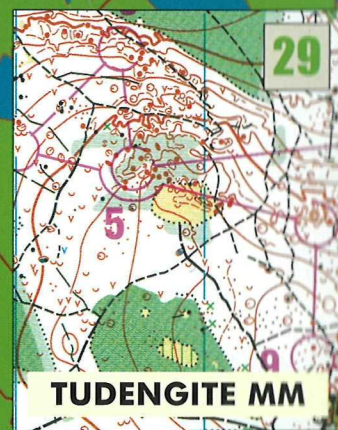
EESTLASED EUROOPAT VALLUTAMAS:

Suvised tiitlivõistlused üle Euroopa

SISUKORD +

Dr O-Trops.....	13
Lühijudis.....	13
Eesti o-klubide	
küsitlus.....	14
Orienteeruja	
kalender.....	20
Jukola.....	29
Keskonnaveerg..	32
EOL Noortelaager..	33
Võsast väljas:	
Sergei Sirokov.....	35
OK Võru o-turisti-	
na Tsehimaal.....	36
EOL otsused.....	38

PRINTCENTER

TRÜKIB
ORIENTEERUJAT

presidendi veerg

10 aastat mitmepäevajooksu 4EST — kas ring saab täis?

FOTO: HARRY VEIDE

Leho Haldna
EOL president
22.08.2004

Tänavu 10-aastaseks saanud meie ainuke 4-päevaline rahvusvaheline orienteerumisjooks 4EST vaevleb kriisis. Osalejate arv on ajaloo väikseim. Esimene võistlus 1995.a Jänedal tõi kokku 456 võistlejat, tänavu Pudisool aga ainult 400 (!). Osavõtuarvu rekord pärineb 2001.a Võrumaalt Ootsipalu-Kirikuküla võistluselt, mis tõi kokku 742 registreerunud võistlejat. Mullune, koos juunioride MM-võistlustega toimunud 4EST tõi kokku 649 orienteerujat — neist umbes 200 olid siiski juhukülalised välismaalt.

Võistluse edu määravad korraldajaid ja osavõtjaid. EOL on olnud pidevalt raskustes 4EST võistlusele korraldajate leidmisega. Suurimaks süüks on siin 4EST võistluse korraldamise töö- ja ajamahustus ning meie enamiku klubide organisatsiooni ning ressursside mittevastavus — keskmisele EOL-i klubile ei ole 4EST läbiviimine jõukohane. Võimalikuks saab see ainult siis, kui väikesed klubid omad jõud ühendavad — nagu tänavuse 4EST korraldamisel tegid sümpaatselt koostööd OK Kooperaator ja SRD.

Osavõtjad on 4EST korralduskvaliteedi suhtes olnud alati kriitilised. Tüüpilised etteheited — stardimaks kõrge, maastikud varem kasutatud, kaart või rada vigased, kehvad auhinnad.

4EST stardimaks ei kata täna võistluse korraldamise kulusid. EOL ei ole suutnud leida võistlusele peasponsorit. Aktiivsemad korraldajad on kaasanud oma klubi või piirkonna sponsoreid 4EST läbiviimiseks. Sellest siiski ei piisa ja 4EST toodab sellisel kujul korraldajale kahjumit.

4EST eelarve kannatab välja ühe uue orienteerumiskaardi valmistamise selle võistluse jaoks — kui võistlejad tahavad joosta 4 päeva erinevatel kaartidel, siis on 3 nendest hiljaaegu kasutusel ol-

nud. Seoses radade ja võistlusklasside suure arvuga ei ole ka kogenud rajameistril lihtne vigu vältida ning teha kõigile osalejatele kõikidel päevadel nende unistuse orienteerumisarada. Kuskil tuleb ikka sisse inimlik eksimus. Kuid võistlejate arusaamist või halastust ei maksa loota!

Kehvad auhinnad on alati olnud 4EST probleem. Jälle on põhjus lihtne — liialt palju auhinda! 4EST lõpuks tuleb jagada ca 270 auhinda, millest päevavõitjatele lähevad umbes pooled. Kusjuures auhindade hulk ei sõltu peaaegu osalejate arvust! Kui tahame kalleid ja originaalseid auhindu, tuleb millestki loobuda. Näiteks joosta kõik päevad vanadel päevakukaartidel või loobuda päevavõitjate autasustamise traditsioonist kolmanda võistluspäeva õhtul.

4EST üheks ideeks on olnud olla (pere)puhkuse veetmise vormiks. Vaadates osalejate langevat trendi tekib küsimus — kas ja kuidas orienteeruja puhkab? Ärksam ja/või varakam puhkab välismaistel mitmepäevajooksudel või sõidab veteranide MM-võistlusele. Kodus puhkamiseks tal enam vaba aega ei jää, sest pikk reis on suure osa puhkusest viinud ning elus on ka muid asju teha peale orienteerumise. Need, kel vaba aega on liialt vähe või palju võib-olla isegi tulevad 4EST-ile. Kõige suurema osa orienteerujatest moodustavad need, kes soovivad mitmepäevajooksul mitte puhata, vaid teha seda töö kõrvalt. EOL-i võistluste "Lõuna-Eesti reegel" — "kui võistlus toimub Tartust, Põlvast või Võrust nii kaugel, et ööseks ei ole otstarbekas koju tagasi sõita, siis osalejate arv langeb 20%" kehtib ka siin. Põhja-Eesti rahvas on harjunud lõunas võistlustel käima, loonud endale "tugikohad" või hankinud iga ilmaga väliõõbimiseks sobiva varustuse.

4EST on tõsisest probleemidest. Võistluse ellujäämise seisukohalt on võtmetähtsusega 2005.a Võrumaa kaunites metsades toimuv võistlus. Kas 4EST tõuseb tuhandest

Orienteeruja 2004.a ilmumiskuud:

nr 5(82)/2004

sept/okt 2004

nr 6(83)/2004*

november 2004

* — koos tulemuste lisanumbriga

JÄRGMISES NUMBRIS:

- Maailmameistri-võistlused Rootsisis
- Eesti MV tavarajal ja noorte/veteranide teatejooksudes
- Multisportlaste sügis-seiklus Kolgakülas
- Ekstreemselt sügise-ne Lätimaa

...ja palju muud

Orienteeruja 4/81 august 2004

Eesti Orienteerumislidu perioodiline väljaanne, ilmub aastast 1994

Väljaandja:

EESTI ORIENTEERUMISLIIT
<eol@orienteerumine.ee>
www.orienteerumine.ee
Regati 1, 11911 Tallinn;
a/a 221002100295
Hansapank; tel/faks
6398681

Peatoimetaja: Jürgen Einpaul <jyrge@trenet.ee>, Tamme tee 4, Aaviku küla, Rae vald 75301, Harjumaa; tel 6034515, 56450571, faks 6034516

Esikaas: foto Peeter Pihl

Kolleegium: Sixten Sild, Maret Vaher, Ruth Vaher, Mihkel Järveoja, Monika Järveoja

Orienteeruja üksikmüük:

Mati Poom — Tallinnas, Põhja-Eestis ja suurematel üleriigilistel võistlustel; Tiina Oras — Tartu neljapäevakutel; üksikuid numbreid saab osta ka EOLi kontorist Pirita Regati 1

Orienteeruja üksiknumbri hind 30 kr

Taani kuningriigis kõrvetab

Tänavused Euroopa meistrivõistlused toimuvad eestlastele üsna kodusel maastikutüübil Taani „rockipealinnas” Roskildes. Taani „pärispealinna”, Kopenhaageni lähedus tegi kohalesõidu hõlpsaks orienteerujatele kõigist maailma nurkadest — peale Euroopa MV medalite jagati samas ka MK-sarja punkte.

Sixten Sild

Valdav osa võistelnud koondisi peab hooaja põhieesmärgiks arusaadavalt MM-võistlusi septembris, kuid oli neidki, kes hindasid oma aasta suurimaks võimaluseks just Taani võistlust — seda eelkõige maastikutüübi sobivuse tõttu neile. Skandinaavialik kaljune pinnas on maailma orienteerumiseriikides siiski geograafiliselt palju harvemini esindatud kui meile nii kodused muld ja moreen. Lisaks sellele oli põhjust tulla Hamleti kodumaale ka eelsoojendusena kahe aasta pärast Aarhusis toimuvateks maailmameistrivõistlusteks.

Eesti koondis oli EM-il esindatud järgmises koosseisus: naistest **Kirti Rebane**, **Anu Annus** ja **Annika Rihma** ning meestest **Olle Kärner**, **Marek Nõmm**, **Rene Ottesson** ja **Jan Olm**, võistkonna esindajana allakirjutanu.

Kõige kodusemalt tundis ennast kohapeal ilmselt Annika, kes saabus küll otse Juunioride MM-ilt Poolas, kuid on ligi aasta aega elanud valdavalt Kopenhaagenis au pair ametit pidades (AU PAIR on lapsehoidjana töötav noor inimene, kes lisaks õpib keelekoolis ja veedab vaba aega enda poolt valitud võõrriigis).

Kuna EM-i nagu MM-i kavaski on 4 võistlusala — sprint, lühirada, tavarada ja teade, siis on väga vähe neid, kes kogu programmi kaasa teevad. Koos eeljooksudega igal individuaaldistantsil on see lihtsalt liiga kurnav. Siiski oli nii mõnigi maailma tipppegijatest otsustanud kõik alad kaasa teha, näiteks norralased **Björn Valstad** ja **Hanne Staff** ning rootslane **Emil Wingsted** (veidi allpool käsitlem ka nende käekäiku).

Meie koondisest olid kõige tagasihoidlikumad Olle plaanid. Seoses panustamisega O-Ringenile kohe peale EM-i oli tal kavas osaleda ainult lühirajal — kõike seda eelkõige hooaja tähtsaimat võistlust, MM-i silmas pidades.

Võistluseelsed treeningud andsid üsna selge pildi maastike ja taimkatte iseloomust. Enamik koondislastest on varem Taanis võistelnud märtsikuistel Spring Cupi nimelistel jõuproovidel ning teada oli, et EM-i maastikud (v.a tavarada) on sama tüüpi. Nii see ka oli, ent taimkatte takistav jõud on juulis sootuks midagi muud kui märtsis, mil lehestik ja rohurinne puuduvad. Nähtavus ja joostavus olid paljudes kohtades alusmetsa ja rohke nõgese tõttu väga viletsad.

Eestlastele mitte just väga võõrad faktorid, kuid suurvõistlusel mõningaseks üllatuseks siiski. Erilisi kõrguste vahesid võistlustel peale tavaraja oodata polnud ning kuna suur osa metsast oli siiski hästi läbitav, siis võis oodata kiireid kilomeetriaegu ja tasavägiseid heitlusi.

Tippvõistluste uue mudeli kohaselt peeti kõigi individuaalalade eeljooksud ära enne finaale pidamist. Varasematel aegadel on iga ala eeljooksule järgnenud finaali võistlus ning alles seejärel on asunud järgmise distsipliini kallale. Seekord alustati siis järjekordsetel päevadel tavaraja ning lühiraja eeljooksudega. Mõlemad peeti ühe metsamassiivi kõrvuti asetsevates osades ühe ja sama finishipaigaga (sama metsa teises otsas peeti nädal hiljem ka teatevõistlus). Tavaraja eeljooksudeks oli valitud mägisem osa maastikust ning lühiraja eeljooksudeks väiksemate kõrguste vahedega piirkond. Läbitavuse poolest ei erinenud need teineteisest oluliselt. Eeljooksust A-finaali pääsemiseks oli vaja jõuda 17 parema sekka ühes kolmest alagrupid. Meie naistest õnnestus see mõlemal startinul — Anu ja Kirti olid kumbki oma jooksus 16. kohaga eelviimased finaali jõudjad, kuid 8–9 minutit kaotust 7-kilomeetrise rajal rääkisid selgelt keelt konkurentide tugevusest. Meeste seas oli meie ainuke startinu Marek Nõmm, kes kaotas parimatele küll vähem meie naistest (7 minutit 11,5 km kohta), kuid meeste klassi tihedamas konkurentsist tähendas see nappi 10 sekundiga A-finaalist väljajäämist.

Lühiraja eeljooksudes startisid kõik meie koondislased peale Annika, kes oli alles teel juunioride MM-ilt Poolas. Anu sai hõlpsasti finaali vähem kui kaheminutilise kaotuse ja seitsmenda kohaga oma eeljooksus, Kirtl kogunes rajal aga edasipääsule lootmiseks liialt palju vigu. Ligi viieminutilise kaotus parimaile andis eeljooksus 24. koha, finaalist jäid teda lahutama 38 sekundit.

Meie meestest pääsesid paremate hulka pooled — Olle 10. kohaga (kaotus alla minuti) ja Marek 16. kohaga (kaotus üle 3 minuti) oma eeljooksus. A-finaali ukse taha jäid Jan Olm (27. koht, kaotus 3.44, A-finaalist puudu 1.37) ja Rene Ottesson (41. koht, 8.44, puudu 5.11). Mõlema päeva eeljooksud kinnitasid treeningutel saadud muljet suhteliselt halvast nähtavusest ja lä-

bitavusest. Marekil läks kohe raja algul nii õnnelt, et KP tähis jäi sõnajalgade sees nägemata ning kui ta lõpuks ringiga sinna tagasi jõudis, sai taga startinud valgevenelane ta juba kätte. Finishis oli sama kaaslane endiselt tihedalt kannal peal ja noolis eeljooksu kolmanda koha...

Pärast puhkepäeva järgnes esimene finaali võistlus — lühirajal. Maastik paiknes „Spring Cupi pealinna” Hillerödi külje all ja torkas silma väga väikeste kõrguste vahedega ning „ujuvate pinnavormidega”. Kasutatud mets oli väike ning võistlejad läbisid rajal ka vaatepunkti võistluskeskuses. Selle tulemusena oli lühike ja paljude KP-dega rada kaardil kobarasse kokku keeratud ning suurel kiirusel kaarti lugedes tekkis seeläbi vigu ja valesse punkti jooksmisi nii mõnelgi võistlejal. Teiste hulgas nurjus võistlus näiteks Björn Valstadil, ühel maailma tippnimedest, kes koos abikaasa Hanne Staffiga tegemas oma viimast hooaega...

Meie võistlejad pääsesid vähemalt raja kaardilt lugemise osas kergemalt, kuid kellegi ei õnnestunud saada „täistabamust”. Ka Ollel ei õnnestunud „masinat” korralikult tööle saada ning ebakindla soorituse tulemusena tuli leppida 33. kohaga (kaotus võitjale 4.40). Mareki kaotuskes kogunes 8.01 ning see andis lõpuprotokollis 38. koha. Naiste seas oli Anu 35., kaotades 5.10. B-finaalides jooksis meilt raja läbi ainult Jan Olm, saavutades 14. koha ja kaotades võitjale kolm minutit.

Lühiraja võistlusel oli nii mõndagi mälestusväärset — eelkõige prantslase **Thierry Guergiou** suveräänne kullajooks, mis meenus väga tema analoogilist võitu muldusel MM-il. Tema võidumarginaaliks hõbedale tulnud soomlase **Jarkko Huovila** ees oli tervelt 1.12! Pealtnägijana ütlesin, et harva näeb enne starti nii enesekindla ja keskendunud olemisega sportasi. Meeldejääv oli ka Leedu naiste tugev esinemine — juba eeljooksudes hiilanud **Dainora Alsaukaite** võttis hõbeda mitmekordse maailmameistri Hanne Staffi järel ning ette rutates võib öelda, et jooksis hiilgavalt kogu EM-il. Lätlastel oli põhjust rõõmustada noorukese **Martins Sirmajsi** 11. koha üle, mis on kindlasti tema senise karjääri parim tulemus ja millele on tulevikus veel tubli lisa loota.

Kuriosse jätku sai Rootsis elava ukrainla-

nõges nii koduselt...

sest lühiraja eksmaailmameistri **Juri Omeltsenko** diskvalifitseerimise seeria, millest oli paari aasta eest juttu ka meie ajakirjas — publikuhulga silme all viimases KP-s märkinu diskvalifitseeriti elektroonilise märke puudumise tõttu just selles KP-s! Kas tõmbas ta SI-pulga liiga vara KP-jaamast või oli probleem milleski muus — see jäigi teadmata. Helisignaali ei pruukinud ta suure kisakoori tõttu igatahes kuulda. Omeltsenko juhtum ei jäänud paraku omataoliste hulgas ainukeseks. Järgmine SI-süsteemi ohver oli tavarajal, kuid sellest siis, kui jutu- ga sinnamaale jõuame.

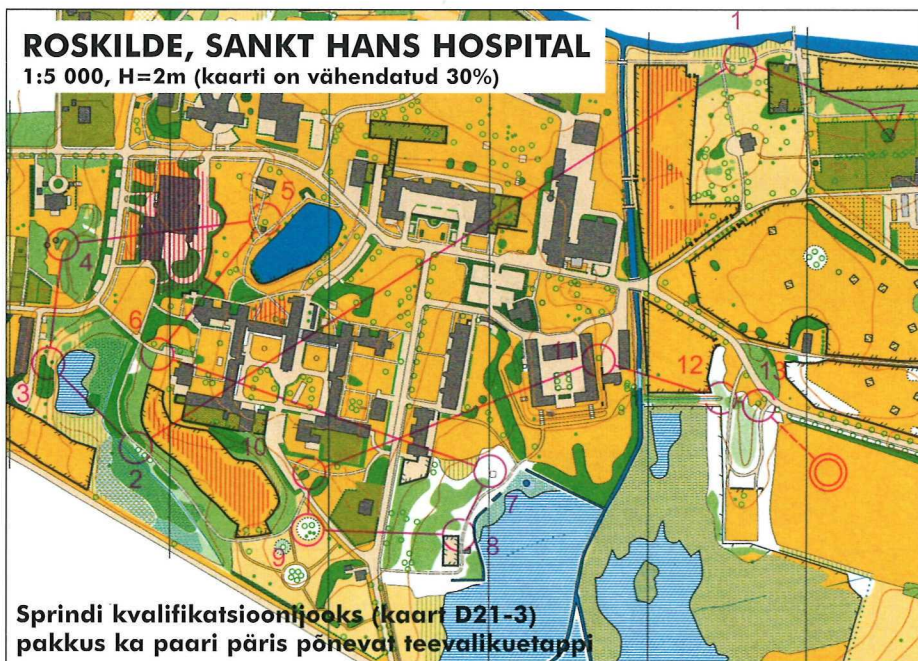
Lühirajale järgev distsipliin oli sprint, mis peeti ühepäevasena Roskilde linna piires — eeljooksud hommikul äärelinnas, vaimu- haigla territooriumil ja finaaliid õhtul kesku- sega kesklinna pargis.

Finaalipäasu sõel oli sprindis oodatult tihed — meeste hulgas ei tohtinud kahes alagrup- pis kolmest edasipääsuks kaotada oma eel- jooksu parimale üle minuti. Rene jäi kaotu- sega 1.09 kümne sekundiga finaaliukse ta- ha, kaotus 1.17 jättis Mareki oma eeljook- sus 30 sekundiga A-finaalist välja. Meie nai- stest võistlesid Kirti ja Annika ning viimasest saigi meie ainuke edasipääseja. Kaotus 1.42 andis 16. koha, mis tähendas oma eeljooksust eelviimasena finaaliipäasu. Kirti

kaotas parimale küll vähem — 1.28, kuid tema eeljooksu sõel oli tihedam ning see tulemus andis alles 19. koha, finaaliipäas jäi 16 sekundi kaugusele. Sprindi eeljooksude rajad pakkusid peale tiheda kaardilugemise ka paar päris põnevat teevalikuetappi, kus võis vale valiku korral vabalt 15–20 sekun- dit kaotada. See on aga sprindis terve iga- vik...

Sprindimedalid mängiti välja õhtuses Ros- kilde linnapargis finishiga amfiteatrikujulise areeni põhjas. Pealtvaatajasõbralik rada võimaldas võistlejat finishist näha tervelt seitsmel rajaetapil, sealhulgas võrrelda „li- ve“ variantide erinevust, kui kaks võistlejat üheaegselt teine teiselt poolt tiiki ühest punktist teise jooksid.

Põnevast võistlusest väljusid võitjatena rootsi koondise esinumber Emil Wingsted meestest ja kõigi alade valitsev maailma- meister, sveitslanna **Simone Niggli- Luder** naistest. Meeste hõbe läks venela- sele **Andrei Hramovile** ning pronks noo- rele **Mårten Boströmile** Soomest. Naiste hõbe ja pronks kuulusid rootslannadele **Jenny Johanssonile** ja **Emma Eng- strandile**. Tähelepanuväärne oli rootsi naiste stabiilsus — seitsme parema seas oli neid viis ning kuues rootslanna lõpetas esi- kümne kohe pärast taas ilusa soorituse tei- nud Dainora Alsaukaitet Leedust. Taas jät- kus aga juba kõne all olnud Björnar Valsta-

LÜHIRADA 13.07.2004 GRØNHOLT HEGN

H21A 6,4 km, tõusu 95 m, 22 KP

1 Thierry Gueorgiou	Prantsusmaa	30:49
2. Jarkko Huovila	Soome	32:01
3. Emil Wingstedt	Rootsi	32:10
4. Carsten Jørgensen	Taani	32:13
5. Chris Terkelsen	Taani	32:14
6. Pasi Ikonen	Soome	32:31
33. Olle Kärner	Eesti	35:29
38. Marek Nömm	Eesti	36:50

H21B 6,2 km, tõusu 95 m, 19 KP

1. Kiril Nikolov	Bulgaaria	32:51
14. Jan Olm	Eesti	35:51

D21A 5,3 km, tõusu 90 m, 21 KP

1. Hanne Staff	Norra	29:58
2. Dainora Alsaukaite	Leedu	30:24
3. Tatiana Ryabkina	Venemaa	30:53
4. Minna Kauppi	Soome	31:02
5. Jenny Johansson	Rootsi	31:03
5. Simone Niggli-Luder	Sveits	31:03
35. Anu Annus	Eesti	35:08

SPRINT 14.07.2004 ROSKILDE

H21A 3,0 km, 20 KP

1. Emil Wingstedt	Rootsi	13:35
2. Andrey Khramov	Venemaa	13:46
3. Mårten Boström	Soome	13:51
4. Øystein Kvaal Østerbø	Norra	13:54
5. Mikkel Lund	Taani	13:57
6. Jonas Pilblad	Rootsi	13:58

H21B 2,8 km, 17 KP

1. Nick Barrable	Suurbritannia	13:52
21. Marek Nömm	Eesti	14:45

D21A 2,5 km, 16 KP

1. Simone Niggli-Luder	Sveits	12:18
2. Jenny Johansson	Rootsi	12:37
3. Emma Engstrand	Rootsi	12:49
4. Emma Dahlstedt	Rootsi	12:52
5. Anne Margrethe Hausken	Norra	13:10
6. Anna Mårssell	Rootsi	13:12
51. Annika Rihma	Eesti	15:14

D21B 2,3 km, 12 KP

1. Jo Stevenson	Suurbritannia	12:30
7. Kirti Rebane	Eesti	13:21

TAVARADA 16.07.2004 KLINTESKOVEN

H21A 14,5 km, tõusu 560 m, 29 KP

1. Kalle Dalin	Rootsi	1:23:40
2. Mats Haldin	Soome	1:23:58
3. Emil Wingstedt	Rootsi	1:24:41
4. Robert Banach	Poola	1:25:20
5. Andrey Khramov	Venemaa	1:25:37
6. Michal Horacek	Tsehhi	1:25:50

D21A 9,6 km, tõusu 340 m, 21 KP

1. Simone Niggli-Luder	Sveits	1:02:04
2. Emma Engstrand	Rootsi	1:05:45
3. Tatiana Ryabkina	Venemaa	1:05:53
4. Heli Jukkola	Soome	1:06:12
5. Minna Kauppi	Soome	1:06:26
6. Hanne Staff	Norra	1:06:44
39. Kirti Rebane	Eesti	1:21:21

di okkiline kannatuste rada. Ühel etapil hoonete vahelt läbi jooksnud, märkas ta, et oli kogemata keeranud majade vahele liiga vara ning läbinud ala, mis kaardil oli asustatud ala leppemärgiga ehk teisisõnu jooksmiseks keelatud. Ei jäänudki tal midagi muud üle kui tulla finisshisse ja kurta oma kurba saatust. Sama ebaõnn tabas ka taanlaste suurlootust **Carsten Jörgenseni**.

B-finaalis jooksid meie koondislased juba pingevaba treeninguna õhtuhämaruses ja kerges vihmajas. Kirti lõpetas 7. ja Marek 21. kohaga, Rene piirdus lühema treeninguga.

Pärast puhkepäeva oli käes tavaraja finaali-päev. See võistlus peeti sootuks teistsugusel maastikul — Mõni saare idaservas, kus merre langeb tervelt 128m kõrgune kriidivärsus moodustasi kaardi idaserva ning pidev turistide autovool kulges kogu päeva läbi maastiku. Rajad pakkusid suurt kõrguste vahet, kuid tihti takistasid jooksu tihe alusmets ja nõges. Lisaks sellele veel palav ilm ja oligi kokku kurnav võistlus. Meilt pääsesid mäletatavasti A-finaali jooksma Anu ja Kirti, kes esimeste hulgas 9,6 km pikkusele rajale startinuna olid alusmetsa ja väsimusega võideldes finishiks väga kurnatud. Lõplikeks kohtadeks jäid Kirtil 39. ja Anul 45. Võidutses taas maailma esinumber Simone Niggli-Luder. Teiseks tulnud Emma Engstrand Rootsist kaotas talle juba 3.41 ja pronksi saanud **Tatjana Rjabkina** Venemaalt 3.49.

Meesteklassis tegi ilusa läbimurde maailmaklassi juba aastaid Rootsi koondise piiril olnud **Kalle Dalin**. 14,5 km pikkusel rajal võitis ta ajaga 83.40. Teiseks tuli kuulus

soomlane **Mats Haldin** ajaga 83.58 ning kolmas oli universaalne rootslane Emil Wingsted ajaga 84.41. Meie mees Marek oli selleks päevaks jäänud kimpu tervisega ning peale tavaraja B-finaali tuli peast pühkida ka teatejooksus osalemise mõtted. Teatejooksuks tuli seega Mareki asemel valmistuda Ollel.

Ka tavarada ei möödunud kurioosete juhtumiteta. Ja sündmuste keskel oli taas ei keegi muu kui Björnar Valstad! Finisheerunud esikuuiku piirimaile küündinud ajaga sai ta kuulda, et tal puudub märged ühest KP-st! Ometi oli mees ise raudkindel, et märkis korralikult helisignaali ära oodates kõigis punktides! Kõigele vaatamata tühistati tulemus ning zürii otsusega ei hakatud jooksja väidet kontrollima ka hiljem SI-jaamast märkeid maha lugedes, ehkki tehniliselt on see võimalik. Nii olid kolm individuaalala Björnariil tema viimasel EM-il kõik aia taha läinud. Jäi veel vaid teatevõistlus. Tema enese irooniline kommentaar oli: „Olen valmistunud sel hooajal ainult EM-iks ja MM-iks. MM-ile lähen nüüd veel ainult seepärast, et seal on kasutusel teine märkimissüsteem (EMIT), mis annab võistlejale igas KP-s ka dubleeriva märke juhaks kui elektroonika peaks tõrkuma...“. Mees lubas pärast kibedaid õppetunde võtta ette võitluse reeglite muutmise eest SI-süsteemi kasutamisel.

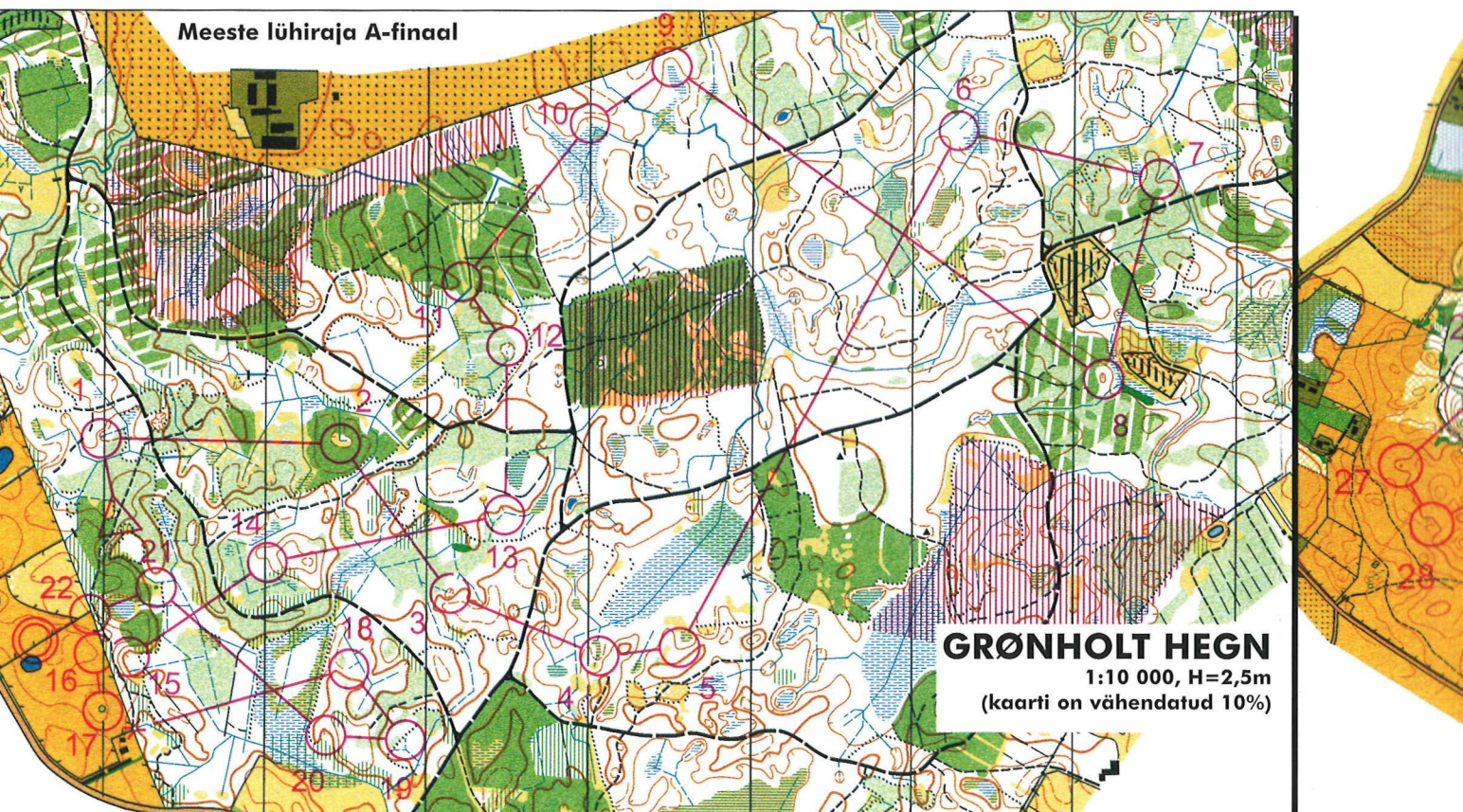
EM-i finaalaavastuseks olid tavapäraselt teatejooksud. Iga riik võib EM-il välja panna kuni kaks kolmeliikmelist nais- ja meeskonda. Eesti au läksid kaitsma vahetuste järjekorras Rene Ottesson, Jan Olm ja Olle Kärner meestest ning Kirti Rebane, Annika Rihma ja Anu Annus naistest. Väga tasavägistes

avavahetustes tegid avatapi jooksjad head jooksud — Rene oli kaotusega 3.11 kolmandas kümnes, kuid ees olid tulemused väga tihedad, Kirti lõpetas oma prima jooksu sel võistlusel küll alles 16.-na, kuid kaotus liidrile Soomele oli vaid 1.08! Annika ja Jan'i ülesandeks oli nüüd hoida, et vahe liidritega liiga suureks ei käriseks. Jan tuligi ülesandega hästi toime — oma etapi kiiremale kaotas ta vaid 2.46 ning tõstis meie meeskonna riikidevahelises konkurentsisis juba esikümne kandidaadiks. Annika jooks seevastu luhtus ning endast tugevamatega koos startides tulid kiirelt sisse suured vead, mis meie naiskonna kaotuse kahe etapi järel juba kümnele minutile käristasid. Ankruetapil ei õnnestunud ka Anu jooks ning vahe kulla võitnud Rootsi naiskonnaga jäi lõpuks 17 minutit. See tähendas üldjärjestuses 15. ning riikide arvestuses 12. kohta.

Meeste ankruetapil sai Olle õige hoo sisse alles raja teisel poolel, kus õnnestus tülikad konkurendid kandadelt raputada. Eesti meeste tunduvalt väiksem, 8-minutiline kaotus võitnud Soomele andis üldjärjestuses 17. ja riikide arvestuses 13. koha. Nii palju on meesteklassi konkurents tihedam kui naistel.

Nii meeste- kui ka naisteklassis oli kuldmedali saatus lahtine viimase minutini. Naistest rebisid viimasel etapil omavahel vanad ja kogunud konkurendid **Gunilla Svärd** Rootsist ja Hanne Staff Norrast. 11-sekundilise paremusena jäi siiski peale rootslanna.

Meestest olid esikolmiku kandidaadid kolmekesi koos eelviimasel KP-s, kust soomlane Mats Haldin valis parempoolse variandi viimasesse punkti ning taanlane Carsten Jörgensen ja rootslane Emil Wingsted va-

sakpoolsel. Soomlase variant kombinatsioonis tema jooksukirusega osutusid nobedamaks, hõbedaheitluses seljatas Carsten kodupubliku rõõmuks Emil Wingstedi, kes aga omakorda oli ainuke medalivõitja kõigil EM-i võistlusaladel.

Nagu teatejooks ilmekalt näitas, on Taani/Eesti-tüüpi maastikel meie võistlejatel suhteliselt suurem võimalus olla liidritele ajaliselt lähemal kui näiteks Skandinaavia või kesk-Euroopa maastikel, kuid samas on ka konkurents siin tihedam, sest sellisel maastikul „oskavad“ peaaegu kõik joosta. Mõningase üllatusena allakirjutanu jaoks on skandinaavlastest jooksjate seas alati neid, kes vaevaliselt meile koduste maastikega kohanevad. Ka Taanis torkas silma, et märgise Norra pojad ja tütreid jäid oma naabritele ja igipõliste rivaalidele Rootsi ja Soomest alla. Unustasin eespool märkimata, et parim Norra teatemeeskond meie loo kangelase Björn Valstad'iga avaatapil jäi viiendaks, kaotades sealhulgas mõlemale Soome meeskonnale. Uurisin norralaste endi arvamust selle kohta nende abitreenerilt **Jørn Sundbylt**, kes eestlastele veidi tuttav mulluse juunioride MM-i peapiikrina. Jørn leidis, et tegelikult oli EM sellist tüüpi maastikul peetud tippvõistlustest üks Norrale läbi aegade edukamaid! Nad said 1 individuaalkulla (Hanne Staff lühirajal) ning naiste teatehõbeda. Meeste parimaks jäi

noorukese **Øystein Kvaal Østerbø** neljas koht sprindis. Kuid selge on see, et septembrikuusel MM-il Rootsis on nende ambitsioonid palju suuremad ning revansjanu kannustab neid eriti tugevasti. Norra koondise peatreeneriks on juba paar aastat Anders Gärderud, rootslasest kunagine 3000 m takistusjooksus olümpiavõitja, kelle teenete hulka võib lugeda koondise tuumiku hea inspireerimise, sealhulgas paari Valstad-Staff otsuse lüüa tippkonkurentsiga kaasa veel ka sel aastal. Kuulduste ja internetilehekülgede (vt näit <http://www.staff-valstad.com/>) info põhjal on norralaste treeningmahud kolossaalsed. Nüüd jääb veel MM-il tõestada, et just selline valmistumine annab parimad tulemused. Põnevust peaks MM-il igatahes jätkuma. Kel vähegi võimalust, sõitke vaatama ja omadele kaasa elama! MM-i linn Västerås asub vaid sadakond kilomeetrit Stockholmist läänes ning pealtvaatajatele pakutakse rohkesti võimalusi ka ise MM-maastikele navigeerimist proovida. Täpsemat info leiad MM-võistluse internetileheküljelt <http://www.woc2004.com/>

TEADE 17.07.2004 SKJOLDNÆSHOLM

H21	D21
9,3 km, 140 m, 23 KP —	7,3 km, 100 m, 19 KP —
7,8 km, 110 m, 10 KP —	5,1 km, 60 m, 13 KP —
9,3 km, 140 m, 23 KP	7,3 km, 100 m, 19 KP

1. Soome 1 2:06:32	1. Rootsi 1 1:54:18
Jarkko Huovila 44:33	K. A. Højsgaard 44:48
Pasi Ikonen 38:11	Jenny Johansson 28:24
Mats Haldin 43:48	Svärd Gunilla 41:06
2. Taani 1 2:06:42	2. Norra 1 1:54:29
Chris Terkelsen 44:56	Marianne Andersen 45:00
René Rokkjær 37:52	E. Ingvaldsen 28:22
Carsten Jørgensen 43:54	Hanne Staff 41:07
3. Rootsi 1 2:06:53	3. Rootsi 2 1:57:42
Kalle Dalin 44:27	Cecilia Bratt 44:55
Johan Modig 37:52	Lina Bäckström 28:34
Emil Wingstedt 44:34	Emma Engstrand 44:13
17. Eesti 1 2:14:28	15. Eesti 1 2:11:33
Rene Ottesson 47:32	Kirti Rebane 45:48
Jan Olm 40:30	Annika Rihma 37:16
Olle Käerner 46:26	Anu Annus 48:29

KLINTESKOVEN

1:15 000, H=5m

MEESTE TAVARAJA A-FINAAL

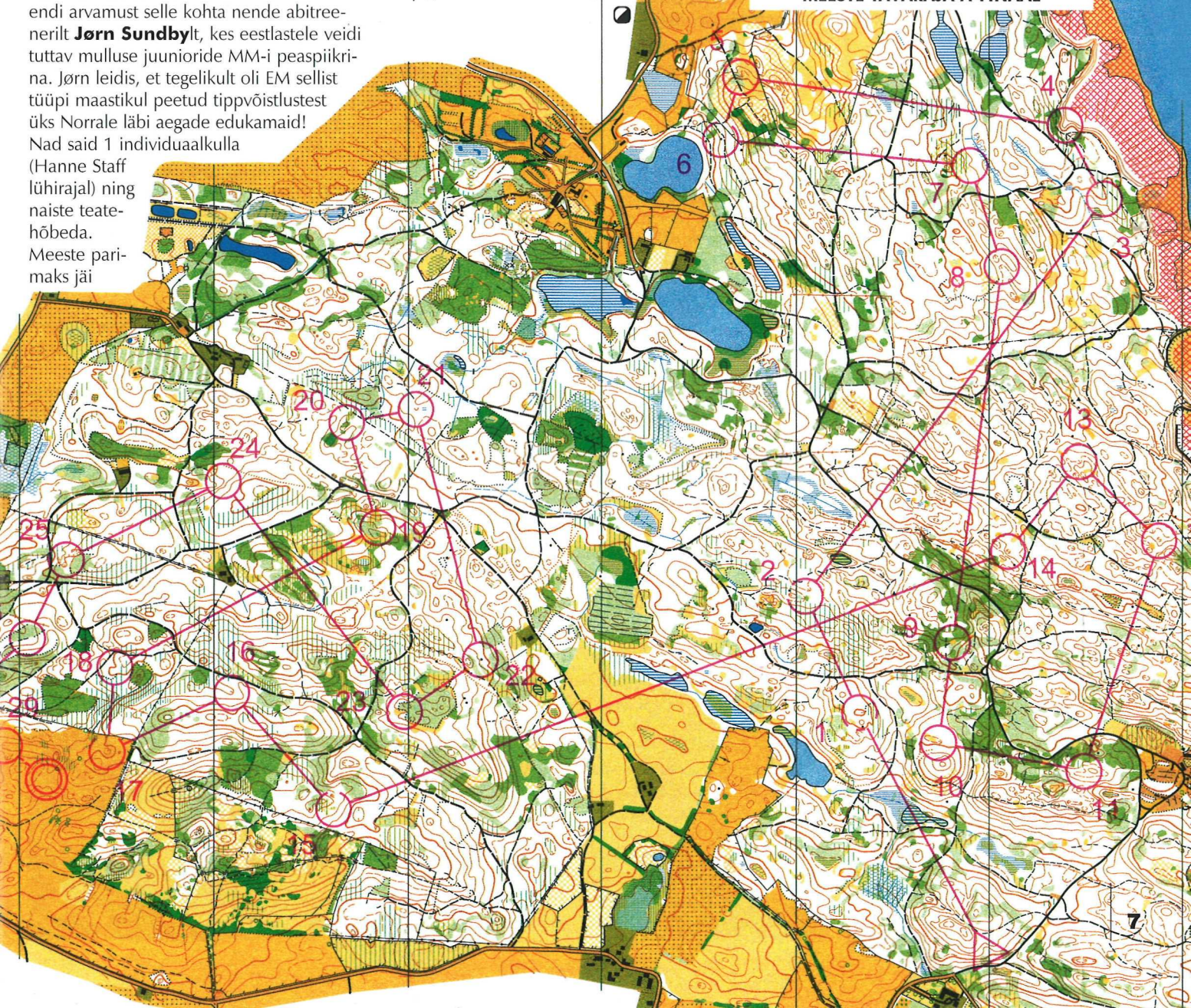

FOTO: MIHKEL JÄRVEOJA

Poisid stardivad teatejooksule

Maailmaga heitlemas

JUUNIORIDE MM 2003 TULEMUSI:

Lühirada 07.07.2004 Gdansk

D20A 4,13 km, 12 KP

1. Helen Jansson	Rootsi	28.59
2. Radka Brozkova	Tsehhi	30.08
3. Anni-Majja Fincke	Soome	30.30
4. Alison O'Neil	Suurbr	30.42
5. Jorid Flatekval	Norra	31.24
6. Noemi Cerny	Sveits	31.51
38. Annika Rihma	Eesti	37.11
60. Kati Rooni	Eesti	51.18

H20A 4,61 km, 16 KP

1. Nilsen A. Bjerkreim	Norra	27.09
2. Matthias Merz	Sveits	27.34
3. Simonas Krepsta	Leedu	27.42
4. Martin Johansson	Rootsi	28.04
5. Topi Anjala	Soome	28.56
6. Johan Lindahl	Rootsi	29.04
6. Csaba Gosswein	Ungari	29.04
57. Kristjan Trossmann	Eesti	36.51

H20B 4,28 km, 11 KP

1. Mikael Kristensson	Rootsi	25.49
13. Mihkel Järveoja	Eesti	28.19
32. Alar Assor	Eesti	30.01
64. Riho Taba	Eesti	34.42

Tavarada 08.07.2004 Gdansk

D20 8,1 km, 17 KP

1. Silja Tarvonen	Soome	59.51
2. Veline Stalder	Sveits	61.48
3. Alison O'Neil	Suurbr	62.22
4. Jana Panchartkova	Tsehhi	63.13
5. Jorid Flatekval	Norra	63.52
6. Helen Jansson	Rootsi	64.48
36. Annika Rihma	Eesti	74.08
64. Kati Rooni	Eesti	77.49
110. Kadri Ulboupin	Eesti	90.29

H20 11,5 km, 21 KP

1. Matthias Merz	Sveits	72.19
2. Martin Johansson	Rootsi	72.20
3. Simonas Krepsta	Leedu	72.29
4. Jan Prochazka	Tsehhi	72.41
5. Mattias Millinger	Rootsi	73.45
6. Oystein Sorensen	Norra	74.07
50. Kristjan Trossmann	Eesti	82.28
66. Mihkel Järveoja	Eesti	84.54
70. Timmo Tammemäe	Eesti	86.07
76. Tõnis Vaiksaar	Eesti	86.32
88. Alar Assor	Eesti	88.55
95. Riho Taba	Eesti	90.09

Kas julgeb veel mõni Eesti orienteeruja öelda, et tal pole aimugi, mida juunioride maailmameistrivõistlused endast kujutavad? Võistlusena, mis oli eelmisel aastal Eesti korraldada ja tõi meie õuele läbi aegade ainukese medali, peaks juunioride aasta tippsündmus olema end piisavalt reklaaminud. Sel aastal, pärast seda, kui Venemaa alt ära hüppas, sai korraldusõiguse endale Poola, Gdansk.

Mihkel Järveoja

Ilmselt oli 10 aastat tagasi samas kohas juba toimunud juunioride MM ja mõned aastad tagasi korraldatud Euroopa noorte meistrivõistlused andnud Poolale ja sealsetele korraldajatele nii suure enesekindluse, kogemustepagasi ja julguse, et suudeti võistluse korraldusõigus ära napsata selliste suurte orienteerumismaade nagu Soome ja Läti eest. Kui nüüd täiesti aus olla, siis kiirustamist ja veidi ümbernurgategemist oli märgata mitmes kohas. Aga ülemäära Poolat kritiseerida ei tohiks, tõi ta ju IOF-il kastanid tulest ikkagi välja.

Eesti koondis, 3 vaprat tüdrukut ja 6 tõsist poissi, ei näidanud võistluseelisel perioodil üles just vankumatust kindlust. Viimased kaadrimuudatused tehti veel napid päevad enne ärasõitu, kui kuri külmetushaigus niitis maha ühe lootuse Peeter Pihli ning põlvevigastus kustutas Sander Vaheri osalemisihha. Ilmselt veidi hiljaks jäänud muudatuste tulemusena said võistlusnädala esimesel hommikusöögil Sandri ja Peetri nimesiltidega ringi platseerida viimasel hetkel koondisse värvatud Mihkel

Järveoja ja Alar Assor. Oli uhke tunne, tuleb tagantjärele tunnustada. Lõunasöögiks saime ka enda märgatavalt vähem glamuursed võistlejakaardid kätte.

Gdansk asub Poolamaa lääneosas vahutava, kuid madala soolsusega Läänemere kaldal. Poola on iseenesest päris ilus maa: looklevad maanteed, kus augud vahelduvad pindamistöedega; kaunid maastikud, kus domineerivad tasased mittemidagiütlevad põllud; udused päikeseloojangud, mida vahel varjutavad veoautod. Tavaliselt on ilu ikka liiga vähe. Poolat on aga liiga palju, eriti sportlaste jaoks, kes kavatsevad paar päeva pärast selle ilusa maa läbimist ehk oma elu parima jooksu sooritada. Alati ei aita ka mugavad ja erksavärvilised autod, sest väsimus on kerge tulema ning ilu ei pruugigi maailma päästa.

Eesti koondis jooksis koduse Ilvesteate kenasti lõpuni ja asus seejärel kohe teele. Võistluslinna jõuti pärast keskööd. Märki võitluskeskusest polnud aga kuskil. Annika Rihmalt saadud suurepäraseid koordinaadid "Meie oleme majas number 5" ei aidanud meid eriti. Ka kohalikud taksojuhid olid maja num-

ber 5 asukohast erineval arvamusel. Eesmärgini viis meid vaid vaist ja magama ikkagi saime.

LÜHIRADA — LÜHIKE PETTUMUS

Juunioride MM-il on kolm põhidivisiooni: lühirada, tavarada ja teade. Lühirajale eelnevad ka kolm kvalifikatsioonijooksu, millest igähest pääseb A-finaali 20 paremat. Tüdrukud on Eestis teada-tuntud tegijad ning seetõttu oodati neilt ka paremaid tulemusi (vähemalt poisid ootasid neilt rohkem kui endilt). Tippstaari, Taanis elavat ja tree-

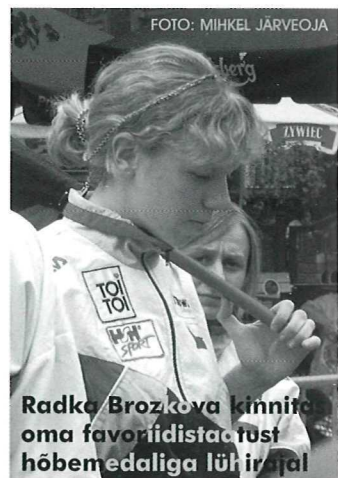

FOTO: MIHKEL JÄRVEOJA

Radka Brozkova kinnitab oma favoriidistatust hõbemedaliga lühirajal

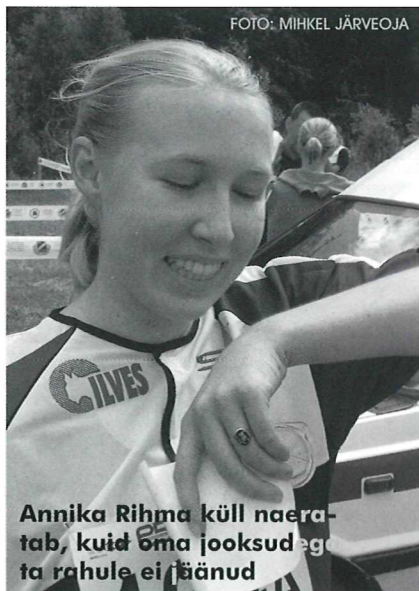

FOTO: MIHKEL JÄRVEOJA

Annika Rihma küll naeratab, kuid oma jooksud ei ta rahule ei jäänud

Läti noormeeste neljas koht teatejooksus oli kõigile meeldivaks üllatuseks

niivat, eelmisel aastal oma kvalifikatsioonijooksu võitnud Annika Rihmat, pidasid paljud lausa medalisoosikuks. Annika ise on sellele väitele kategooriliselt vastu, põhjendades oma suutmatust medali eest heidelda vigastuse ja sellest tingitud vähese treenitusega. Oma sõnul läks ta sel aastal MM-ile "turisti panema" (uus slängiväljend). Igatahes said kolmest tüdrukust lühiraja A-finaali tervelt kaks (Kati Rooni ja Annika Rihma), poistest kahjuks vaid üks — koondise uustulnuk Kristjan Trossmann. Võimalusi A-finaali ust paotada oli teistelgi poistel, kuid sisselipsanud vead ja mõned veidi aeglased jooksusammud jätsid nad üsna napilt B-finaali.

Lühiraja finaalsiks valmistusid koondislased erinevalt — A-finalistid keskendunud ja tõsisemalt kui B-finaali võistlejad. A-finaali pääsenutele andis treener sooja soovitusi kõik oma võimed välja panna ja mit-

te midagi teisteks päevadeks jätta. B-finalistid pidid ennast seevastu just teisteks distantsideks hoidma. Leidus aga ka neid eestlasi, kes B-finaalis jooksid nii, kuidas süda ja hing tahtsid — võimalikult kiiresti ja pingevabalt. Lõplikud kohad A-finalistidele just palju rõõmu ei pakkunud. Kristjan kommenteeris oma kehva jooksu nii:

Ikka on lihtsam minna "tulemust tegema" lühirajale kui tavarajale

"Mul ei lubatud midagi teisteks päevadeks jätta, ei jätnud ma siis vigasid ka, tegin kõik selles jooksus ära." Ka noore Kati jalad liikusid ehk sammu võrra kiiremini, kui mõtted järele jõudsid — tulemuseks üks hiidviga, mis viis meeleolu ja lõppkoha tunduvalt allapoole, kui Kati ise soovis ja lootis. Ei suut-

nud rajal vigadest hoiduda ka "turist" ning teiste arvates suhteliselt tubli 38. koht osutus Annikale loomulikult pettumuseks.

KUUM TAVARADA

Tavarada on eestlaste jaoks olnud alati veidi hirmutav võistlusdistants. Ei julge just paljud meie seast seda endale peaesmärgiks sättida. Ikka on parem minna "tulemust tegema" lühirajal kui umbes kolm korda pikemal distantsil. Ka selleaastased näidikud — 8,1 kilomeetrit tüdrukutel ja 11,5 kilomeetrit poistel — olid piisavalt hirmuäratavad, et panna terve koondis tavarajale eelneval päeval varakult voodisse heitma. Pidi ju varasemad startijad juba viiekuue ajal hommikul üles tõusma, et õigeaegselt starti jõuda. Et aga tugevamad veel selge-

mini eristuksid ning nõrgemad varem ära kustuksid, oli tavaraja päevaks päike pilve tagant välja tulnud ja õhu kuumaks kütnud. Kuum ilm ja suured

JÄTKUB LK 11

JUUNIORIDE MM 2003 TULEMUSI:

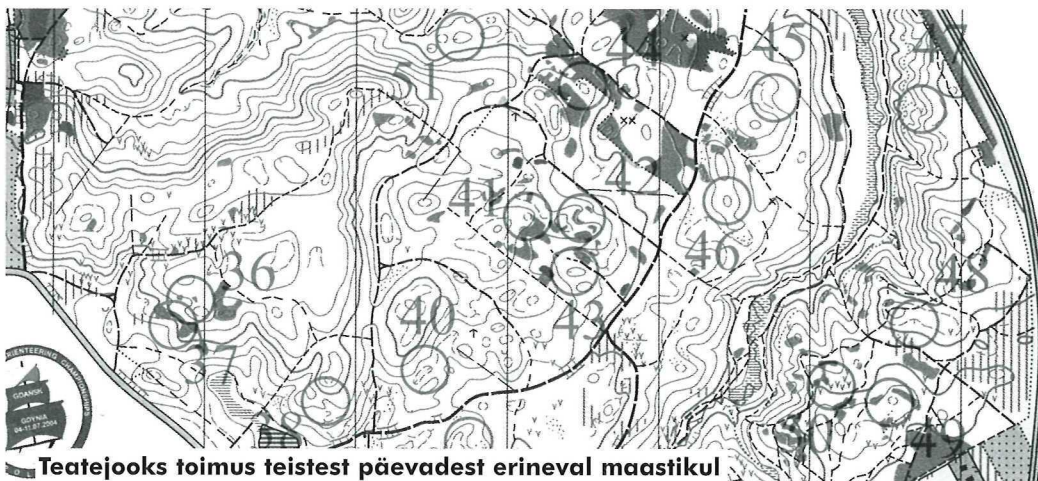
Teade 10.07.2004 Gdansk

D20 4,9 km, 13 KP

1. Rootsi	111.43
Elina Skantze	39.36 (15)
Anna Persson	36.48 (1)
Helen Jansson	35.19 (1)
2. Soome	113.41
Anna-Maija Fincke	34.44 (1)
Heini Wennman	39.21 (3)
Silja Tarvonen	39.36 (6)
3. Norra	114.16
Elise Egseth	37.55 (4)
B A Bjerkheim Nilsen	38.03 (2)
Jorid Flatekval	38.18 (3)
10. Eesti	124.21
Annika Rihma	38.26 (10)
Kati Rooni	42.18 (15)
Kadri Uiboupin	43.37 (22)

H20 7,4 km, 17 KP

1. Rootsi	128.25
Johan Lindahl	45.30 (13)
Mattias Millinger	42.53 (1)
Martin Johansson	40.02 (1)
2. Tsehhi	131.07
Jan Palas	43.37 (9)
Jan Sedivy	44.19 (2)
Jan Prochazka	43.11 (5)
3. Sveits	132.40
Andreas Ruedlinger	45.46 (15)
Fabian Hertner	44.25 (3)
Matthias Metz	42.29 (3)
4. Läti	133.26
Edgars Bertuks	43.23 (6)
Artis Jansons	47.02 (10)
Kristaps Jaudzems	43.01 (4)
14. (17.) Eesti	140.49
Kristjan Trossmann	47.09 (23)
Mihkel Järveoja	47.37 (12)
Tõnis Valksaar	46.03 (14)
(26.) Eesti 2	152.23
Alar Assor	50.39 (34)
Timmo Tammemäe	50.44 (24)
Riho Taba	51.00 (25)

Teatejooks toimus teistest päevadest erineval maastikul

JUUNIORIDE MM 2004
TAVARADA H20
 Dolina Radosci, Gdansk, Poola

1:15000
H 5 m

Eesti noormeestest parimate liikumisteed ja etapiajad — Kristjan Trossmanni liikumistee on sinine, Timmo Tammemäe oma punane ja Mihkel Järveoja hall

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	F
50. K. Trossmann	4:22 68	8:43 46	13:27 56	20:24 49	23:17 46	26:10 42	28:13 37	33:21 43	37:02 51	39:49 48	44:11 47	46:18 48	50:59 44	54:26 61	63:22 56	65:21 59	70:55 52	75:43 45	77:31 56	80:44 53	82:02 52	82:28 50
	4:22 68	4:21 26	4:44 85	6:57 39	2:53 60	2:53 12	2:03 15	5:08 87	3:41 128	2:47 14	4:22 64	2:07 94	4:41 28	3:27 126	8:56 40	1:59 121	5:34 32	4:48 2	1:48 138	3:13 33	1:18 11	0:26 5
66. Mihkel Järveoja	4:53 111	9:23 81	13:37 64	20:50 59	23:37 56	26:46 54	29:27 62	34:53 68	38:01 72	41:04 70	45:09 64	47:04 62	52:05 61	54:20 59	63:09 54	64:43 52	73:05 68	79:00 68	79:45 68	83:05 67	84:25 66	84:54 66
	4:53 111	4:30 41	4:14 51	7:13 61	2:47 41	3:09 72	2:41 106	5:26 107	3:08 78	3:03 60	4:05 28	1:55 59	5:01 60	2:15 45	8:49 31	1:34 33	8:22 138	5:55 76	0:45 27	3:20 53	1:20 27	0:29 29
70. T. Tammemäe	4:22 68	9:25 83	13:10 42	21:09 70	24:10 69	27:30 75	31:00 90	35:51 85	38:46 82	42:16 83	46:32 77	48:25 77	53:22 74	56:39 80	65:59 73	67:33 73	73:56 72	79:38 72	80:26 71	84:10 69	85:36 70	86:07 70
	4:22 68	5:03 96	3:45 15	7:59 106	3:01 80	3:20 102	3:30 144	4:51 60	2:55 42	3:30 108	4:16 53	1:53 51	4:57 57	3:17 123	9:20 59	1:34 33	6:23 79	5:42 60	0:48 51	3:44 101	1:26 63	0:31 66

ALGUS LK 9

mäed pole just parim kombinatsioon jooksmiseks, aga hädaldada ei tohi. Pead konkurentide eeskujul tegema seekuumus-ei-hääri-mind-üldse näo.

Poiste võistlus osutus huvitavamaks, kui keegi oodata oskas. Lõplik järjestus sarnanes pigem sprindivõistlusega, sest esikolmik mahtus vaid 10 sekundi sisse. Rootslane Martin Johansson pidi loovutama kuldmedali eelmisel aastal Eestiski säranud Matthias Merzile vaid 1 sekundiga ning ka Simonas Krepsta jäi sveitslasest maha ainult 10 sekundit. Tüdrukute võistluses võitis suhteliselt kindla võidu soomlane Silja Tarvonen, kes igati õigustas oma hüüdnime Super-Silja.

Eesti poistest tegi jälle parima soorituse Kristjan, kelle kaotus võitjale oli ligikaudu 10 minutit. Talle järgnesid Mihkel, Timmo ja Tõnis. Kokkuvõttes jäid siiski ka tavarajal poiste tulemused tagasihoidlikuks. Mingi osa kaotusest jäi kindlasti jooksukiirusele, kuid suhteliselt palju minuteid kaotati ikkagi vigade tagajärjel. Rada oli küll tehniliselt küllaltki nõudlik ning vahelduv, kuid midagi ületamatult rasket seal polnud.

Ka tüdrukute kaotus parematele oli tavarajal päris suur. Parim oli jälle meie kogenud Annika

ka, kes aga mitme veidi ebaõnnestunud rajavaliku tõttu jäi alles 36. kohale.

TRIP TO HELL

Pärast tavarada oli puhkepäev justkui rusikas silmaauku. Kes sai jalgadele päevase puhkuse anda, kes ravis tavaraja võistlust jälgides saadud tõsist päikesepõletust. Korraldajate poolt organiseeritud ekskursioon Hel'i linnakesse oli aga täielik läbikukkumine. Nende poolt reklaamitud "Trip To Hel(l)" (ingl. keis põrgu) osutus oma nime vääriliseks. Pool päeva väldanud paadisõidule järgnenud lõunasöök oli nagu Poolas alati — söödav, aga mitte hea. Pärast tunnikest ekskursiooni linna peal ning silmast silma hüljeste vaatamist kohtusime tänaval te-

putkast võis kuulda juba tuttavat, kuid hirmutavat lauluviisi. Pärast sellist kohtumist olime õnnelikud, et saime jälle paadiga sõita, seekord suunaga juba kodu poole. Enne saime loomulikult läbimärjaks, sest jäime röökiat hüljest liiga kauaks jölitama. Vihmapilv aga ei lase ennast narrida: kui sa näed seda, aga arvad, et seal vihma ei tule, siis tuleb seda kindlasti.

KÜLM TEATEVÕISTLUS

Teatevõistlus oli nagu tavaliselt ikka veidi lihtsamal maastikul. Ilm oli muutunud hirmuäratavalt jahedaks ning tuul puhus valjusti. Eesti koondise treener Tiit Tali ütles: "See on meie ilm." Koondislased noogutasid nõusolevalt pead, ise lõdisedes ja kirudes, et soojad riided majutuskohta jäid. Teatevõistlus läks eesti noormeestel kõigist päevadest kõige paremini. Eesti esimene võistkond suutis juba teist aastat järjest alistada Eesti teise võistkonna ning kaotus võitjavõistkonnale ei kärisenudki väga pikaks — rootslased jooksid meist vaid 12 minutit kiiremini. Koht oli 14. Tüdrukud suutsid ennast joosta 10. kohale, kuid arvestades, et eelmisel aastal oldi neljandad, osutus tänavune jooks neile pettumuseks.

Eesti esimene võistkond suutis järjekordselt alistada Eesti teise võistkonna

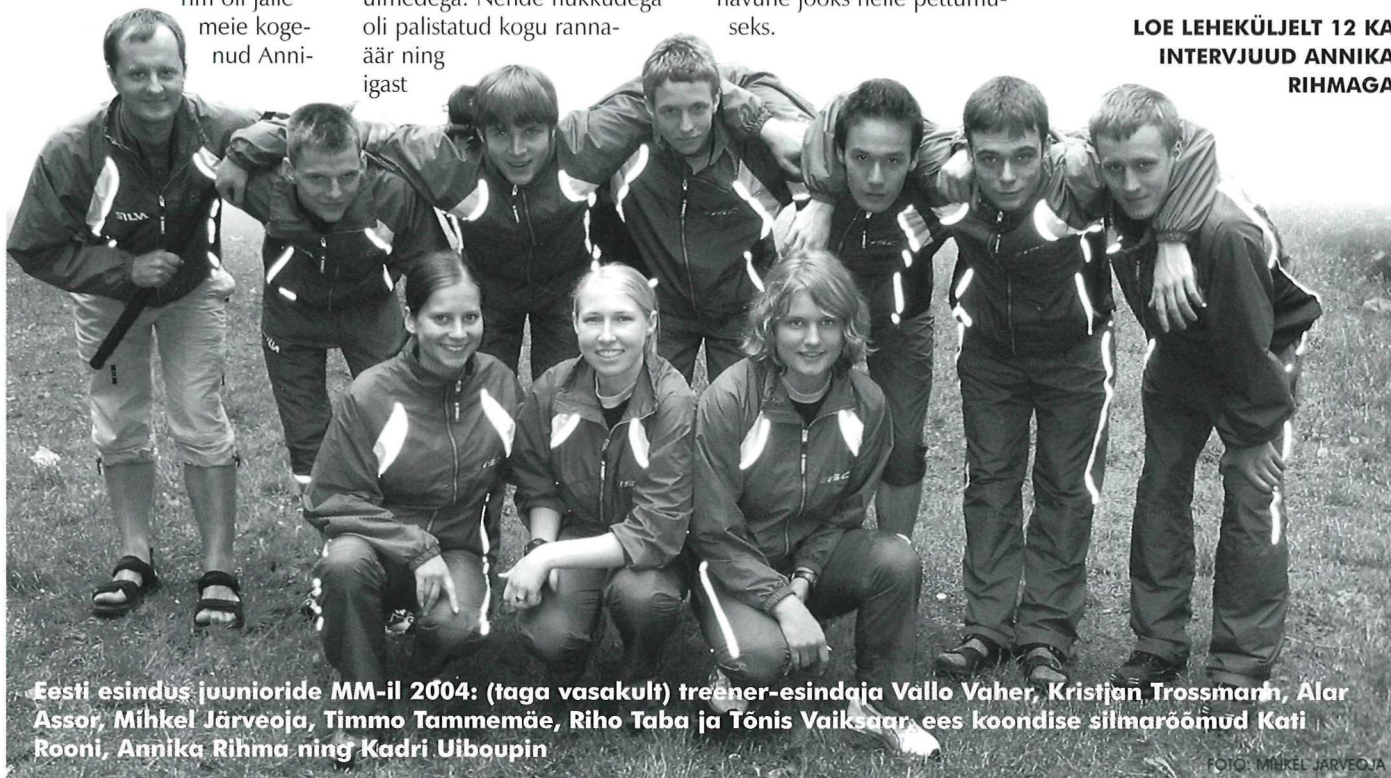
maga... Alguses ohutu ja armsana tunduv valget värvi pehme hülgenukk osutus hoopis metalise häälega ühte laulu leierdavaks nuhtluseks, mis, nagu hullusärgis hüljes ikka, vehkis oma väikeste, ma ei teagi, kuidas neid täpselt nimetada tuleks, uimedega. Nende nukkudega oli palistatud kogu rannäär ning igast

Pedro, meie sõber Portugalist, kelle meeskonna jaoks teatevõistlus ebaõnnestus, lohutab ennast ja teisi õhtusele banketile vihjates nii: "Nüüd alles tõeline võistlus algab." Pedro kutsus meid ka peole, kus pidid olema kõik lõunamaad: Portugal, Hispaania ja Eesti.

JÄRELDUS

Ei saa öelda, et MM-i maastik eestlastele täiesti võõras ja sobimatu oleks olnud. Tehniliselt ei olnud ju tegemist väga raske katsumusega, küll aga osutusid tihti peale väga väsitavaks suured mäed, mis imelikul kombel igal etapil risti-põiki ees olid ja kust ikka ja jälle tuli üle ronida. Joostavus oli metsa all üldiselt hea ning sealne roheline kaardivärv Eesti omaga eriti võrdlust ei kannata. Kuid suurte mägede puudust kodumaal ei saa Eesti ebaedu ainukeseks põhjuseks tuua. Noppis ju kahel distantsil pronksmedali leedukas Simonas Krepsta, kellel kodumaal samuti hiiglaslikke mäemassiive pole. Poiste teates suutis Läti võistkond tulla neljandaks. Soome ja Rootsi juuniorid olid pidevalt paremate seas, kuigi ka seal pole Kesk-Euroopale sarnaseid maastikke. Tuleb kahetsusega tunnistada, kuigi eriti ei tahaks, et vigad on ikkagi meis, mitte ilu-
sas Eestimaas.

LOE LEHEKÜLJELT 12 KA INTERVJUUD ANNIKA RIHMAGA

Eesti esindus juunioride MM-il 2004: (taga vasakult) treener-esindaja Vallo Vaher, Kristjan Trossmann, Alar Assor, Mihkel Järveoja, Timmo Tammemäe, Riho Taba ja Tõnis Vaiksoo, ees koondise silmaröömud Kati Rooni, Annika Rihma ning Kadri Uiboupin

FOTO: MIHKEL JÄRVEOJA

FOTO: MIHKEL JÄRVEOJA

Annika Rihma ei jäta orienteerumist ega jonni

Milliste eesmärkidega MM-ile läksid? Kas vastab tõeale kuuldus, et sinu vorm polnud just kiita ning medalimõtteid sa võistluste eel ei mõlgu-tanud?

Eesmärgid selle aasta JWOC-iks olid kõrged, kuna eelmise aasta jooks näitas, et võin kandideerida ka esikolmikusse. Selle ees-

märgi nimel asusingi Taani treenima, kus maastik sarnaneb Poolaga. Kõige kiuste sain aga maikuu ületreenitusest väsimuse ja juunis lisandus sellele põlvevigastus, mis ei lasknud mul kuu aega korralikult treenida. Kaks nädalat enne JWOC-i ei teinud ma üldse trenni.

Olin juba valmis maailma-meistrivõistlustest loobuma, aga

mõte, et eestlastel pole niikuinii kedagi paremat tüdrukutest välja panna, tõi mu siiski MM-i starti. Aga tõi, läksin võistlema n-ö turistina ehk "eks-vaatamekuidas-läheb". Medalite jagamisele ei kavatsenud ma sekku-da.

Tagantjärei tark olles tuleb ka-hetsusega tõdeda, et head tule-mused jäid võistlustel ikkagi ori-enteerumistehnika, mitte jook-suvormi taha.

Mis lühiraja finaalis juhtus? Kvalifikatsioon oli ju paljulubav...?

Jaa... Finaalis juhtus see, et ei suutnud järjekordselt võistlus-pingele vastu panna (sama mis Põlvaski). Teadmine, et veatult joostes olen võimeline medali võitma, kummitas mind terve raja ja võttis kogu keskendumi-se ja energia. Tahtsin nii väga head jooksu teha, et ei lasknud jooksul omal loomulikul viisil kulgeda.

Probleeme tekitasid ka mõ-ned valed teevalikud.

See oli sinu viimane aasta junioride MM-il osaleda.

Kas jätkad tõsist sporditegemist ka naisteklassis ning millised on sinu eesmärgid seal?

Juba enne JWOC-i kõhkeslin, kas viitsin jätkata orienteerumi-sega, sest see on võtnud juba piisavalt aega mu elust. "Nor-maalse inimese kombel elami-ne" tundus nii ahvatlev.

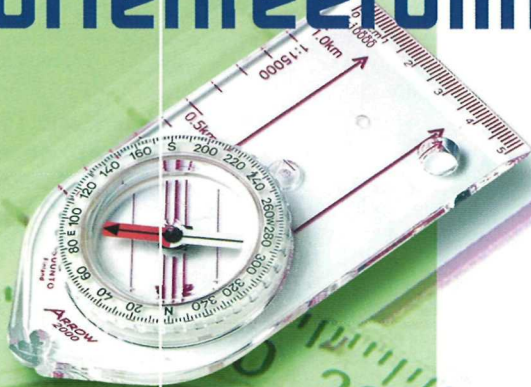
Loomulikult tõi iga ebaõnnes-tumine kaasa masenduse ja mõtte, et see ala pole ikka päris minu jaoks. Aga Taanis Euroopa meistrivõistlustel taipasin, et kui piisavalt tahta ja proovida, saab üle igast raskusest. Küsimus on vaid viitsimises ja ambitsiooni-des. Kui tõsiselt viitsin jätkata, näitab lähitulevik...

Kuidas viitsimisega praegu lood on?

Hetkel olen ennast küll hääles-tanud kandideerima MM-i koondisesse, seega võib järelda-da, et jah, püüan maailmas kaasa rääkida ka naisteklassis!

KÜSITLES MIHKEL JÄRVEOJA

orienteerumiskauba osaühing

NAASTARID,

SÄÄRISED,

KOMPASSID,

ABIVAHENDID

NII TIPPTEGIJALE

KUI HARRASTAJALE

Müük Tallinna neljapäevakulil ja hooaja suurematel võistlustel.

SUUNTO

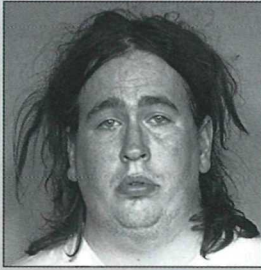
JALAS

OLWAY

SPORT

HEA VARUSTUS TAGAB RAHULOLU

Orienteerumiskauba OÜ Nurmenuku tee 9 Randvere 74001 Viimsi tel. 609 8904 50 46 904

Tere, minu kallid spordirullid!

Paar nädalat tagasi sai teie doktor kurva teate — o-hooaeg tuleb viivitamatult pooleli jätta. Ent õnneks on minul erinevalt paljudest meie olümpialastest psüühika igati tipp-topp, lihtsalt põlv vajab lappimist. Ja nagu elus ikka, mängib saatus kätte uue kolumni teema. Istudes nüüd oma kõledas äärelinna katusekorteris, mille ehteks on vaade aknast välja, on mul olnud aega tegeleda mõtte-tööga, uurida tulemusi ja statistikat, lehitseda entsüklopeediaid.

O-KLUBIDEST JA NIMEDEST

Internetis hakkas silma uudisnupp Eesti meistri võistlustest öisel tavarajal, kus võidutsesid Erkki Aadli ja Viivi-Anne Soots klubist nimega Saue Tammed. Veel veidi tuhnides selgus, et see o-klubi on täitsa tubli ja edukas. Võitnud

sellel aastal Ilvesteate ja puha. Kuid rohkem kui tulemused, huvitas mind klubi nimi, et kuidas siis ikkagi Saue Tammed. Nimi peaks teatavasti olema visiitkaart, mis selgitab kelle/millega on tege- mist, annab inimesele esimese kujutuspildi, millega ta kokku puutub. Seega tekkiski õigustatud küsimus, kus need tammikud siis Saue linnas on, et seal kõvasid orienteerujaid nagu pisikesi pohli peale vihma juurde tuleb?

Selguse tõi majja hoopis dr O-Tropsi Brüsseli korrespondent E. Saue, kes on lähedalt seotud nii Eesti orienteerumise kui ka laske- suusatamise ringkondadega. Nimelt tulenevat sõnaühendi „Saue Tammed“ esimene pool ühe kar- detud, aga samas väga harva esi- neva Eesti meesorienteeruja pe- renimest. Teine pool tulenevat aga paradoksaalselt Saue asulas pesitsenud orienteerumisklubi liikmete regulaarsetest kaotustest eelmainitud sportlasele ning sel- lest tingitud ingliskeelsest van- dumisest, mis on mugandatud häälduspõhiselt Eesti keelde (damned -> dammed -> tam- med). Huvitav, kas pole? Jääb vaid üle kahetseda, et võistlustul- le ei ole veel asunud võistkonnad Kärneri Hiied ja Kalju(se) Sillad.

Üldkokkuvõttes tundub siiski, et o-ringkonnad on nimede valikul olnud suhteliselt konservatiivsed — enamuse neist kannavad kas loomade (Ilves, Kobras), taeva- tähtede (Orion) või asukoha (OK Võru, Lehola) nimesid. Meeldi- vaks erandiks Saue Tammede kõrval võib lugeda uue põlvkon- na klubi LSF Pronoking Team, millist nime ükski normaalne ini- mene kaine peaga küll välja ei

suuda mõelda. Pealtnäha Aadu Luukase ühiskondliku kokkulep- pe põhiteese meenutav nimi (Luukase Seninägematu Fantasti- ka) edastab meile tegelikkuses sõnumi, et selle tiimi sildi alla ko- gunenud isikud on progressiivsed puu või seinajal tukkujad (ing- lise k: „pronoking“) ning propa- geerivad oma maailmavaadet metsaski inimestele viisakalt ligi astudes ja juttu tehes, alustades sõnadega: „Kas Teie usute pro- nookimisse?“

Nagu näete, võib nimel olla vä- gagi sugestiivne alateadvuslik mõ- ju. Seepärast on ülimalt tähtis en- ne valiku langetamist pikalt kaa- luda, milline nimi just Teile ja Teie kaaslastele sobib. Siinkohal mõningad o-klubide nimevihjed, millega kindlasti tähelepanu või- date — OK Asiga ja/või OK Assa- siga (jahimeestele), OK Taanarv (autojuhtidele), OK Ulaar (prilli- kandjatele), OK Toober (õllesõp- radele, keda on kindlasti palju), OK Toobrilaps (õllesõprade laste- le), OK Sekott (lennureisijatele, mis te siis mõtlesite!). On, mille vahel valida...

Pidage vastu!

OK TROPS

P.S Mõttetera Ateenast 2004: Kui XXVIII suveolümpiamängud avati, olid orienteerujad alles kontroll- punktis nr 4.

O-Ringen 2005 Smålandis — kõigile lähemal, kuid osaleda kallim

Järgmisel aastal korraldatakse O-Ringen Smålandi maakonnas. Juba praegu on små- landlased algatanud diskussiooni stardimak- sude tõstmise teemal. „Orienteerujad pea- vad osalema senisest suuremal määral oma võistlemise korralduskulude katmisel,“ tõ- deb 2005.a O-Ringeni peakorraldaja Hans Falk.

Kohalike omavalituste, Kaitsejõudude ja teistel ametkondade eelarved on väikse- mad ja nad ei saa seepärast toetada O-Rin-

geni korraldamist samal määral kui varase- matel aastatel. Samuti pole sponsorite leid- mine sugugi kerge — nii et ei jäägi üle muud, kui et osavõtjad ise peavad kaasa tulema ja kulutustest suuremat osa finant- seerima hakkama.

„Arvestades kogu seda vabatahtlikku tööd, mis ära tehakse, peab O-Ringeni korralda- mine vähemalt tasuv olema,“ selgitab Falk. Osavõtumakse on plaanis tõsta 25 kuni 45% olenevalt registreerimise ajast. Regis- reerides enne 1.novembrit, on noorte star- dimaks 295 ja täiskasvanute 975 Rootsi krooni.

MIDAGI MUUTUB KA ODAVAMAKS

Ometi ei lähe kõik Smålandi O-Ringenil

ainult kallimaks. Alandatakse nii bussi- kui parklapiletite hinda ja kõik võistlejad saa- vad tasuta oma vaheaegadega lehe. Peale selle tehakse senisest veelgi suurem panus suurele teleekraanile võistluspaigas.

Falk rõhutab, et ei tohiks ära unustada nende põhilist müügiargumenti: kõik on lähedal. Smålandis joostakse pikalt, kuid käiakse lühidalt. Kõik vahemaad on lühe- mad kui viimastel aastatel, alates kämpin- gukohtadest ja lõpetades bussiparklast star- tidesse. „Sellest hoolimata on maastikud kaunid ja hea joostavusega. Ma usun, et seda hindavad kõik võistlejad kõrgelt,“ on Falk lootusrikas.

Henrik Ericksoni artikli ajakirjast Skogssport (6/2004) tõlkinud MARET VAHER

Rae ROK
lk 17

OK Põlva
Kobras
lk 16

SRD SK
lk 22

OK Kape
lk 26

OK West
lk 24

OKH
lk 15

OK Orvand
lk 23

SK
Mercury
lk 19

ORIENTEERUJA SUUR

KÜSITLUST KORRALDAS MONIKA JÄRVEOJA

KLUBIKÜSITLUS

OK MARU
lk 19

LSF
lk 22

SAUE
Tammed
lk 25

OK Ilves
lk 17

HOK
lk 18

Sportnet
lk 24

OK Võru
lk 25

TÄHESTIKU JÄRJEKORRAS: Hiiumaa Orienteerujate Klubi (HOK) LK 18 OK Ilves (Ilves) LK 17 OK Kape (Kape) LK 26 OK Põlva Kobras (Kobras) LK 16 LSF Pronokning Team (Pronokning) LK 22 OK M.A.R.U. (Maru) LK 19 SK Mercury (Mercury) LK 19 Läänemaa OK Okas (Okas) LK 18 OK Heering (OKH) LK 15 OK Orvand (Orvand) LK 23 ROK Rae (Rae) LK 17 Saaremaa OK (Saaremaa) LK 23 MTÜ Spordiinfokeskus Sportnet (Sportnet) LK 24 SRD SK (SRD) LK 22 SK Saue Tammed (Tammed) LK 25 OK Võru (Võru) LK 25 OK West (West) LK 24

1. Klubi nimi, asutamisaasta, asutajaliikmed, liikmete arv (noori, vanu). Asutamise lugu ehk miks otsustati klubi luua ning mis eesmärgil. Miks võeti klubile selline nimi? Midagi naljakat või põnevat, mis seostub klubi sünniga.
2. Kas klubil on oma värvid? Miks sellised, mida nad sümboliseerivad? Mis on teie klubi lipul ja miks?
3. Mitu inimest kuulub klubi juhatusse? Kui tihti seda valitakse? Kas klubi juhatus on tasulisi ametikohti? Kuidas on töö organiseeritud? Kui tihti koos käiakse? Kuidas mo-

- biliseeritakse liikmeid ühise eesmärgi nimel?
4. Kas teie klubis on liikmemaks? Kui suur see on?
4. Klubi sümbolika. Millisel kujul see on? Ka huvitavamad ja erakordsemad, nt klubi logoga taskurätt vms.
5. Kas klubil on oma laul/hümn/võitlushüüd? Kui, siis soovi korral palun ka sõnad.
6. Sõprusklubid (nii Eestis kui ka välismaal) ja nende roll klubi töös. Mil viisil toimub suhtlemine? Ühiskülastused? Välissõidud?
7. Kuidas liikmed omavahel ühen-

- dust peavad (infoleht/ajaleht/e-post/portaal/SMS/telefon vm)?
8. Kus klubi liikmed koos käivad? Kas on eraldi ruumid ostetud/üritatud/laenatud?
9. Millised on traditsioonilised üritused, mida koos tähistatakse (nt vastlapäevad või talvapäevad või sünnipäevad või joogatunnid)? Kus ja kuidas te seda teete?
10. Mida peate klubi tähtsündmuseks? Miks?
11. Tulevikuväljavaated, ootused, lootused.
12. Milles on teie klubi parim?

OK HEERING

1. OK Heering, see väike ja armas organisatsioon, on tegutsenud juba tubli 13 aastat ning on isegi tumedatel aegadel säranud oma positiivsusega. Klubi nime kohta ei oska kindlalt midagi väita ükski asjaosaline. Legend selgitab asja mitmeti. Ammustel aegadel, mil rohi oli rohelisem ning metsas jooksmine veel linnulaulu, tundus metsas jooksmine liiga tavaline tegevus, et seda kuidagi eriliselt välja tuua või organiseerida. Veel absurdsem tundus idee ajada kokku kamp metsajooksikuid ning nimetada nad ühtseks mingi mõtte läbi. Veiderdamisena tundus ka see, et metsas peaks jooksmine organiseeritult, eesmärgiga lõpetada võimalikult kiiresti. Aga mida me siis tänapäeva metsades kohata võime? Me võime seal kohata nugiseid, mäkrasid, metsatöölisi, metsavahte — palju põnevat. Mõni väga agar metsasõber võib seal koguni kohata kolme põrsakest. Kuid mis põhiline, metsas saab näha täiesti organiseeritult jooksvaid erinevaid sorti kopralisi, ilveselisi ning heeringlasi. Need viimased veidrad metsajooksikud võivad olla välja kujunenud kirklikest kalameestest, kes vaid ülitulusat kalapüügipaika soovisid kaardistada ning hiljem end sobiva nimega märgistasid, või on tegemist lihtsalt ühe järjekordse moejärgijate kambaga.

Liikmeid on OK Heeringal 28, umbes pooled neist aktiivsed.

2. Klubi iseloomustavaks märgiks on punase ja mustaga veetud kuusteist kriipsu (terasemal vaatlemisel võib märgata pikali oleva kuuse piirjooni). Tegelikult on aga nii, et logo värv on ajas ja ruumis muutuv: kui küsite seda Mihklilt kohe pärast ebaõnnestunud jooksu, vastab ta

pikemalt mõtle mata: "Must!" Kui pärite klubi värvide kohta näiteks Jürjolt suvises päikesepaistelises Pärnu rannas, saate vastuseks ilmselt kollase. Nagu eelnevast järeldada võib, sõltub klubi värv hetkemotivatsioonist, temperatuurist, temperamendist ja riigikorrast. Ja need, teatavasti, on väga muutuvad.

Logo võib täpsemalt näha 2003. aasta juunikuu Orienteerujas, kus on ka OKH-d tutvustav artikkel koos pildikesega. Kui fänne tekib juurde ja informatsiooni nõudlus klubi tegemiste kohta suureneb, on alati võimalus külastada aadressi www.okh.com, kust saab siskama ülevaate meie ettevõtmistest ja plaanidest.

3. Miks ei ole klubis tasulisi ametikohti, on huvitav küsimus isegi meile endile. Võib-olla on see tingitud vastavate ressursside puudumisest või sellest, et me ei oska oma volontääre piisavalt hinnata: siimaani on kõik toimunud vabatahtlikkuse alusel.

On hea, kui keegi vähegi aktiivsust üles näitab. (Konto number on 221011555925. Te võite ilma igasuguse takistusega sinna ülekandeid teha.)

Klubi juhatus on üheastmeline. Seda ei valita. Juhatus jääb, nii nagu ta on. Tegelikult on muidugi nii, et klubi juhtimine on üsna kaootiline. Kõik teavad, et Mihkel on pealik ja kõik. Samas valitseb täielik sõna- ja mõttevabadus: Mihklit võib lahkelt kritiseerida, ilma et järgneks mingeid repressioone.

4. Liikmemaks on mõistlik.

8. Liikmeid informeeritakse enamasti treeningutest-üritustest interneti vahendusel: kokkuvõidva klubiringkonna töt-

tu saadakse tähtsamatest sündmustest teada sõprade kaudu.

10. Klubilastest treeneri(te) mahitusel oleme õppinud erinevaid nippe edukaks pärisorienteerumiseks metsas, võhma tagamiseks oleme korduvalt läbinud Cooper`i testi ja mälu parandamiseks teinud kuiva kaarditreningi.

Ühisüritustest võiks mainida talviseid väljasõite Kekkose suusarajale Käärikul ja Võrumaa lumistele motokrossiradadele, osalemist Haanja maratonil, lühikestel talveõhtutel pimedas dendropargis mäest allakihutamist ja lumetuleku- (l)ootuses jooksmisi Emajõe-äärsel Jäneserajal. Paraku on seltskonna suurus tavaliselt piirdunud kohtade arvuga autos.

Valdavalt naisklubilased on korraldanud ebaregulaarsete vaheaegade järel ühiseid teatrikülastusi, teinud heakorradid kalmistutel ning tähistanud üheskoos hällipäevi. Meesklubilased ja mudilased on osalenud usinalt talgutöödel ning teistel rõõmsatel üritustel.

12. OKH tulevikulootused baseeruvad väga lennukal fantaasial: et homme oleks kõigil parem kui täna, et kestaks mets, milles joosta ning et ka lapselapsed tunneksid huvi klubi vastu, kus nende esivanemad omal ajal innukalt puuke, veriseid haavu, sinikaid ja muid pisivigastusi kogusid.

13. Laias laastus on meie klubi parim kõiges, mida ette võetakse: oleme kõige ilusamad, tugevamad, targemad ja vastupidavamad. Lisaks senistele suurepärasele O-tulemustele saab klubi suurimaks saavutuseks Jüriöö jooksu võit 2005. ja 2006. aastal.

1. OK Põlva Kobras asutati 27. aprillil 1988.a. Asutajad: Nikolai Järveoja, Kalev Kaljus, Aili Laanjõe, Vilve Liiskmann, Kalle Ojasoo, Urmas Post, Aime Põldmäe, Einar Teppo, Heino Saal, Riho Sajale. Klubi juhatuse esimeheks valiti Nikolai Järveoja, asetäitjaks Riho Sajale. Kogu nimetatud seltskond moodustas ka klubi juhatuse.

Tänase seisuga on Kopralt 129 liiget — 56 naissoost ja 73 meessoost. 20 aastat ja nooremaid on 55.

Miks siis Kobras? Tõnu Nurm soovitas. Oli ka teistest loomadest juttu. Ilves oli juba Tartus. Igati aruka ja nutika, eriti aga tööka loomana leidis kobras meie erilise poolehoiu. Et koprad leidis Põlva maakonnas arvukalt, oli nimevalik igati põhjendatud.

2. Värvideks on kollane, sinine, valge, mis said valitud, kui tegime klubile dresid. Juba klubi logol, kus kobras peal, olid need värvid esindatud. Ei oma kindlat tähendust, on lihtsalt ilusad värvid.

Klubi teisel tegutsemisaastal valmistime väikese lipu, kus oli rohelise rõnga sees kopra nägu ja äärtel tekst "Põlva OK Kobras". Kaks aastat tagasi tegime uue mastilipu, millel on valge, sinine ja kollane riba ning kopra nägu keskel, all ikka tekst "OK Põlva Kobras". Kavandi mõtlesid noored välja treeninglaagris. Värvid tulid dresside värvidest.

3. Klubi juhatusse kuulub 7 liiget. Juhatuse valiti varem igal aastal, nüüd iga 2 aasta tagant.

Alates 2003. a septembrist on tasuline raamatupidaja-asjaajaja ja klubi tegevjuhi ametikoht.

Sügisel pannakse paika järgmise aasta plaanid, kus on kirjas ka ürituste eest vastutavad inimesed. Edasi jääb juba kõik selle inimese kooskõlastada, delegerida, organiseerida.

Koos käime vastavalt vajadusele ja ürituste sagedusele, keskmiselt kord kuus.

Liikmete mobiliseerimine sõltub üri-

OK PÕLVA KOBRA

tuse juhust: kui hästi ta oskab oma meeskonda komplekteerida ja motiveerida. Pisike päevaraha stiimuliks nähtavasti pole. Iga liige peab aastas 15 tundi klubi heaks tööd tegema. Pärast ürituse korraldamist saadakse tihti kusagil mitteametlikus vormis kokku.

4. Liikmemaks on täiskasvanutel 35.–, noortel 15 krooni. Sisseastumismaks on täiskasvanutel 50.– ja noortel 25 krooni.

5. Sümboolika. Klubi kirjadega pastaad, kruusid, saunalina. Oli varem ka kandik, erinevaid diplomeid ja kleebiseid. Paljude laste lemmikuks on saanud maskott Kobras, kuigi praegu on ta veidi räsitud ning ootab noorenduskuuri.

KOPRA LAUL

Viisil "Tädi Anna"

Kus metsad kõige paremad?
Lõuna-Eestis
Kus kaardid kvaliteetseimad?
Lõuna-Eestis
Kus klubid loodi teistest varem?
Lõuna-Eestis
Ja kes neist kõigist kõige parem?

Refr. OK Kobras, OK Kobras
ma ainult jumaldan Sind.
OK Kobras, OK Kobras
vaid Sulle tuksub minu rind.

Kus on noori kõige rohkem?
OK Koprass
Kelle lipp on kõige uhkem?
OK Kopralt
Kellel võim on Lõuna-Eestis?
OK Kopralt
Kes on paljudega mestis?
OK Kobras

Refr. OK Kobras, OK Kobras
ma ainult jumaldan Sind.
OK Kobras, OK Kobras
vaid Sulle tuksub minu rind.

7. Sõprusklubi on alates 1991. aastast OK Kullingshof Vargarda linnast Rootsist. Iga kahe aasta tagant käime neil külas ja siis nemad omakorda meil. Suhtlemine toimub nendega ka perede

vahel. Tänavu läheb meilt umbes 40 inimest neile O-Ringeni ajal külla. Paljud nendest ei osale võistlusel, vaid külastavad sõpru ja vaatavad võistlust.

8. Alates 2002. aasta sügisest on klubil oma ajaleht KoKu (Kobras Kuulutaja), aastas ilmub 7–8 numbrit. Enne seda levis paberkanjal Infoleht. Operatiivinfo edastame klubi listi kaudu.

9. Klubil on renditud ruum, kus koos käiakse ja tööks vajalikke asju hoitakse. Lisaks on ruumid varustuse hoidmiseks.

10. Praegu on ainsaks suuremaks traditsiooniliseks ürituseks hooaja lõpetamine koos aastakoosolekuga. Varemadel oleme tähistanud vastlapäeva, jaanipäeva. Nüüd on meil üritusi, kus klubirahvaga kohtume, nii palju, et muul ajal kokkusaamise vajadust pole. Kindlasti peab klubi meeles juubilare. Väiksemad seltskonnad käivad ka teistel sünnipäevadel. Traditsiooniliselt on president aasta lõpus kutsunud liikmeid klubi ruumidesse klaasile sampanjale.

11. Klubi tähtsündmuseks on aastakoosolek ja hooaja lõpetamine. Ka päevakud on olulised.

12. Oleme optimistlikud ja teeme plaane 1–2 aastat ette. Joonistame juurde uusi kaarte endile ja koolidele, kus orienteerumise vastu huvi tuntakse. Oleme maksimalistid. Soovime paremaid tulemusi tippspordis. Soovime, et andekad noored pühendaks ennast rohkem tippspordile. Soovime, et oma klubi tunne süveneks, et joostaks oma klubi riietes, et klubi esindamine võistlustel oleks auasi, mitte ainult kohustus jne. Soovime, et inimesed pühendaks oma vabast ajast enam klubi poolt korraldatud üritustele. Need on ootused, aga oleme rahul ka sellega, mis meil on.

13. Oleme parimad näiteks noortega tegelemisel, ürituste korraldamisel, lisarahade hankimisel. Ka klubi ülesehituse poolest võiksim eeskujuks olla.

RAE ROK

1. Rae Rahvaspordi Orienteerumise Klubi (RAE ROK) asutati 2000.a oktoobris, asutajaliikmeteks Tõnu Tänav ja Heiki Einpaul + rida teisi, liikmeid 28, nendest noori 9 (statistiliselt). Klubi asutati äsja tippspordi lõpetanud endiste orienteerujate poolt, kuna niigi käidi koos palli mängimas. Nimi tulenes Rae vallast kui asutajate koduvallast ning kooskäimise kohast.

2. Värvideks on domineeriv erkroheline ning kollane. Klubi värvid tulenesid esimeste ühiste jooksuriie valikust. Lipp puudub.

3. Juhatuses on 2 inimest, valitakse suvaliselt, konkreetselt pole paika pandud.

Tasulised ametikohad puuduvad, koos käiakse 2–4 korda nädalas

4. Liikmemaks puudub.

5. Sümbolika puudub, kui, siis ehk "karu", mis tuleneb klubi juhatuse liikme ja ühe asutajaliikme Heiki Einpauli hüüdnimest.

6. Hümn puudub. Võitlushüüd: "S*** (jookse) ruttu, karu tuleb!"

8. Ühendust peame omaloodud portaali kaudu + SMS.

9. Koos käime liikmete (H. Einpaul, R. Erik, V. Pak) kodudes.

10. Oktoobrist maini käiakse koos korvpalli mängimas ning ühel kindlal nädalapäeval aeroobikas/võimlemises. Nädalavahetusel toimuvad väljasõidud suusata, jooksma, ratast sõitma. Suvel

mängime jalgpalli, kindlasti tähistame suuremaid sünnipäevi, osaleme Jukolal.

11. Tähtsündmuseks on oktoobris toimuv hooaja lõpuüritus koos MARU klubiga peetava jalgpallimatsiga. Üritusest võtavad peale kahe nimetatud klubi liikmete osa ka teised 30–40-aastased endised tipporiienteerujad.

12. Tulevik on alati tume, kuna värsked mõtteid tuleb sellises vanuses juba harva, aga oleme optimistlikud, võtame ühiselt osa pikamaasuusatamisest, ekstreemspordivõistlustest ning muudest rahulikumatel üritustel, kus ei pea "plahvatama".

13. Parimad oleme kõiges, aga kindlasti rühmvõimlemises. Viimast eriti meesrühmas!

OK ILVES

oleks kontrolli all. Ühe ala spordiklubi oli süsteemiväline ja tekitas seetõttu vastuseisu. Asja päästis spordiühing Kalev, mille esimees sm Ojaveri oli valmis Ilvese formaalselt oma tiiva alla võtma — seega muutus katusorganisatsiooniks Kalev.

2. Klubi värvid on sinine ja kollane. Klubi lipul on loomulikult Ilves. Meil on ka klubimärk, mida saab rinda panna — ikka ilves peal.

3. Põhikirja järgi on klubi juhatuse 5–7-liikmeline. Praegune klubi juhatuse 6-liikmeline. Valimised toimuvad iga 2 aasta järel. Hetkel tasulisi ametikohti otseselt ei ole. Koos käiakse igal esmaspäeval ja loomulikult näeme üksteist võistlustel ja päevakutel. Loomulikult on olulisteks võistlusteks Ilves-3 ja Ilvesteade. Suurimaks liikumapanevaks jõuks on tahtmine orienteerumises midagi teha ja küllap on see paljudele ka aktiivne eluviis. Pääs kontorist metsa. Traditsiooniks on saanud ka osavõtt Jukola ja Venla teatejooksudest.

4. Täiskasvanutel 100 ja noortel 25 krooni aastas.

5. Klubil on olemas logo, mida kasutatakse võistlustel ja Ilvese kaardistajate poolt joonistatud kaartidel. Samuti on klubil olemas vimpel, mis käib kaasas kõigil üritustel, kus ühiselt osa võetakse.

Klubil on noortevanne, mida peavad noored klubisse astumisel lugema.

7. 1990. aastatel käidi korduvalt külas

ja võeti Eestis vastu soomlasi klubidest Joutseno Kullervo, Oulu Tarmo. Rootsisis käisid 1990. aastatel kaarte joonistamas Madis, Kalle, Avo ja Maido Remm. Sõprusklubiks Almby IK, viimase 10 aasta jooksul on käidud Rootsisis võistlustel, praegu pikemaajaline sportlasvahetuse leping (noored ja juuniorid).

8. Ilvesel on olemas oma klubi list. Kiiremate ja personaalsemate küsimuste korral suheldakse e-posti ja telefoni teel.

9. Koos käiakse igal esmaspäeval kell 18.00 Tartus Ilves-Extra ruumides Kastani 42.

10. Ilves-3, Ilvesteade, lisaks hooaja lõpetamine, jõulupidu. Osaleme Põhjamaade suurematel võistlustel: Jukola, Venla, Fin-5, O-Ringen.

11. Klubi tähtsündmused on eelkõige klubi võistlused Ilves-3 ja Ilvesteade, mille pärast klubi ka osaliselt loodi. Jätakuvalt on Ilvese klubi Tartu päevakute peamine mootor ja korraldaja eesotsas Tiina Orasega.

12. Lootust on alati. Lähiaja suurimaks väljakutseks on klubile kindlasti Euroopa meistrivõistluste korraldamine 2006. aastal. Samuti jätkame oma traditsiooniliste võistluste korraldamist. Suureks abiks selles tegevuses on meie toetaja Ilves-Extra.

13. Parim on seltskond, noorte seltskond (oma www-list), võistluste korraldamine, sport ise.

1. Orienteerumisklubi Ilves (OK Ilves) asutati 03.10.1978.a.

Asutajaliikmed (23): Reet Arold, Toomas Ellervee, Leho Haldna, Milvi Haldna, Ain- Kaarel Kaasik, Kalle Kalm, Ilmar Kask, Arvo Kivikas, Riina Kivikas, Lembitu Kuuse, Virve Kuuse, Inga Murutar, Tõnu Oja, Madis Oras, Kai Pani, Margus Roll, Epp Taba, Pille Taba, Helgi Tikk, Hillar Toomiste, Sirje Tross, Uno Valgerist, Avo Veermäe. Noori neist 10.

Praegu liikmeid: 175, neist noori 75.

Klubi loodi uue kvaliteediga o-kaartide joonistamiseks ja heatasemelise võistluse korraldamiseks. Klubi loomise otseks ajendiks oligi Ilvesteade korraldamine. Klubi esialgseks keskmeks, ideede generaatoriks ja tegutsejaks oli 5-mehe-line tuumik, kes olid sündinud sama aasta kolme kuu sees: Arvo, Madis, Kalle, Avo ja Lembitu.

Klubi nime idee pakkus välja Arvo: ilves on ju tark ja kaval loom. Loomaraamatus oli ka kirja pandud, et ilves on hea orienteeruja.

Kuna klubi moodustamine oli tollal uus asi, oli algul sellega probleeme. Sportliku tegevuse aluseks olid siis kehakultuurikollektiivid, mis kuulusid mingi nõukogude asutuse juurde — et kõik

LÄÄNEMAA OK OKAS

1. Läänemaa Orienteerumisklubi OKAS asutati 10.02.1989. Asutajaliikmed Raimo Porri, Mati Kallemets, Erich Birk, Ain Birk, Reet Aedviir, võib-olla veel keegi. Liikmeid kokku 29, neist noori 5. Nime mõtlesid Saaremaale sõites välja Ain ja Raimo, sooviti, et oleks lühike,

ilus ja sisaldaks täppideta tähti.

valt vanusele.

3. Juhatusse kuulub kolm liiget, valitakse üldkoosolekul, tasulisi ametikohti ei ole. Klubi liikmete vahel on töökohustused ära jaotatud: kes viib läbi teisi-päevakuid jne.

5. Klubi sümboliks on mutt, Erich tõlgendas umbes nii, et oleme esimesed (ilmselt mõtles Läänemaad) teed otsimas.

4. Liikmemaks on 5–100 krooni vasta-

8. Omavahel peame sidet e-posti kaudu.

HIIUMAA ORIENTEERUJATE KLUBI

1. Hiiumaa Orienteerujate Klubi. Asutati 4.09.1988.a. Asutajaliikmed Eda Tärk, Ene ja Raivo Leht, Raina ja Valdur Smill, Anu ja Toivo Saue, Jaan Kallisma, Kalju Tammeveski, Friedrich Seman, Tiit Kerves, Alne Lepna. Liikmeid 60, neist noori 26. Asutamise lugu: orienteerumisseksioon tegutses rajoonis alates aastast 1961. 1988.a oli Eestis loodud juba 5 orienteerumisklubi. Orienteerumisseksioon arutas OK Ilvese edukat tegevust ja leidsime, et meilgi oleks mõttekas luua klubi. Aktiiv oli olemas. Samuti ei tahtnud klubi loomisega viimaste hulka jääda. Soomest Virolahtist tuli kiri, kus sooviti luua sõprusdemed meie orienteerujatega. Arvasime, et klubi kaudu on seda lihtsam teha. Kolmandaks — klubi põhikirja kinnitamine andis võimaluse avada pangas arveldusarve.

metsa värv, kollane ja valge sobivad hästi sinna juurde.

vad 5 korda nädalas ühistreeningud Anu Saue ja Toomas Masti treeningrühmades. Täiskasvanutele koos noortega toimub kord nädalas saalitreening.

Eesmärkideks seadsime: 1. Orienteerumisspordi arendamine maakonnas. 2. Uute värvikaartide valmistamine. 3. Võistluste heal tasemel korraldamine. Tänapäev on kujunenud põhieesmärkideks: 1. Kindlustada klubi liikmete osavõtt Eesti MV-st. 2. Neljapäevakute ja Hiiumaa karikavõistluste heal tasemel korraldamine 3. Orienteerumiskaartide väljaandmine.

3. Klubi juhatusse kuulub 7 inimest. Juhatus valitakse üldkoosolekul 2 aastaks. Tasulisi ametikohti ei ole. Töö on organiseeritud nii, et iga juhatuse või klubi liige vastutab konkreetselt ühe tööloigu eest: võistluste korraldamine, neljapäevakute korraldamine, mandrivõistluste registreerimine ja võistlussõitude organiseerimine, raamatupidamine, suhtlemine sponsoritega, kaartide valmistamine, meie tegemiste kajastamine ajakirjanduses.

10. Koos me midagi erilist tähistanud ei ole. Klubi juhatus käib õnnitlemas liikmeid, kellel on suurem juubel (üle 50 aasta).

Nime valikul mõtlesime, et enne meid loodud klubid olid endale loomade nimed võtnud — oleme meie lihtsalt Hiiumaa Orienteerujate Klubi (et ikka omamoodi olla!). Midagi naljakat ei juhtunud, võtsime asja tõsiselt.

Koos käime vastavalt vajadusele, vähemalt kord kvartalis. Üldkoosolek toimub kord aastas. Klubi liikmeid mobiliseerime: 1. Klubi liikmed on valmis heategevuslikus korras tegutsema HOK-i hea maine nimel. 2. Aktiivsemate töö leiab juhatuse poolt tunnustust hooaja lõpetamisel aukirja või meene näol. 3. Tublmaid aitab klubi spordivarustuse ostmisel või tasume osaliselt sõidukulud. Klubi maksab EMV, Jüriöö jooksu, Ilvesteate, Jukola ja Venla teatejooksu stardimaksu.

11. Klubi tähtsamaks sündmuseks on Hiiumaa karikavõistluste korraldamine. Karikavõistlustele pandi alus 1962.a, tänavu sai teoks 43-s. Karikavõistlusega tahame pakkuda mandril pärit orienteerujatele hästi korraldatud võistlust. KV-ks proovime igal aastal välja anda uue või osaliselt korrigeeritud kaardi. Oluline on ka neljapäevakute traditsiooni jätkumine. Esimene neljapäevakute toimus Hiiumaal 14. juulil 1977 ning eelmise aasta lõpus oli teoks saanud 600 neljapäevaõhtust kohtumist.

2. Klubi riietuse värvideks on mererohe-line, pluusil ülemine osa kollane, mida läbib valge triip. Klubil lippu ei ole. Värvide valimisel arutasime, et roheline on

4. Klubi liikmemaks on DH21 ja vanemad 100.–, DH14–20 50.– aastas, noortel kuni DH12 liikmemaks 0 krooni.

12. Tulevikuootused — tahame paljude uute spordialade konkurentsis püsima jääda. Soovime, et leiduks ikka toetajaid ja sponsoreid, vaatamata rasketele aegadele Hiiumaa majanduses.

8. Klubi liikmetega peame ühendust silmast silma kohtudes (Kärdla on väike linn), e-posti ja telefoni abil.

13. Oleme hästi organiseerunud tugeva aktiiviga tegutsev spordiklubi Hiiumaal. Teiseks oleme parimad rahvaspordiürituste korraldajad maakonnas.

9. Klubi liikmed saavad kokku kord aastas üldkoosolekul. Eraldi ruume klubil ei ole, vajadusel üürime. Koos käime mandril võistlemas ja erinevatel üritustel — "Mets puhtaks!", metsakoristamis- ja istutamistalgutel, Käina ujulas ujumas. Kärdla Ühishümnasiumi noortel toimu-

Kõige paremad oleme kannatlikkuses sõita vähemalt 2 korda kuus mandrile võistlema: reede õhtul kell 17.00 praamiga mandrile (kuna laupäeviti on start kell 11 või 12.00), sõit Lõuna- Eestisse (edasi-tagasi 800 kilomeetrit), koju saame tihti pühapäeva õhtul kell 23.00 praamiga (pühapäeviti on start alles kell 11.00, mitte 10.00, nagu meile sobiks).

Parimad oleme hiiumaa naljalugude rääkimises.

1. OK M.A.R.U. (lühend OK MARU) asutamisaasta 1993, liikmeid 31, neist noori 6. Klubi loomise mõte tuli 1992.a sügisel bussiga läbi Peterburi Soome sõites ja napsu võttes. Oli seltskond samade huvidega ja üheskoos tegutsemaid inimesi, kellest enamik käis TPI-s Viuu Rebase juures orienteerumistrennis ning kellele seal kohe-kohe (või kohe varsti) enam kohta polnud. Lisandusid mõned mõttekaaslased väljastpoolt.

Klubi nimi on moodustatud nelja asutajaliikme nimede esitähedest (Margus Pulver, Arbo Rae, Raul Reiman, Urmas Laev). Punktid on tähtedel vahel, sest ilma ei registreeritud sellise nimega juuridilist isikut.

2. Klubi värvid on aja jooksul mitu korda vahetunud: algul kollane ja punane, siis valge, lilla ja roheline ning nüüd juba ca 5 aastat kollane ja sinine. Värvid

OK M.A.R.U.

on muutunud koos moevooludega. Lippu pole.

3. Klubi juhatuses on koos presidendi ehk siis nüüd juhatuses esimehega 5 inimest. Põhikirjajärgselt valitakse juhatus iga kahe aasta tagant. Tasulisi ametikohti pole. Töö on organiseeritud, tegutsetakse n-ö projektipõhiselt ehk igaühel on oma "rida".

4. Liikmemaks arvutatakse igal aastal eraldi ning selle valem on järgmine: EOL-i aastamaks jagatud meesliikmete arvuga + prognoositav naisvõistlejate arv korda stardimaks ühe osavõtja kohta Jüriöö jooksul. S.t naised on vabastatud nii liikmemaksust kui ka Jüriöö stardimaksust.

5. Klubil on logo, mis on algusest peale sama.

7. Teistest klubidest on kontaktid ja ühisüritused RAE klubiga (hooajalõpu

jalgpall, ühisvõistkonnad ekstreemspordivõistlustel jne). Ühistest välissõitudest on traditsioon iga-aastane Jukola.

8. Kommunikatsioon toimub kodulehekülje jututoas ja telefoni abil.

9. Oma ruume pole. Peamised kooskõlmiskohad on võistlused ja päevakud ning mõningad ühistrennid.

10. Traditsioonilisteks üritusteks on hooaja lõpetamine, kus päeval rattasõit või nn. naljaorienteerumine ja õhtul pidu. Jõulupeod on hooaja lõpetamisega samas stiilis.

Vahepeal sai paar aastat proovitud ka nn talvepäevi Otepääl.

12. Erinevatest põhjustest tingituna vajab klubi lähitulevikus uut selget visiooni.

13. Parimad oleme pidutsemises, kuigi ka meie vananeme.

SK MERCURY

1. SK Mercury on asutatud 2000. aastal, asutajaliikmeid oli kaks, hetkel liikmete arv ca 60 (O-jooksuga tegelevaid lapsi u 6). Tegelikult on klubi algselt loodud jalgpalli pärast. Oli üks seltskond, kes pani võistkonna kokku ning hakkas mängima Eesti jalgpalliliigas (alustati V liigast). Klubi loodi eesmärgil ajada rahalisi asju ametlikult. Kuna aga asutajaliikmed, keda oli siis 2, tegelesid ka O-spordiga, otsustasid nad ka O-võistlustel selle klubi nime all võistelda. Peagi hakkas vanade tuttavate näol lisanduma O-spordist huvitatud inimesi ning tänase seisuga võiks lugeda meie klubi juba rohkem O-klubiks. Orienteerujate arv on klubis praegu koos lastega juba 38 ringis ning klubi põhiline tegevus on koondunud just selle spordiala ümber.

Klubi nimi leiti pooljuhuslikult internetist. Mercury nimi on otseselt valitud planeedi Merkuuri järgi, mis on nüüd ka klubi sümboliks. Pealegi on see planeet kõige lähemal päikesele ning see iseloomustab ka meie klubi liikmeid, kes pakuvad saadavast energiast.

2. Klubi O-riided koosnevad sinisest ja punasest. Otseselt need värvid midagi ei sümboliseeri, kuid paistavad metsas hästi silma ning erkpunane võib nii mõ-

negi konkurendi kontrollpunkti pähe ära eksitada. Klubi esimene lipp sai tehtud kiiruga sellel aastal O-rahva vahel peetud korvpalliturniiri jaoks ning sellel on meie klubi nimi ning sümbol sinipunasel.

3. Klubi juhatusse kuulub 7 inimest ning juhatus valitakse iga kolme aasta tagant. Klubis tasulisi ametikohti pole, raamatupidaja on meil heategevuslikus korras. O-küsimusi puudutavaid ideid ja ettepanekuid arutatakse alati avalikult listi kaudu ning otsused tehakse demokraatlikult. Klubiinimesed kohtuvad üsna tihti, sest koos käiakse kõikvõimalikel võistlustel. Koos organiseeritakse elamine, sest seltsis on lõbusam. Klubilise tegevuse põhieesmärk ongi ju see, et saaks koos võistlustel käia.

4. Liikmemaksu orienteerujatele ei ole. Oma sissetuleku, mida siis kasutatakse ühisteks väljaminekuteks, teenime koos võistlusi ja neljapäevakuid korraldades.

6. Oma laulu pole, kuid ise peame end Maailma Parimaks Klubiks.

8. Enamasti suhtleme e-posti teel. Kiired küsimused ja teemad telefoniga.

9. Eraldi sellist ruumi pole. Iga hooaja eel kohtume kuskil pubis, et siis hooaja plaanid läbi arutada ning iga sügis toimub hooaja lõpupidu koos klubisisese O-jooksuga.

10. Sel aastal sai koos peetud vastlapäeva, mis ilmselt ka traditsiooniks muutub. Käisime koos liugu laskmas ning hiljem manustasime hernesuppi ning ohtralt vastlakukleid. Väiksemate seltskondadega kohtutakse ka sünnipäevadel.

11. Tähtsündmuseks on hooaja lõpupidu, sest see on koht, kus enam-vähem kõik liikmed kohal on ning koos üks korralik pidu maha peetakse. Omavaheline arveteklaarimine toimub ka O-rajal.

12. Naljaga pooleks on klubil üks tulevikueesmärk, see on alistada HD60 klassis teates Saue Tammed. Kuid muidu me kellelegi isiklikult mingeid ootusi peale ei pane, peasi et igaüks saaks omamoodi naudingu selle spordialaga tegelemisest.

13. Meil lihtsalt on kõige mõnusam seltskond koos.

Orienteerujakalender

2004

septembrisnovembrini

September

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28 29 30

Oktoober

1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30 31

November

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30

Detsember

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28 29 30 31

EOLi 2004. aasta kalenderiplaan

SEPTEMBER

04.09	Lääne-Virumaa MV	OJ lüh tava	:Köverjärve	EST	Rakvere OK	www.raok.ee	: 30.08
04.09 .. 05.09	Marukarikas MTBO	2 x RO	:Raeküla	EST	OK M.A.R.U.	www.pirus.ee/maru	
05.09	Rapla maakonna MV	OJ lüh tava	:Saunaküla	EST	OK Orvand	www.zone.ee/orvand	: 30.08
11.09 .. 12.09	Eesti-Läti-Leedu noorfematis	OJ + teade	:Riia lähistel	LAT		www.orient.lv/index_eng.htm	
12.09	Estonian Extreme Event 3. etapp	multisport	:Kolgaküla	EST	TA OK	www.xdream.ee	: 11.09
12.09 .. 19.09	MM ja MK etapid 5-8	OJ + teade	:Västera	SWE		www.woc2004.com	
18.09	Jõhvikka maraton	OJ pikk	:Kõnnu järved	OK Jõhvikas		www.tpu.ee/~ekukk	
18.09 .. 19.09	Põlva maakonna MV	OJ + teade	:Värska	EST	OK Peko	my.tele2.ee/peko	
24.09	Eesti Koolisportlilidu MV	OJ tavarada	:Hatiku	EST	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee	
25.09 .. 26.09	XV Suunto Games	2 x OJ	:Väilamäe	EST	OK Vöru	www.okvöru.ee	: 20.09
OKTOBER							
02.10	EMV pikk rada	OJ pikk	:Kärsa-Mooste	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee		: 24.09
02.10 .. 03.10	Noorte Baltikarikas	OJ	:Marjampole LIT	OK Javonis	www.l.sonex.lt/lofst		
09.10	5. TA OK rogain	rogain	:Vösu	EST	keeks.cyber.ee/ta-ok		: 01.10
16.10	Pärnumaa MV ja OK West AV	OJ pikk	:Võiste	EST	OK West	www.parmu.ee/west	: 11.10
19.10 .. 24.10	MK etapid 9-12	OJ + teade	:Dresden	GER		www.world-cup2004.de	
18.10 .. 23.10	2. RO MM	RO + teade	:Maryborough AUS			www.2004worldmtbo.org	

SO — SUUSAORIENTEERUMINE; OJ — ORIENTEERUMISJOOKS; RO — RATAORIENTEERUMINE

Tallinna neljapäevakud	02.09	Rohuneeme	09.09	Männiku	
Tallinna teispäevakud	07.09	Pirita	14.09	Järve	
Tallinna kompass	06.09	Kadrirög	13.09	Varsaallika	
02.09	Veskimetsa	27.09	Hliu	04.10	Pirita rand

11.10	Kloostrimets S	20.10	Rohuneeme	11.09	Võru kolmapäevakud		
18.10	Maarjamäe	27.10	Pirita ringrada	01.09	Piusa		
25.10	Nõmme W			08.09	Tabina		
30.10	Iru N	Tartu neljapäevakud	02.09	Rannapark	15.09	Ootispalu	
06.11	Õismäe taba	02.09	Vihpalu-Järna	09.09	Rannametsa	29.09	Vällamäe
13.11	Ülemiste	09.09	Vootemäe	16.09	Niidutark	06.10	Trummipalio
20.11	Männiku	16.09	Uniküla	23.09	Joulumäe	Järvamaa teispäevakud	
		23.09	Tuigo	30.09	Raeküla	07.09	Türi Kõrgessaare
		30.09	Kaagvere	07.10	Uulu	Saaremaa neljapäevakud	
				Lääne-Virumaa	02.09	Jüri	
				kolmapäevakud	08.09	Vihna	
				07.09	Hatiku järved	15.09	Ebavere
				14.09	Rosma		
				21.09	Mammaste		

Pärnumaa neljapäevakud	02.09	Rannapark	09.09	Rannametsa	16.09	Niidutark	23.09	Joulumäe	30.09	Raeküla	07.10	Uulu
Lääne-Virumaa kolmapäevakud	08.09	Vihna	15.09	Ebavere								

Võru kolmapäevakud	01.09	Piusa	08.09	Tabina	15.09	Ootispalu	29.09	Vällamäe	06.10	Trummipalio	Järvamaa teispäevakud	07.09	Türi Kõrgessaare	Saaremaa neljapäevakud	02.09	Jüri	09.09	Tähtsoo
--------------------	-------	-------	-------	--------	-------	-----------	-------	----------	-------	-------------	-----------------------	-------	------------------	------------------------	-------	------	-------	---------

16.09	Viki	16.09	Viki	22.09	Kirikuküla
23.09	Viki	07.09	Hiiumaa neljapäevakud	07.09	Pullapää
		14.09	Paralepa	16.09	Ida-Virumaa neljapäevakud
		16.09	Antoni mägi	02.09	Kalina
		23.09	Antoni mägi	09.09	Kose
		07.09	Türi Kõrgessaare	16.09	Sinimäe (sprint)
		01.09	Hiiumaa neljapäevakud		
		08.09	Nahijärve		
		15.09	Apteekrimägi		

XVI SUUNTO GAMES

Kinnitatud EOL juhatusel poolt
11.12.2003

AJAKAVA

Laupäev, 25. september
13.00 tavarada (HD21 klasi-
sides World Ranking Event)
Pühapäev, 26. september
10.00 lühendatud tavarada

OSAVÕTUKLASSID

HD8NR, HD9NR, HD10TR,
HD12TR, HD12A, HD14A,
HD14B, HD16A, HD16B,
HD18, HD20, HD21E, HD21A,
HD21B, HD21C, HD35, HD40,
HD45, HD50, HD55, HD60,
HD65, HD70, H75

E — elitirada, A — tehniline
rada, B — lihtne rada, C — eriti
lihtne, vähekoogenud võistlejate
rada, TR — tugirada, NR —
nööriada

Avatud rajad (ilma eelregistreeri-
miseta): 3 km, 6 km
Korraldaja avaldab iga võistlus-
klassi radade ligikaudsed pikku-
sed võistluskutses, mis peab ole-

ma avaldatud hiljemalt 26. juulil
2004.a.

VÕISTLUSKESKUS

Haanjamähe talu, Haanja vald,
Võrumaa
(vt <http://www.woro.ee/haanja/>)

MAASTIK JA KAART

Vällamäe kaart (EOL nr
2003029). Tugevasti liigestatud,
rohketel rabade, soode ja järve-
dega vahelduv Haanja kuplistik.
Suurim kõrguste vahe nõlval
85m. Metsasus 70%. Mõõdukalt
teid, radu ja sihte. Valdavalt
okasmets, mis on väga vaheldu-
va vanusega. Nõlvadel esineb
vana tormimurdu. Läbitavus
keskmisest halvani. Veeseis
maastiku eri osades väga erinev.
Kaart 1:10 000; h=5m. Väli-
tööd 2001–2002. Autor Kalle
Kalm.

MÄRKESÜSTEEM

Kõikides võistlusklassides ja ava-
tud radadel SPORTRident märke-
süsteem. SI-kaardi rentimine
võistluse korraldajalt: maksab

25.–päev, klassides HD8–HD12
15.–päev. Rendisumma tuleb
tasuda koos osavõtumaksuga.
Avatud raja võistlejad tasuvad
rendisumma koos stardimaksuga
kohapeal.

REGISTREERIMINE JA

OSAVÕTUMAKS

Registreerimine kuni 20. sep-
tembrini 2004:
- IVK kaudu: [http://www.sport-
net.ee/ivk/](http://www.sport-
net.ee/ivk/)
- e-postiga aadressil:
sixten@hotmail.ee

Registreerimisega samaaegselt
tasuda osavõtumaks ülekandega:
Orienteerumisklubi Võru, Jüri
31, 65610 Võru
A/a: 10402006021008 Eesti
Ühispank
Osavõtumaks avatud rajal on 50

- "Hermes" külastemaja Võrus,
tel 078 21326
- Peremajutus Tabinal, tel 050
52339 (Katrin Puusepp)
- Vaskna turismitalu, tel 050
87359 (Ahti ja Margit Utsal)
- Külalisted Rõuges, tel 078
59198 (Karin Laine)
Lisainfo majutuse kohta Võru
Turismiinfopunktit, tel 078
21881

TÄIENDAV INFO

Täiendav info võistluse XVI
Suunto Games kohta:
EOL-i kontorit, tel 06 398681
OK Võru: Sixten Sild, tel 050
68377
Värskeim info võistluse kohta on
kättesaadav kodulehel
<http://www.okvoro.ee/>, viit sinna
ka EOL kodulehel
<http://www.orienteerumine.ee/>

VÕISTLUSE KORRALDAJAD

OK Võru, Eesti Orienteerumisiiliit
Peakorraldaja: Sixten Sild, OK Võru
IOF volinik: Leho Haldna
EOL volinik: Katrin Viilu

EEK päevas, tasutakse kohapeal
sularahas, koos SI-kaardi rendiga
on osavõtumaks avatud rajal 75
EEK. Võistleja nime muutmise
sama klassi piires on võimalik
kuni 25. septembril kella 12-ni:
tasu 25 EEK.

AUTASUSTAMINE

Autasustatakse iga võistlusklassi
esimese päeva võitjaid ja pare-
maid kahe päeva summas (sõltu-
valt osavõtjate arvust). Võist-
lusklasside võitjatele kahe päeva
summas on SUUNTO kompas-
sid.

MAJUTUSEVÕIMALUSTE INFO

Lähedal asuvad:
- Haanjamähe talu, tel 078
22341 (võistluskeskus)
- Hotell "Kubija" Võrus, tel 078
22341 <http://www.kubija.ee/>

OSAVÕTUMAKSUD EESTI KROONIDES (2 PÄEVA KOHTA):

Tähtaeg	H/D8-12	H/D14-18	H/D20,D55+	D21-50, H21-55
		H60+		
Kuni 13.09	20 EEK	60 EEK	120 EEK	200 EEK
Kuni 20.09	30 EEK	90 EEK	180 EEK	300 EEK

TAOK 5. ROGAIN

KONTROLLAEG: 8 tundi (kõigil võistlusklassidel). Start kell
9.30, kontrollaja lõpp kell 17.30

RADA: Rajal on 40 kontrollpunkti. Kõigi KP-de läbimise
eest on võimalik saada 140 punkti.

KAART: mõõtkava 1:30 000, kõrgusjoonte vahe 5m.

OSAVÕTUTASU: Võistkonna osavõtutasu on võistlejate
osavõtutasude summa. Osavõtutasu võistleja kohta:

	Noored (kuni 18a), pensionärid	Lapsed (kuni 14a)
kuni 20.09.2004	120 EEK	90 EEK
kuni 01.10.2004	180 EEK	135 EEK
peale 01.10.2004*	360 EEK	270 EEK
		50 EEK
		75 EEK
		150 EEK

* ainult kokkuleppe korraldajatega

Tasu tootlustamise eest sisaldub osavõtutasus. Parkimise
eest eraldi tasu ei ole.

AUTASUSTAMINE: Autasustatakse absoluutselt kolme
paremat võistkonda ja võistlusklasside parimaid võistkondi
sõltuvalt võistkondade arvust võistlusklassis.

REGISTREERIMINE: Mari Roots, mari.roots@tallinnlv.ee
või tel 051 62 925 või 11611 Tallinn, Harku 15.
Osavõtutasu kanda TA OK arvele 1120066509
Hansapangas.

LISAINFO: <http://keeks.cyber.ee/ta-ok/> või Lauri Leppik,
L.Leppik@online.ee, tel 56 159 998

AEG: 9. oktoober 2004

KOHT: Võsu, Lahemaa Rahvuspark

VÕISTLUSKESKUS: Võsu spordihoonel juures

OSAVÕTJAD: 2...5 liikmelised võistkonnad. Võistkonda
võivad kuuluda vähemalt 15.a võistlejad (v.a perekonna-
klass).

Võistlusklassid	Tingimused
DD	naised
HH	mehed
DH	mehed ja naised
JJ16	sõltumata soost, kuni 16a
JJ18	sõltumata soost, kuni 18a
DD40	naised, vanus vähemalt 40a
HH40	mehed, vanus vähemalt 40a
DH40	mehed ja naised, vanus vähemalt 40a
VV55	sõltumata soost, vähemalt 55a
Perekond	vähemalt kahest erinevast põlvkonnast, vanusepiiranguta

SRD SK

1. SRD Spordiklubi asutati 1997. aastal. Asutajaliikmeid oli 6. Liikmeid nimekirjas (31.12.03) 63, neist aktiivseid 44, noori (kuni 18) 26.

Klubi nimi moodustus nimede Sergei, Roman ja Dmitri Shvedi esimestest tähtedest.

2. Värvid: kollane — päike, roheline — mets, must — muld. Lippu ei ole.

3. Juriidiliselt kuulub klubi juhatusse üks inimene. Tasulised ametikohad on tree-

neritel. Liikmete mobiliseerimisega probleeme ei ole, aidatakse alati hea meelega.

4. Liikmemaks on 100, kuni 18-aastas- tel 50 krooni aastas.

5. Klubi logol on kuusepuu ja päike.

8. Suhtlemiseks e-post, www.srd.ee, telefon.

9. Suvel kohtume võistlustel, talvel ujume ja mängime koos korvpalli, selle jaoks üürime nii ujulat kui ka spordi- saali. Teeme Tallinna neljapäevakutel nööriada.

10. Sügisel spordihooaja lõpetamine, jõulupühad, valentinipäev. Rendime suure maja. Päeval teeme orienteeru- mismängu, siis käime saunas, teeme koosoleku, tantsime, laulame, teeme konkursse jne .

11. Tähtsündmuseks on klubi sünnipäev 2. veebruaril.

12. Klubis on palju noori, just nendega on seotud meie tulevikulootused.

13. Lasteraja korraldamises, venelaste hulgas orienteerumispropaganda tege- mises. Muudel aladel oleme lihtsalt tublid.

LSF PRONOKING TEAM

1. SK LSF Pronoking Team, EOL-is 01.01.2004, ametlik asutamine 14.01.2003, nime esmakasutus 1999, tuumik koos alates 1992. aastast. Asuta- jaliikmed: Mait Tõnisson, Lauri Olli, Merle Rääsk, Ainar Sepp, Kristjan Kivi- palu, Veste Kivipalu, Olev Sepp. Liik- meid 15. LSF ehk Left Said Fred on tu- letatud bändinimest Right Said Fred — 1992. aasta sügisel tekkis TTÜ ühisela- muis grupeering, kes end Noorte Noor- meeste Laulu- ja Mänguseltsiks Left Said Fred tituleeris. Too rühmitus pääses muuhulgas ka TTÜ üliõpilasesindusse! Pronoking Team'i sünniks tuleb lugeda 1999.a kevadet, kui realiseerus hull mõ- te Jüriööle oma võistkond välja panna. Kuna me sportlik tase polnud just teab mis, tuli satsile atraktiivne nimetus leida. LSF Pronoking Team tundus paslik ole- vat. "Pronokkimine" tähendab teadu- pärast totakalt tantsimist. (Ken Campelli, "Skangpoomijad").

Klubi sai loodud seetõttu, et asju ametlikult ajada saaks. Klubi põhikirja- lised eesmärgid on:

- orienteerumisspordi kui inimsõbraliku ja loodussäästliku spordiala viljelemine ja propageerimine;
- sportlike tegevuste propageerimine;
- spordiürituste korraldamine;
- spordi arengule kaasaaitamine;
- liikmetevahelise üksmeele kasvata- mine;
- liikmetele sportliku meelelahutuse võimaldamine;
- liikmete sportlike saavutuste paran-

damine

Ja tegelikult umbes nii ongi. LSF PT on tippspordile põialt hoidev rahvaspordi- kandja, mille edasiviivaks jõuks on liik- mete vabatahtlik rõõmsameelne üks- meel ja omakasupüüdmatu ühistegevus.

Naljakas lugu? No parim LSF'i tõlgen- dus on seni „Lost somewhere in forest“. Kui klubi ametlikult registreerima läksi- me, tegi notar suured silmad: „Kõik asutajaliikmed polegi juhatuses?“

2. Klubi värvid on kirsipunane ja valge. Miks? Kuna Kersti Kärneri nägi oma pu- navalges orienteerumisvormis imekena välja, tahtsime enestelegi sellist vormi. Pärts sama ei saanud, aga kena ikka. Seetõttu on meid aeg-ajalt ka „Läti koondiseks“ ristitud.

3. Juhatuses on praegu 4 inimest, üm- ber valime siis, kui on konkreetne põh- jus. Tasulisi ametikohti pole. Töö on or- ganiseeritud nii, et kogu asja veab juht, kes tähtsamate küsimuste puhul juhatu- sega ja põhimõttelisemate küsimuste korral kõigi liikmetega enamasti meili teel nõu peab. Kuidas mobiliseeritakse? Klubi saigi ju selleks tehtud, et midagi koos korraldada. Enamasti mobiliseeri- misega probleeme pole. Vahest tuleb mõni liige „üle helistada“.

4. Aastamaks 100 krooni.

5. Peale logo muud pole veel jõudnud teha. Klubi vapol on klubivärvides KP- tähis stiliseeritud Saturniks. Saturn on LSF-i sümbol olnud aegade algusest saa- dik. Sellele võib igaüks ise igasuguseid tähendusi omistada — näiteks koos kaastlastega KP ümber tiirlemine. Pikk dress, T-särk ja jooksvorm on ka.

6. LSF-il on hümni (vt kõrval). Aga ega seda hümnit pole enam aastaid lauldud.

7. Sõprusklubid pole. Tihedam läbi- saamine on vast Mercury ja Bona Fide- ga. See teema tahab veel arendamist.

8. Peamine suhtlusvahend on meilinglist ja telefon. Loomulikult ka näost näkku verbaalside.

9. Kokku saame vaid päevakutel, võist- lustel ja üritustel. Toimkonnad on koos käinud kodudes ja liikmete töökohta- des.

10. Traditsioonilised üritused on LSF A — talvine matk koos sauna ja hooajaks plaanide seadmisega; LSF O — 1 tund valikorienteerumist, „ässamad“ reljeefi- kaardil, lisaks hooaja kokkuvõtte, pari- mate valimine, hommikul orienteeru- mistrenn. Metsapäevad — ettevõtteile meeskondliku seiklusorienteerumise korraldamine, TON-i korraldamine.

11. Klubi tähtsündmused? Jüriöö jooks, kuna sealt sai klubi alguse, LSF A ja LSF O, TON-i päevaku korraldus, kuna seal saab suur osa kampa kokku.

12. Tulevikuväljavaateks on pisut kasva- da, mõni suurem võistlus korraldada, igal aastal vähemalt üks kaart joonista- da, sportlikku taset tõsta ja rohkem va- bariiklikel võistlustel osaleda, EOL-i töös aktiivselt kaasa lüüa.

13. Meie klubi parim külg on liikmete üksmeel.

1. OK Orvand on asutatud 21.okt 1991.a. Asutajaliikmed: P. Aug, E. Sulg, E. Tolm, R. Eigla, E. Bollverk, P. Peterson, T. Peterson, A. Kergand, A. Lindre, T. Talisoo, T. Olju, H. Väljamäe, M. Kaljur, U. Tammemäe. Liikmeid on 81, neist 28 noort. Klubi asutamise ideega tuli välja Tarmo Peterson, kui 1991.a sügisel Järvamaa teispäevakute lõpetamiselt koju sõideti, kuigi vajadus oma klubi järele oli tekkinud juba varem — võistlustel tuli kellegi nime all esineda.

Left Said Fred ja tal on õigus — vasakule läheb kõik. Vasemal on õnn ja hiilgus — ruttu sinna, seal on võit!

Hea on hoida kurakätt lähme sinnapoole ees meil jumalagajätt — me vahetame pooled

Vasakule teeme riigi, nimeks Kingdom Left Said Fred sinna üldse teed ei viigi sinna saad, kui tead, mis teed

Left Said Fred'is iga mees on täpselt enda nägu just ise teab, mis tema sees on enamus seal rõõm ja lust!

1. Saaremaa Orienteerumisklubi asutamisastaks loeme juba aastat 1973, mil alustasime regulaarsete orienteerumiseljapäevakute korraldamisega. 26. aprillil 1973 toimus esimene neljapäevak ning esimesel aastal oli neid kokku 8. Sellest ajast on säilitatud kõikide klubi poolt korraldatud ürituste protokollid.

2. Klubi lipp on valge-roheline. Valgel on kiri "Saaremaa OK". Lihtne.

3. Klubi aktiivi kuulub 10–12 inimest. See on välja kujunenud aktiivse tegevuse järgi. Klubis ei ole tasulisi ametikohti. Koos käiakse vastavalt vajadusele, 6–7 korda aastas.

Kedagi ei mobiliseerita. Kõik toimub vastavalt sisemisele vajadusele osaleda spordiplaanide realiseerimisel aastate jooksul tekkinud sõpruskonnas.

OK ORVAND

Määravaks sai ka asjaolu, et klubidele eraldati raha parema meelega, samuti vajas rahalisi vahendeid töö noortega. Klubi eesmärgiks sai orienteerumisspordi arendamine, klubi liikmete sportliku tegevuse organiseerimine, spordiürituste läbiviimine ning noortetöö korraldamine. Klubi asutamiskoosolekul pakuti välja erinevaid orienteerumisega seotud termineid ja leiti, et „Orvand” on kõige sobivam, kuna see on orienteerumises üsna tihti kasutatav termin ning huvitav nimi oklubile.

2. Värvet välja kujunenud ei ole. Sel hooajal tulime välja punase baastooniga.

3. Juhatuses on 6 liiget ja see valitakse siis, kui keegi hääletatakse maha või loobub ise. Tasulised ametikohad puuduvad. Teatud liikmetele on peale pandud teatud kohustused. ontakteerutakse telefoni ja e-posti teel. Koos käiakse Rapla päevakutel, muudel võistlustel ning aastakoosolekul. Kedagi ei mobili-

seerita. Minnakse orienteerumisvajaduse sunnil ise, st asi on „o-haiguses”, mis põhineb suuresti o-perekondade väljakujunenud traditsioonil saada kokku ja võrrelda meeldivas sõpruskonnas oma hetkevormi.

4. Täiskasvanutel 50 krooni ja õpilastel 10 krooni.

7. Sõprusklubi(d) puuduvad, aga ollakse sõbrad isikutasandil.

8. E-posti ja telefoni teel.

9. Koos käiakse põhiliselt o-võistlustel ja kord aastas toimuv aastakoosolekul.

12. Tulevikuväljavaated on optimistlikud: pidev töö noortega peaks ka edaspidi Orvandile häid tulemusi tooma.

13. Orienteerumisega seotud tugevates peretraditsioonides ja püstitatud o-eesmärkide poole liikumises.

SAAREMAA OK

4. Liikmemaksu ei ole.

5. Klubi sümboolikas domineerib vapi-loom metsliga. Klubil on oma dress ja tikandiga (Saaremaa OK, orienteerumistähis) jooksudress. Klubil on rinnamärk.

Valikut põhjendab see, et metssea tegevuse tagajärgi kohtab orienteerumissradadel kõige enam ning ta on Saaremaal problemaatiline loom.

7. Gotlandi Orienteerumisföderatsiooni liikmesklubid (11 klubi). Jahtide ning väikelaevaga on toimunud mitmed reisid Gotlandile ning nende külaskäigud Saaremaale. Need olid klubile väga kosutavad eriti Eesti taasiseseisvumise aastatel ning jätkuvad tänaseni. Klubi liikmetel on sellel saarel palju sõpru ning paljudele sai see ajendiks rootsi keele äraõppimisel.

8. Ühendust peetakse telefoni ning e-posti kaudu.

9. Klubi liikmed käivad koos väga erinevates kohtades: kohvikutes, restoranides, koosolekuruumides. 12–14 klubi liiget kohtuvad 2 korda nädalas korvpalliväljakul. Klubi korvpallimeeskonnal on oma treening- ja võistlusdress ning seda

OK sümboolikaga. Selle meeskonna nimi on SO3K (Saaremaa Orienteerumisklubi Korvpalliklubi). Klubi vara hoidmiseks on klubi soetanud omaette ruumi.

10. Traditsioonilised üritused: neljapäevakud (käesolev hooaeg on 32.), rahvusvaheline 2-päevajooks Metssiga (11), Saaremaa suusamaraton (10), Saaremaa Punase Risti jooks (8) jne.

Traditsiooniks on koostöö Saaremaa tunnustatud graafiku ja ekslibristi Külliki Järvilaga. Selle tulemusena on juba 15 aastat saanud neljapäevakute võistlusklasside koondarvestuse võitjad, Metssea võistluse võitjad ning klubi tublimad aasta tegijad igal aastal uue graafilise lehe, millelt ei puudu metsliga ja orienteerumistähis.

12. Ootus ja lootus on see, et orienteerumine kui spordiala jääks Saaremaale alles.

13. Saaremaa Orienteerumisklubi on parim selle poolest, et siia on koondunud toredad, heatahtlikud, sõbralikud, abivalmid ja tublid inimesed.

MTÜ SPORDIINFOKESKUS **SPORTNET**

1. MTÜ Spordiinfokeskus Sportnet asutati 2001. a novembris. Asutajaliikmed Olle Kärner, Tarvo Avaste, Aivar Sarap, Veiko Ulp, hetkel liikmeid 6.

Klubi otsustati luua kahele Eesti paremale meesorienteerujale võimalikult soodsate treeningtingimuste loomiseks. Lisaboonuseks pidi olema Eesti meistritiitel teatejooksus kas Aivarile või Veikole, mis realiseeriti ka kohe esimesel katsel aastal 2002.

2. Värvideks on sinine ja punane, mis tulenevad Sportneti logost. Värvid just sellised, kuna maailma tugevaim riik meeste orienteerumises, Norra, omab selliseid lipuvärve. Sportnetil endal lipu pole.

3. Kuna klubi liikmeskond on väga

kompaktne, siis ei ole eraldi organit, mida võiks nimetada klubi juhatuseks, kõik olulised otsused võetakse vastu ühiselt. Koos käiakse vastavalt vajadusele.

7. Sõprusklubid puuduvad, küll aga omab Sportnet lugupidamist OK Roslageni vastu, kes võimaldab Ollele ja Tarvole Rootsisis soodsaid treenimisolusid.

8. Liikmed kasutavad suhtlemiseks kõiki tänapäevaseid kommunikatsioonivahendeid.

9. Ei ole kooskäimiseks eraldi ruumi.

10. Traditsiooniks võib lugeda aasta lõpus ühiselt hooajale tagasivaatamist.

11. Ühte tähtsündmust on väga raske välja tuua. Klubil on aga väga hea meel

mitmel põhjusel:

- Olle Kärner on suutnud kahe klubis veedetud hooaja jooksul veelgi maailma tippudele läheneda;

- Tarvo Avastel on tagasilöökidest hoolimata jätkunud motivatsiooni tõsiselt harjutamiseks;

- Aivar Sarap ja Enn Jõesaar on näidanud, et ka tõsised töönimesed võivad vaatamata vanusele metsas kiiresti liikuda.

12. Loodame, et Olle areng jätkub samas tempos ja Tarvo ei hoiu tulevikus oma kogemusi ainult endale, vaid temast saab hinnatud nõustaja treeningprotsessi ülesehitamisel.

13. Meie klubisse kuuluvad Eesti kaks paremat meesorienteerujat.

OK WEST

soodsate tingimuste loomine, orienteerumisspordiala viljelemine ja arendamine tervisespordi vormidest kuni võistluspordini ning oma liikmete ühiskondliku ja kehalise aktiivsuse tõstmine."

1. Orienteerumisklubi West asutati 1988. a (asutamiskoosolek toimus 19.04.1988). Asutajaliikmed — Ilme Palu, Piret Bärilin, Toomas Padjus, Kalle Laasme, Gunnar Proover, Urmas Kask, Olavi Loo, Rünno Ruul, Leho Okas, Alfred Allik, Erkki Penu, Heino Virula, Mati Pilt, Marika Pilt, Koit Kuusemäe, Kaja Toomikas, Heino Peeterson, Lembi Nõmm, Toomas Kopli, Anne-Ly Morozova (Viikmaa), Marge Käsper, Kaie Saimre, Kätlin Põlluste, Ago Unt, Peeter Koppas, Heino Põlluäär, Raul Randsberg, Jaak Vapper, Tiina Loide, Viive Sisask, Aino Sauga, Jüri Leesmäe, Enn Tasalain, Annes Maate, Väino Tuisk, Aasar Leemet, Maie Kais.

Liikmeid kokku 98, neist noori (kuni 18-aastased) 11.

Sel ajal loodi klubisid üle Eesti ning Pärnu orienteerujate eestvedaja ja noortetreener Ilme Palu tegi tolleaegsele maakonna spordijuhile Enn Tasalainile ettepaneku moodustada Pärnumaalgi oma orienteerumisklubi. Klubi nimi valiti asutamiskoosolekul, nimed pakuti osalejate poolt välja ja nende vahel hääletati. Algselt oli nimi Pärnumaa Orienteerumisklubi West, nüüd lihtsalt Orienteerumisklubi West.

Põhikirjas on klubi eesmärk kirjas nii: "OK West tegevuse eesmärkideks on klubi liikmete ühistest huvidest lähtudes sportimiseks ja vaba aja veetmiseks

2. Klubi värvideks on tumesinine, kollane, punane. Värvidel tähendust otseselt ei ole. Lipul on klubi logo — vahtraleht koos oma varjuga, ümber kiri „Orienteerumisklubi West“. „West“-i ees ja taga on pisikesed orienteerumistähised. Vahtraleht on ilus leht nii kevadel, suvel kui sügisel ning pärit orienteerujate pühast paigast — metsast.

3. Klubi juhatuses on 7 liiget, valitakse iga 2 aasta tagant. Tasulisi ametikohti ei ole.

Juhatus koosolekud on 3–4 korda aastas, vahel ka rohkem, vastavalt vajadusele, üldkoosolek on kord aastas koos Pärnu neljapäevakute ja suvise hooaja lõpetamisega. Muid ühisüritusi eriti ei toimu, kokku saadakse neljapäevakutel, natuke ka muudel võistlustel.

4. Liikmemaks on täiskasvanutele 50 krooni, lastele 25 krooni.

5. Meil on klubi värvides võistlusdress ja soojendusdress ning kollane logoga T-särk. Olemas on logoga lipp.

7. IF Femman (Soome), SOK Viljan (Rootsi). 1989.a käis noortegrupp Soomes, Rootsisis käidi kaks korda. Ise olemas sõprusklubisid võõrustanud vähemalt kolmel korral. Vahetatakse jõulukaarte,

üksikutel liikmetel on mõned kontaktid, pidevat ja organiseeritud suhtlemist enam ei toimu.

8. Olemas on klubi kodulehekülg <http://www.parnu.ee/west>, list west@baltic-it.net, põhiline suhtlemine toimub meili ja telefoni teel.

9. Eriti koos ei käida, koosolekud on kellegi töö juures. Üldkoosoleku ja hooaja lõpetamise jaoks renditakse tavaliselt ruum.

10. Iga-aastane hooaja lõpetamine detsembris — kõigepealt väike orienteerumismisvõistlus, siis korvpall noorte ja vanae vahel, edasi üldkoosolek, pidulik õhtusöök, neljapäevakute võitjate autasustamine. Mõned käivad talvel koos korvpalli mängimas. Osaleme veel Pärnu spordiliidu sarivõistlusel, kus peaaegu iga kuu võtavad omavahel mõõtu Pärnu spordiklubid (iga kord erinev ala — bowling, petank, sulgpall, korvpalli vabavisked, võrkpall, jalgrattasõit, jalgpall, noolemäng, koroon, mälumäng, purjetamine jne — erinevatel aastatel on erinevad alad, 2002 oli ühe alana kavas ka orienteerumise pargivõistlus).

11. OK West auhinnavõistlus pika raja orienteerumises, mida korraldame iga aasta oktoobris. Hooaja lõpetamine ka.

12. Piiratud maastiku-võimaluste juures siiski püsima jääda — neljapäevakute ja vahel ka muude võistluste abil.

13. Seda peaks vist teised ütleva :)

SK SAUE TAMMED

- SK Saue Tammed asutati 1992. a, asutajaks Tõnu Raid koos mõnede kaasvõitlejatega, 50 liiget, neist noori 25, vanu 25. Saue on suur tammik, mis sai klubi nimele inspiratsiooniks.
- Klubi värv on kuldne. See on nii välja kujunenud tulemuste põhjal.
- Juhatuses on 3 liiget, valitakse iga aasta. Tasulisi ametikohti ei ole, pigem makstakse peale, et saaks Tammede tegevuses osaleda. Töö on organiseeritud sisemise innukuse alusel, seetõttu on koosviibimised väga tihedad. Mobilisatsioon toimub samuti inimlike

tungide kaudu.

- Liikmemaks 100, noored 50 krooni.
- Klubi ametlik blankett, mille peale palujatele autogramme jagame. Klubi elavaks sümboolikaks on klubi iga liige.
- Laulu ei ole. Võitlushüüu sõnad ei kannata kahjuks trükimusta.
- Meil ei olegi sõpru. Tihedam koostöö käib Süütute Kloostrikoolis õppivate Tütarlaste Kudumisringi Meililistiga SKM!
- Suheldakse kõiki käepäraseid vahendeid kasutades.

- Liikmed käivad koos võistlustel. Selleks sai ju klubi loodud, et võistelda ja võita.
- Iganädalased noortetrennid, Andreas Kraasi sünnipäev. Kuidas, see jäägu saladuseks, sest treeningnippe ei soovi me avaldada ja Kraasi sünnipäevast ei ole mõtet selles ajakirjas rääkida.
- Jüriöö jooks. Tänu sellele teab ka Saue linn, et selline klubi eksisteerib.
- Liikmete kvaliteedi tõstmine kvantiteedi püsimisel samana.
- Orienteerumisjooksus.

OK VÕRU

da oma tegevusega väljateenitud hüvedest.

- Orienteerumisalane tegevus läks Võrumaal käima 1968. aasta paiku, kui seda hakkas vedama Rudolf "Ruudi" Mürk. Ruudi mäletamist mööda oli esimene katse klubi moodustada juba aastal 1972, kuid aeg ei olnud selleks veel küps ning tegelik asutamine toimus ajavahemikus 1980–1986.

Asutajaliikmed: Aigar Pindmaa, Mati Ojandu, Arno Huik, Piia Huik, Ats Virumäe, Rudolf Mürk, Mati Külaase.

Asutamise lugu: Koosolek oli spordiseltsi Kalev õuemas, mis praegu on kahjuks lagunemas...

Naljakat/põnevat: Et ei mäleta täpselt asutamisaastat ja kõiki asutajaid! Oleme selle väljaselgitamiseks asunud ajaloolätete uurimise kallale.

- Klubi dressivärvid on lilla, roheline ja kollane. Tundus olevat parim kombinatsioon vabrikulaos olevate kangaste värvidest... Samas teistest selgelt eristuv.

Lipp on tegemisel ja selle värvid on valge ja roheline.

- Juhatus on 5-liikmeline ja valitakse kaheks aastaks. Tasulisi ametikohti ei ole.

Juhatus peab koosolekuid cirka 2 korda kuus. Koosolekul osaleb tihti ka teisi liikmeid, kes arutluse all olevate küsimustega tegelevad. Klubi üldkoosolek toimub 1 kord aastas, pärast hooaja lõppu. Aktiivsemad klubiliikmed kohtuvad aastas kümneid kordi päevakutel ja võistlustel käies ning üritusi korraldades. Inimesi mobiliseerivad eelkõige huvi oma spordiala vastu, meeldiv seltskond, uued väljakutsed ning võimalus osa saa-

- Liikmemaks on täiskasvanuile 25.–, noortele 5.–

- Klubil on logo — stiliseeritud põder (autor Aare Puus).

- Meil on sõprusklubid Lätis — Cesis'e Meridians, Soomes — Turun Metsänkävijät. Juba 12 aastat toimub hilissügisel kolme klubi meeskondade mats, mida korraldatakse vaheldumisi. Suhtlemine algab igal aastal paar kuud enne järjekordset üritust detailide kokkuleppimisega e-posti teel, saavutab intensiivsuse tipu matskohtumise ajal ja lõpeb tulemuste ja piltide saatmisega üksteisele pärast võistlust. Vahepeal kohtume ja hoiame üksteisele pöialt Tiomila ja Jukola teatejooksudel (Turun Metsänkävijät on mõlemal võistlusel tulnud teiseks!). Klubimatsi on korduvalt kajastatud ka ajalehes/ajakirjas "Orienteeruja" (viimati 2003.a sügisel).

Klubi noored on mitmeid kordi käinud suvel ühistel võistlusreisidel välisriikides. 2003.a Leedus, Takas'e 5-päevajooksul ning käesoleva aasta augustis käisime Tsehhi viiepäevajooksul. Noorte Jukola teatejooksul oleme osalenud alates 1992. aastast, algul ühe võistkonnaga, 2003. a. juba kahe võistkonnaga.

- Klubil on oma vestluslist, kust tähtsam info läbi jookseb. Meie näoks väljapoole on meie kodulehekül www.okvoru.ee.

- Kooskäimise kohaks on Võru spordiseltsi Kalev maja Võru kesklinnas, mis on ka klubi peakorteriks. Samal krundil

asub veel teinegi hoone, mida nimetatakse "klubimajaks" ja milles hoiame oma korraldusinventari. Spordiseltsi hoones toimub valdavalt ka võistluskorralduslik ühistöö.

- Sügisel aastakoosolekul korraldame traditsiooniliselt enne tubast olengut meelelahutuslik-sportliku ürituse välitingimustes.

Peale aastakoosoleku on tähtsuset järgmised ühisüritused kõik võistlused, mida mitu korda aastas korraldame. Ühise töö käigus tekkinud sidemed on kõige tugevamad.

- Iga-aastaseks tähtsündmuseks on kindlasti aastakoosolek, kus lõviosa liikmeid korraga koos on ning endale uued juhid valib. Suurimad töövõidud on aga mitmepäevaste ja vastustusrikaste tiitlivõistluste korraldamised.

Klubi noorte jaoks on tähtsündmusteks treeninglaagrid ja võistlusreisid, kus ikka ja jälle midagi põnevat juhtub.

- Loodame meie noorte tulemuste paranemist Eesti konkurentsis ning lähiaastatel ka mõnda medalit rahvusvahelistelt tiitlivõistlustelt.

Maakonnas on veel mitmeid häid maastikke, mida pole orienteerumiseks kunagi kaardistatud või siis tehti seda väga ammu. Üks selline on selle aasta Eesti tavaraja MV maastik Piusa-Kapera. Uued maastikud ja kaardid on meie ala üks suuremaid võlusid ja klubi üks eesmärke ongi tagada oma liikmetele nende pidev vaheldumine.

- Võrumaa O-maastike tundmises, võistluste ja muude suurte ürituste korraldamises ja suusa-o radade raiumises.

Orienteerumisklubide loomise põhjustest ja asjaoludest

Orienteerumise arendamiseks on vaja korralikke orienteerumiskaarte ning nende tegemise kinnimaksimiseks ja võistluste korraldamiseks raha. Need kaks komponenti olidki peamiseks ajendiks, miks 1970.–1980. aastatel hakati Eestis looma orienteerumisklubisid. Peab ka veel märkima, et tollased o-klubid Eesti NSV-s ei sarnanenud Skandinaavia maade omadega ega ka Eesti XXI sajandi orienteerumisklubidega.

Orienteerumise värvikaarte valmistati Eestis parajal hulgal (1977 — 21 tk; 1979 — 11 tk; 1981 — 25 tk), ka tegijaid oli rohkem kui praegu, ühe kaardi kallal oli ametis ikka mitu kaardimeistrit. Kuid pikka aega kestvate välitööde ja muude kaartide tegemisega seotud kulude katmine tollastes tingimustes ning tegijate töövaeva kompenseerimine polnud lihtne, sest puudus (või õigemini — orienteerujatele polnud eriti kättesaadav) selleks vajalik raha.

Raha eksisteeris Nõukogude Liidus kahel kujul: reaalne rubla (sularaha), selle eest sai poest ka ühte-teist osta, aga seda oli liikvel suhteliselt vähe; nn virtuaalne ülekanderubla, mis liikus pankades ühelt arvelt teisele ning mille eest poest kaupa osta ei saanud ja mida sularahaks vahetada polnud võimalik. Seda raha oli suurtel Venemaa kombinatidel ja üleliidulistel sõjatehastel suurtes kogustes, selle eest olid nad nõus Eestist (ja ka Lätist) ostma kvaliteetset orienteerumisteenu lõpmata palju, ühtlasi nõustuti lähetama pikaajalisse komandeerimise Pribaltikasse (mitmepäevajooksudele) sadu orienteerumishuvilisi. Üldjuhul puudus meil siin aga mehhanism või muundur, kuidas pangas olevad ülekanderublad muuta sularahaks. Niisiis oli küsimus lihtne — kuidas saada kätte sularaha?

Tollases NLiidus eksisteerisid nn spordiklubid (näiteks TRÜ spordiklubi jt), mis omasisid mõningasi võimalusi palgata teatud tööde tegemiseks spetsialiste (treenereid jms), osta poest tsekiga kaupa, mille eest maksimiseks sai kasutada teatud tingimustel ülekanderublasid. Kuid spordiklubid tegelesid kümnete spordialadega ning marginaalne orienteerumine ei kuulunud nende prioriteetide hulka. Pealegi oli riiklikult tegutseval klubil ka riiklik järelevalve taga. Siin tuligi nupumees Arvo Kivikas esimesena N Liidus ideele — teha ühte spordiala harrastav ja ühiskondlikult (ilma riikliku toetuse ja järelevalveta) tegutsev klubi — orienteerumisklubi. Esimeseks orienteerumisklubiks

sai Ilves (asutati Tartus 3. oktoobril 1978).

Järgmisel suvel — 1979. aastal — korraldati Pribaltikas järjestikku kolm suurt üleliidulist mitmepäevajooksu: Lõuna-Eestis kaks (EOF-i XX aastapäeva viiepäevajooks Sulaojal ja Ilvesteade Perajärvel) ning kolmas oli Läti GP. Kohale tuli sadu ja tuhandeid huvilisi üle suure Venemaa, kes töid siia hunnikute viisi raha, mida sai hiljem edukalt kasutada kohaliku (Eesti) orienteerumise arendamiseks. Sulaoja mitmepäevajooksul osales viiel päeval 2520 orienteerumishuvilist üle kogu N Liidu, korraldajate hulgas olid Arne ja Milvi Kivistik, Kalle Remm, Tõnu Raid, Ilme Reintam jpt tuntud orienteerumise arendajad. Finantsasju aitas tookord ajada ülikooli spordiklubi. Kui aga hiljem selgus, et OK Ilves hakkas tollases bürokraatlikus masinavärgis latusalt tööle, asutasid ülalmainitud Tartus veel teisegi orienteerumisklubi — see sai nimeks OK Kape. Klubide üheks olulisemaks töösuunaks sai kaartide tootmine ja nendel osavõturohkete (üleliiduliste mitmepäevajooksude korraldamine).

OK Kape asutati 5. mail 1981 TRÜ suusaspordikateedri juurde, OK sai edaspidi kasutada suusaspordikateedri ruume, hoida nendes oma kaarte, trükiseid, korraldusvahendeid jms.

Asutajaliikmed: Arne ja Milvi Kivistik, Kalle Remm, Tõnu Raid, Ilme Reintam, Heino ja Malle Mardiste, Kalev Aun, Jaan ja Riina Miljan, Tõnu Pani jpt. Arne Kivistik kirjutas [EOL XXV lk 58]: Klubi moodustati esialgu kaardimeistrest ja kõrgema kategooria kohtunikest, et hõlbustada kaardi koostamise ja võistluste korraldamise orgmajanduslikke aspekte. Liikmete arv tõusis peagi üle poolesaja.

Tegevussuuna asutamisel: 1) spordikaartide tegemine; 2) ürituste korraldamine (Tartu neljapäevakud jms); 3) püsiradade ehitamine Tartu, Elva ja Otepää ümbruses; 4) klubi liikmete sportlik toetamine; 5) trükiste väljaandmine.

Juubelikogumiku EOF XXV andmetel toodeti 1982.a 9 kaarti, aga 1983.a juba 21 kaarti.

Klubi nimi. Klubi nimeks sai Kape, mis tulenes kontrollpunkti tähistavatest tähtedest KP, suupäraselt hääldatuna. Klubi embleemi saamiseks korraldati konkurss, kuid ükski laekunud töödest polnud ootuspärane ning

seetõttu tegi Arne Kivistik punavalgest KP-tähisest ja rohelistest kuuskedest selle ümber sobiliku embleemi. See püsib seniajani muutumatuks.

Naljakat ja põnevat juhtus nii enne kui pärast klubi sündi.

Sulaoja mitmepäevajooksule olid saabunud noored uljad mehed Siberi taigast, kodust olid nad kaasa võtnud pool elamist, isegi rulli keeratud suured kahemehesaed olid neil seljakottides kaasas (viibisid nad ju pikaajalises, kuu aega kestvas komandeerimise ringus). Oma Siberi taigas olid nad harjunud puid saagima ikka püsti seistes — känd sai rinnakõrgune. Kui Tõnu Raid sellist pruuki meie metsas nägi, ajas ta oma kuldsete nõõpidega roheline metsamehe mundri selga, pani kuldse tärniga vormimütsi pähe ning läks meestele trahve välja kirjutama. Mundrit ju kardetakse! Asi lõppes sellega, et rinnakõrgused kändud saeti maapinna kõrguselt maha ning needki kaeti samblaga!

OK Kape esimeseks suureks üleliiduliseks ürituseks said 1982. aasta kevadsuvel peetud kaks mitmepäevajooksu Kääriku ja Madsa ümbruse metsades. Tartu ülikooli 350. juubeli tähistamiseks võistlesid rohkem kui 20 kõrgkooli orienteerujad Kääriku ümbruses, pärast paaripäevast ümberkolimist Madsale korraldati sealsetes ürgsetes metsades üleliidulised veteranide meistrivõistlused. Veteranide meistriks tulnud tuntud suusatreener Herbert Abel kommenteeris hiljem imestades: Ma olen siinsetes metsades aastakümneid suusatanud käinud, aga sellistest paikadest polnud minulgi aimu.

Kõige eksootilisem oli kapekate Arne ja Milvi Kivistiku ning Toivo Kotovi komandeerimise Siberisse kuulsale BAM-ile (Baikal-Amuuri Magistraalraudtee). Sinna Tõndasse oli tööle läinud üks Kivistike tuttav orienteeruja (nimi ei meenu), kes tahtis orienteerumist harrastada ning propageerida sealkandiski. Raha polnud neile probleemiks. Kahe suvega (1983–1984) joonistati kohapeal 8 värvikaarti ning korraldati seal kandis veel 12 võistlust. Mis on praeguseks järele jäänud BAM-ist ja Tõndast, mina küll ei tea.

Klubi hakkas 1984. aastast korraldama Orientuuri — sadade osavõtjatega sundaaliku võistlust. Nime pakkus välja Jaan Miljan. Esimeseks jooksuks Elva-Ilvi männikutesse Kalle Remmi kaardile anti ühisstart

OK KAPE

Elva turuplatsilt, orienteerumine algas raudteeelesõidukohast, poole kilomeetri pikkune jooksuots tõmbas jooksjaterivi pikalt lahiti ning nii sai iga võistleja oma valikud ise teha.

Viimase Sulaoja mitmepäevajooksu ajal 1989. aastal, kui terve NLiit kääris ja rebenes kõigist õmblustest, toimusid ägedad diskussioonid ka orienteerujate seas. Nii oli Sulaoja Kiirusemäel (XIX sajandi jalgrattatrekk) asuvas kõlakojas üles pandud Leedu, Läti, Eesti rahvarinnete plakatid ja lendlehed, kus kirjutati vene inimese jaoks esmarkordselt lahtise tekstiga 1939.–1944. aastate sündmustest Baltikumis. Enamik venelastest oli sokeeritud ja solvunud — nad olid tulnud enda arvates suuremeelselt eestlasi vabastama, aga neid hakati nimetama hoopis okupantideks. Samuti ei mahtunud nende arusaamadesse võimalus, et võib-olla lähitulevikus neid ei lastagi enam niisama lihtsalt üle Narva jõe — olid nad ju harjunud siia käima.

Viimasel ajal on klubi embleemi all välja antud kümnekond Eesti o-ajalugu selgitavat uurimust (raamatut), mis on olemas Eesti Spordimuuseumis ja suuremates raamatukogudes.

VELLO VIIRSALU

Nõos 6. juunil 2004

OK KAPE TÄNAPÄEVAL

Klubi president ja kontaktisik on Meelis Zimmermann. Juhatusse kuuluvad Meelis Zimmermann, Uve Nummert, Ergo Nõmmiste, Lauri Lahtmäe ja Sirje Lind. Klubi liikmete nimekirjas oli 1. juuni 2004 seisuga 86 liiget (neist 16 alla 19 aasta vanad).

Klubi on aidanud Eestis läbi viia suuri ja osavõturohkeid võistlusi: nimetame NLiidu meistrivõistlusi 1984 ning karikavõistlusi 1988; üleliidulisi veteranide meistrivõistlusi 1982 ja 1989; MK osavõistlusi 1995, 1998 ja 1999; mitmepäevajooksu 4EST 1996; palju Eesti meistrivõistlusi.

OK Kape liikmed on agaralt kaasa löönud infotrükiste ja raamatute väljaandmisel (Milvi Kivistik oli nii Orienteerumisinfo kui ka Orienteeruja toimetaja). Viimastel aastatel on tegevussuundade hulka lisandunud võistluste läbiviimiseks vajaliku elektroonilise märkesüsteemi arendamine ja rakendamine Eestis.

ANDMED KLUBI KODULEHELT
WWW.KAPE.EE

EUROOPA NOORTE MV TAVARADA

EYOC tavaraja maastik kujutas endast sel aastal ühe suure mäe nõlva, kus läbitavus varieerus väga heast halvani. Lisaks oli maastikul veel lugematu arv osasid, mis muutsid pinnase pehmeks ja jooksmise raskemaks.

Rajad olid kõikides klassides planeeritud sarnaselt — alguses tuli võtta paar suurt tõusu ning hiljem veel suuremat laskumist, kuna start asus finisist ligi 100 meetrit kõrgemal. Hea tulemuse saavutamiseks oli eelkõige vaja tugevat jooksu, tehniliselt polnud rajad nii rasked. Siiski oli jooksu lõpuosas ka mitu keerulisemat punkti, kus nii mõnigi "köva tegija" viga tegi.

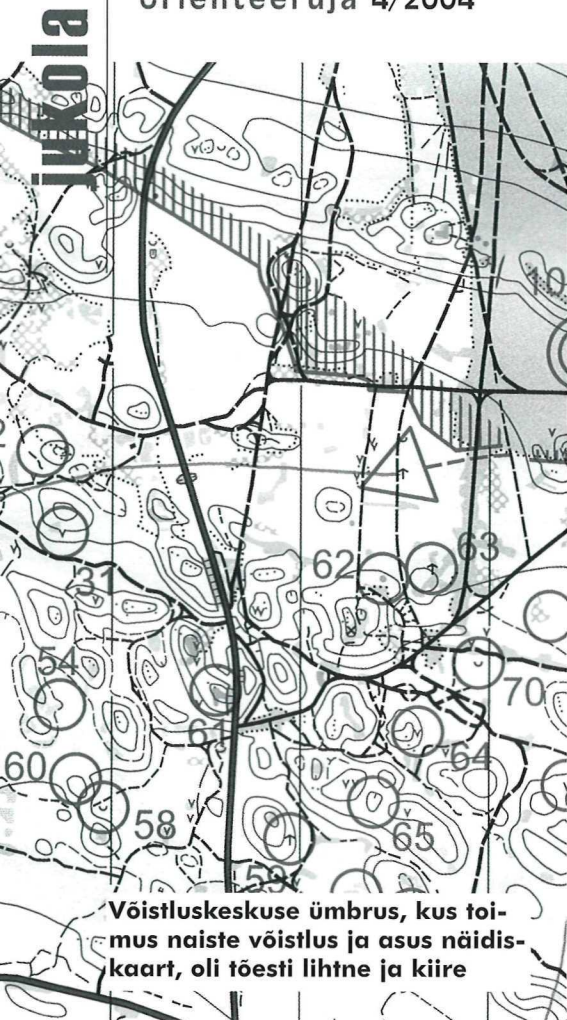
Eestlastest läks kõige paremini Timo Sillal kes sai 6. koha, kusjuures esimeses raadiopunktis olevat ta isegi juhtinud. Teiste eestlaste kohad olid keskpärased.

LAURI MALSROOS

Survey:
Martin Leisek
Daniel Lebar
Ondrej Kotecky
Roman Horky
Vitek Pospisil
Jan Langr (1996)
Josef Dolezal (1996)

EYOC 2004
H18 TAVARADA

Henndorfen Wald 1:10 000, H=5m
Salzburg, Austria

Võistluskeskuse ümbrus, kus toimus naiste võistlus ja asus näidis-kaart, oli tõesti lihtne ja kiire

Venla-jooksu võitis Simone Niggli-Luderi toel üle 13 aasta Rootsi klubi — Ulricehamn

Meeste võistluses polnud midagi selget isegi veel paar kilomeetrit enne finisit läbitud pressipunktis. Seal Norra klubi SK Haldeni ankrumehele Emil Wingstedile kümme-kond sekundit kaotanud Thierry Gueorgiou (Kalevan Rasti) suutis olukorra lõpuks enda kasuks pöörata

Eestlastele natuke ajalooline öö Soome lennuväljal

Ühel kargel juunikuu ööl kogunes Soome ja muu maailma orienteerumiseliiit ühele lugematutest Soome lennuväljadest, kus peeti järjekordne Jukola teade.

Peeter Pihl

Teatele eelnenud päev oli olnud ilus. Päike paistis, ilusam ja õrnem sugu proovis oma jõudu, jaksu ja osavust maalilise männimetsa all. Kõik tundus olevat kena — kui välja arvata üks meeletu tornado, mis pühkis otse üle võistluskeskuse väljaku ja suurel lennuväljal laiunud telklaagri. Oma silmad mul kahjuks seda nägema ei juhtunud, kuna tõelised Jukola öiste vahetuste spetsid puhkasid sellel ajal juba jalga (või siis kogusid särtsu), aga kuulujuttude kohaselt olid telgid lennanud 50–100 meetri kõrgusele ja sellega pakkunud vaatamängu kõigile ja hetkel lageda peal olnud Jukola osalistele. Tõenäoliselt ei saa mõnes vabaõhumuusikalisis või isegi rammsteini kontserdil kunagi sellist sõud.

Nagu ikka, lasti kell 23.30 tohutu rahvamassi kisakoori saatel teele need vaprad mehed üle maailma, kes olid kokku tulnud oma orienteerumisoskusi ja meeskonnavaimu proovile panema. Starti kogunenud ligi 1300 meeskonna hulgas oli 16 tiimi ka väiksest Eesti Vabariigist, mis on küll hea number, aga usutavasti suudaks me pakkuda enam kui 16 meeskonda, kui orienteerujad eelistaks rohkem eestimaist ja lõpetaks selle naljategemise kuskil soome/rootsi klubide kolmandates võistkondades!

Agas selleks. Päeval levisid naisjooksjate suude läbi kuuldused, et mets pidi olema erakordselt ilus ja kiire ning orienteerumisaene. Raske uskuda! Kerget 30-minutilise sörk harjutuskaardiga aga kinnitas fakti — tegemist oli esmaklassilise Tallinna neljapäevakute maastikuga, kus ka viletsamad orienteerujad saavad arvutada oma keskmiseks kilomeetrijaks 6 minutit. Oli kindel, et selline tempo saab raske olema, aga peaks samas eestist tulnud meeste sobivam olema. Eks siis sai ka nii ennast valmis seatud, et tuleb üks ilgelt kiire kakkumine kus ei tohi hetkekski lõdvaks lasta.

Olukord pöörati aga pea peale, kui mestast hakkasid tulema esimese vahetuse jooksjad. Kõik unistused lükati ümber — maastik koosnes 70% ulatuses siiski tüüpilisest soome kaljumaastikust. Järele mõeldes oligi naivne uskuda, et maailma suurimal orienteerujate jõuproovil oleks nii liht-

labased rajad. Tegelikult kujunesidki viimased siiski suhteliselt huvitavateks, kui välja arvata see, et mõnes kohas olid paljud hajutused sattunud nii, et üks loha käis järjest kõik punktid läbi ja võimaldas kõigil rongis jooksjatel oma KP kätte saada. Esimese kolme vahetuse rajad olid ülesehtu-selt sarnased — alguses 3 km nõ krossijooksu mööda idüllilist männimetsa, siis sohu ja kaljude vahele orienteerumisoskusi proovile panema ning lõpetuseks tagasi männimetsa kergele auringile. Neljas ja viies vahetus kulgesid praktiliselt ainult männimetsas. Neil kahel vahetusel näidati ka senini ulmelistena tundunud jooksukiirusi — kõige kiiremad suutsid saada oma keskmise kilomeetriaaja alla 4 minuti. Viimased kaks vahetust aga olid planeeritud kõige julmemad. Ei antud vaesekestele männimetsa kiirusekatset, vaid kohe tuli läbi soo kivisele kaljumaastikule tiirutama minna. Küll aga oli neil võimalus teha natuke pikem auring lennuvälja ümbruses, kus saadi ronida ka maastiku kõige tõsisemal tõusul, et siis suunduda finisikoridori oma meeskonda väarikalt lõpuni tooma.

Selle aasta Jukola teade oli eestlastele natuke ajalooline. Eestis sel aastal ennast korduvalt parima teateklubina tõestanud Saue Tammed jooksis välja taasiseseisvusaja parima tulemuse. Tugevas konkurentsis ning üle kivide ja kändude võideldi välja väarikas 85. koht. Kahjuks polnud küll meeskond seekord 100% tammedest koosnev, sest paar õigusjärgset tamme otsustasid esindada välisklubisid (andestamatu tegu muide!). Tammedes olid niisiis täiendusena juures Inno Ling ja Rene Otteson kes tegid mõlemad superjooksud ja aitasid tublisti kaasa heale sooritusele.

Tahaksin Tammede näite varal aga teha kerge üleskutse Orienteeruja lugejatele ja Eesti orienteerujatele üldse. Nimelt märkasin ma, et Eestis on palju klubisid, kes ei ole oma esindust Jukola teatele välja pannud ja eelkõige panin ma tähele, et palju on mehi, kes jooksevad välisklubide eest. Ilus oleks vaadata, et igal endast lugupidaval klubil oleks väljas oma esindus ja et selles esinduses jookseks tõesti kõik selle klubi

271. stardikohalt tõusid Tammed esisaja sisse

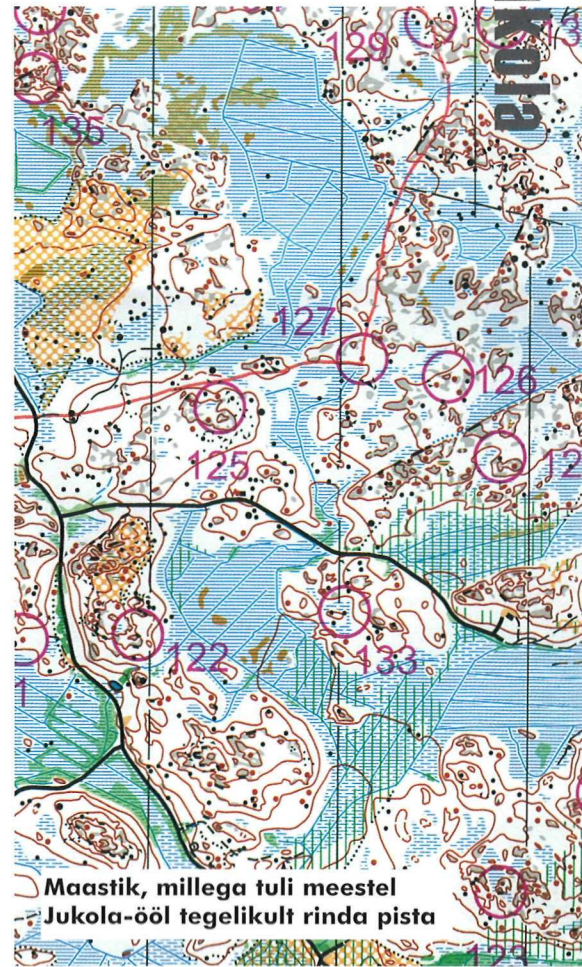
FOTO: JÜRGEN EINPAUL

parimad jooksjad. Neile, kes võistlevad kõikvõimalike Rastijussite viiendate meeskondade eest, võin kindlalt öelda, et oma tiimiga saaksite oluliselt suurema võistluselamuse. Paljudel tuleb vabanduseks, et välisklubid maksavad osaluskulud kinni. No see on küll hale vabandus! Soomes käik on läinud niivõrd odavaks, et kulud Jukolale on napid 2 korda kallimad kui Hiiumaal EMV öisel käimisele, elamused aga kindlasti üle kahe korra paremad.

Ma julgen väita, et Eestis on mitmeid klubeid, kes suudaks heal päeval joosta esisaja sisse, kui mitte kõrgemalegi. Kuigi tuleb tödeda, et praeguse seisuga ei saa 50 sisse ikka mingi valemiga, olgu teadmiseks, et Tammedel jäi sellest kohast puudu alla 10

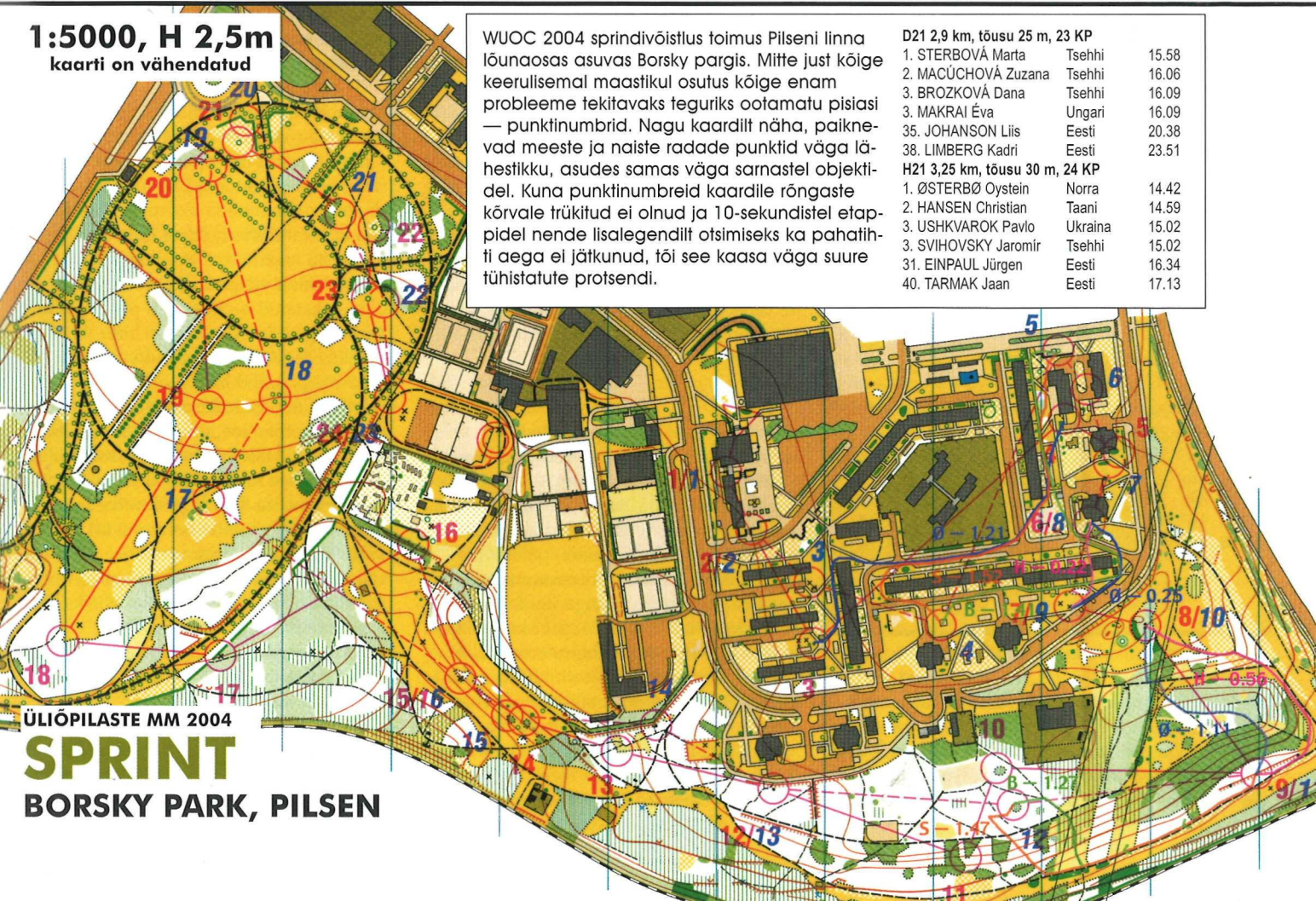
minuti — ja seda tiimiga, kus enamuses jooksjad, kes ei tunne end Soomes kaugeltki mitte koduselt! *Impossible is nothing!* Ehk kui eelistate poes Poola maasikatele Eesti omi, siis eelistage eestimaist ka orienteerumises. Need ajad on möödas, kui Lääne teksad ja n.ö Lääne o-klubid popid olid, on möödas!

Kui juba kirjutama hakkasin, siis kasutan ka võimalust pöörduda Eesti veteranide poole. Nimelt on kurb vaadata, et teid meie Jüriöö starti nii vähe tuleb. Ilmselgelt on mõistetav, et paljudel teil on ambitsioonid suuremad kui orienteerumisarmastus, sest palju tuleb kuulda hädaldamist teema kallal, et kas on 75 klass või mitte, aga kord aastas võiks selle võiduhimu maha suruda ja koguneda Eesti oma orienteerumispole. Kõigil teil on ju vanad head Norma küll loobid sahtlis või pöningul olemas ja lausa ootavad, et neid taas metsa viidaks. Jüriöö on täitsa olemas ka veteranide oma arvestus ja omadega saaks te seal täitsa vahvalt rinda pista. Öine mets on siiski ikka teine asi ja hirmsat pole seal midagi. Nii et kõik noored, vanad ja ka vahepealsed, järgmise aasta Jüriööl purustame teie abiga 100 meeskonna piiri! 100 naist ja 300 meest pole ju nii müstilisel palju...

Maastik, millega tuli meestel Jukola-ööl tegelikult rinda pista

1:5000, H 2,5m
kaarti on vähendatud

WUOC 2004 sprindivõistlus toimus Pilseni linna lõunaosas asuvas Borsky pargis. Mitte just kõige keerulisemal maastikul osutus kõige enam probleemse tekitavaks teguriks ootamatu pisiasi — punktinumbrid. Nagu kaardilt näha, paiknevad meeste ja naiste radade punktid väga lähedalt, asudes samas väga sarnastel objektidel. Kuna punktinumbreid kaardile rõngaste kõrvale trükitud ei olnud ja 10-sekundistel etapidel nende lisalegendilt otsimiseks ka pahatihiti aega ei jätkunud, tõi see kaasa väga suure tühistatute protsendi.

D21 2,9 km, tõusu 25 m, 23 KP			
1. STERBOVÁ Marta	Tsehi		15.58
2. MACÚCHOVÁ Zuzana	Tsehi		16.06
3. BROZKOVÁ Dana	Tsehi		16.09
3. MAKRAI Éva	Ungari		16.09
35. JOHANSON Liis	Eesti		20.38
38. LIMBERG Kadri	Eesti		23.51
H21 3,25 km, tõusu 30 m, 24 KP			
1. ØSTERBØ Oystein	Norra		14.42
2. HANSEN Christian	Taani		14.59
3. USHKVAROK Pavlo	Ukraina		15.02
3. SVIHOVSKY Jaromír	Tsehi		15.02
31. EINPAUL Jürgen	Eesti		16.34
40. TARMAK Jaan	Eesti		17.13

ÜLIÕPILASTE MM 2004

SPRINT
BORSKY PARK, PILSEN

Orienteerumisveteranid, MM ja Eesti

Soome on suurte orienteerumisalगतuste maa. Aastal 1966 alustati põhiklassi suve-MM-iga, 1972 talve-MM-iga, 1983 veteranide suvise maailmakarikaga. Viimast nimetati ka mitteametlikuks MM-iks. Seal jaotati veterane klassidesse 5 aasta kaupa (varem 35, 43, 50, 56 jne). Mõne aasta pärast nimetati karikavõistlus ametlikuks MM-iks.

Arne Kivistik

Siin kirjutajal oli koos mitme eestlasega võimalus N Liidu turismigrupis esimesel võistlusel Lahtis startida ja saada B-finaalis 2., kokku 32. koht (B-rada sarnanes Eesti neljapäevakule, kuid eelvõistlused olid raskel kaljumaastikul).

Võttes ette 3 erineva aastakümne veteranide maailmameistrivõistluste teatmikud, on huvitav võrrelda nende järgi meeste ja naiste vahekorda, vanusklassidesse jagune-

naiste osakaal pidevalt suurenenud ja ületab praegu tavataset paari protsendi võrra. Levinud arvamuse järgi hoiab naised enam sportimast peamiselt nende suurem roll kodus ja laste kasvatamisel.

Osavõtjate vanuseline jagunemise tabelist näeme järgmisi tendentse: a) kõige enam on osavõtjaid klassides 45–65, b) vahemikus 1998–2004 on aktiivseim MM-il käimise iga tõusnud 5–10 aasta võrra (meestel 45–55-lt 50–65-le, naistel 45-lt 50–60-le), c) nooremates klassides on osavõtt vähenenud, suurenenud aga kõige vanemate (70 ja enam) hulk. Need nähtused annavad mõtlemissainet huviliste laiale ringile.

Asja uurimata võiks arvata, et kõrge elustasemega maades on vanemate inimeste elu lihtsam kui keskealistel, sest a) lapsed on üles kasvatatud ja ellu saadetud, b) töölus on karjäär lõpetamisel, c) majanduslik kindlustatus on saavutatud ja töövaba pensioniiga algamas. Põhjamaade olude tundjad kinnitavad, et kaua riigitööl (politsei, piirivalve, kaitsevägi jt) olnud saavad varakult soodsale pensionile. Terve tööea kestnud kehaline vormisolek, hea tervislik seisund, majanduslik kindlustatus ja küllaldane vaba aeg võimaldavad 50–60 aastasel "spordiprofiks" hakata ja treenituna maailma o-reisidele suunduda.

Osavõtjate maade hulgas on kolmeks "suureks vaalaks" Soome, Rootsi ja Norra. Neist igapäheist tuleb MM-ile 500–600 kaljumaastiklast ehk 50% kõigist võistlejast, teine pool tuleb muudest riikidest. Pidevalt on esikümnes Suurbritannia, pärast viisaprobleemide lahendamaks muutumist ka Venemaa. Suure kolmikuga suudab rinda pista vaid eriti aktiivne või suur korraldajamaa, näiteks 1998 Tsehhi, tulevikus ehk Sveits või Venemaa. Selle artikli kirjutamise mõtte tekitas küsimus: miks mahub väga väike Eesti orienteerumise MM-il osavõtjate arvult 1990-ndail aastail 5–6, 2004. aastal 9 hulka? Kogu aeg jäävad meist tahapoole suuremad Leedu ja Läti, rääkimata päris suurtest Kes- ja Lääne-Euroopa riikidest.

RIIKIDE ESINDATUS

SOOME 1983

	Arv	%
1. Soome	528	57
2. Rootsi	368	20
3. Norra	180	11
4. Suurbritannia	32	2
5. USA	25	1,5
6. N Liit	18	1,1
7. Tsehhi	15	0,9
8. L-Saksamaa	12	0,7
8. Kanada	12	0,7

TSEHHI 1998

	Arv	%
1. Rootsi	665	19
2. Tsehhi	605	17
3. Norra	530	15
4. Soome	516	15
5. Venemaa	288	8
6. Eesti	191	5
7. Saksamaa	153	4
8. Suurbritannia	152	4
9. Taani	107	3

ITAALIA 2004

	Arv	%
1. Norra	598	18
2. Soome	527	16
3. Rootsi	500	15
4. Sveits	286	9
5. Suurbritannia	208	6
6. Venemaa	149	5
7. Itaalia	109	4
8. Tsehhi	98	3
9. Eesti	88	3

	Mehi %	Naisi %	Kokku
1983 Soome	1328 82	285 18	1623
1998 Tsehhi	2497 70	1075 30	3572
2004 Itaalia	2101 64	1184 36	3285

OSAVÕTJATE JAGUNEMINE KLISSIDESSE

SOOME 1983	TSEHHI 1998		ITAALIA 2004			
	Arv	%	Arv	%		
	H35	284 11	H35	118 6		
	H40	355 14	H40	169 8		
	H45	375 15	H45	234 11		
	H50	432 17	H50	285 14		
	H55	370 15	H55	364 17		
	H60	288 12	H60	356 17		
	H65	206 8	H65	295 14		
	H70	111 4	H70	174 8		
	H75	55 2	H75	73 3		
	H80	15	H80	25 1		
D35	70	24	D35	141 13	D35	67 6
D40	65	22	D40	184 17	D40	108 9
D45	55	17	D45	180 17	D45	145 12
D50	36	12	D50	220 20	D50	191 16
D55	41	14	D55	190 18	D55	241 20
D60	18	6	D60	110 10	D60	218 18
D65	10	3	D65	123 10	D65	123 10
			D70	34 3	D70	59 5
			D75	11 1	D75	28 2
			D80	3	D80	3

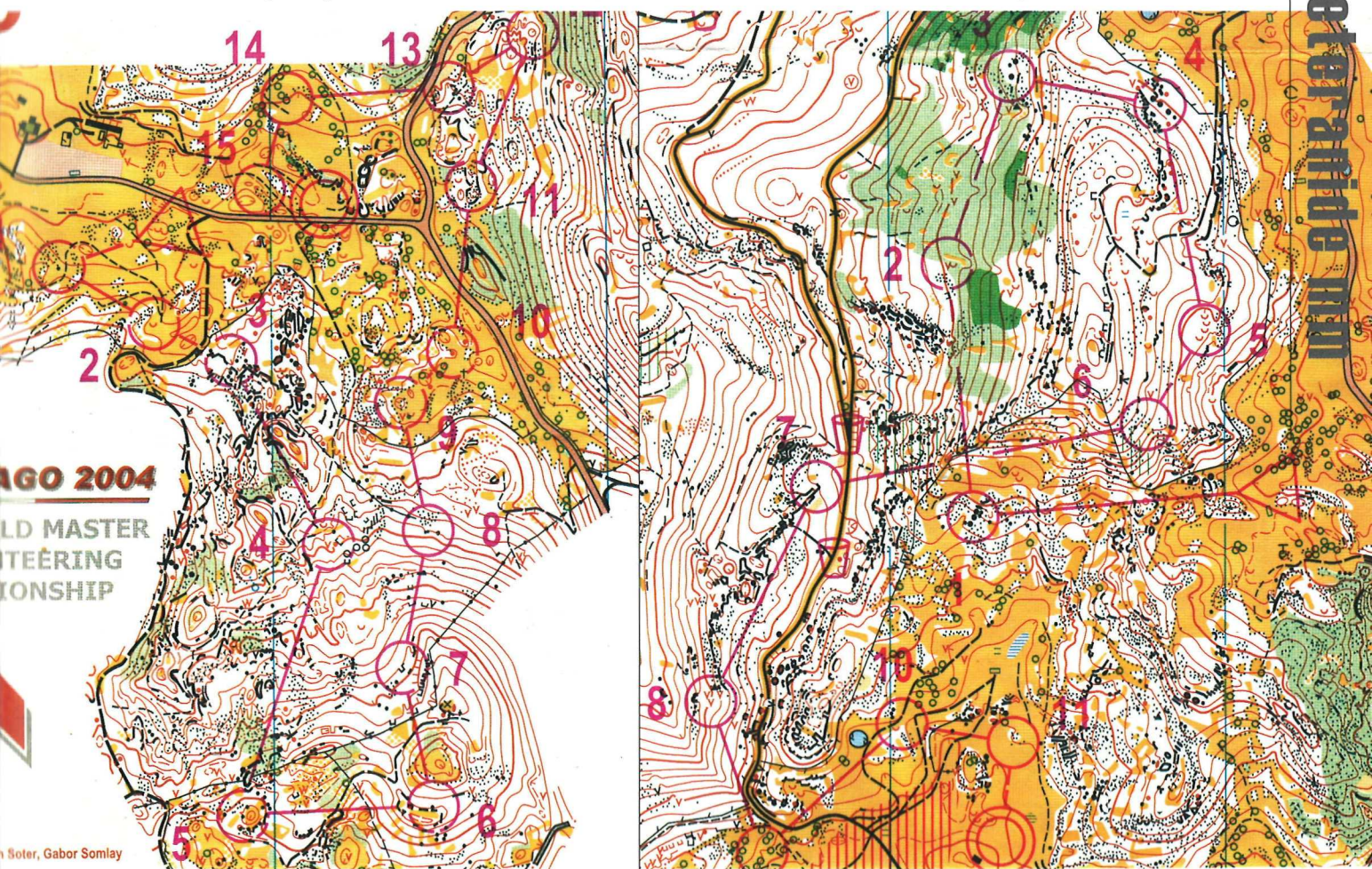
mist ja riikide esindatust.

Veteranide MM on sisult suur, vaba osavõttupääsuga, huvitaval maastikul toimuv rahvavõistlus, kuhu Euroopas toimimise korral koguneb 3000–4000 osavõtjat. Kui rusikareegli järgi on rahvavõistlustel 2/3 osavõtjatest mehed ja 1/3 naised, siis MM-il on

Selleks küsisin tänava Itaalias 38-let eestlaselt, miks nad korduvalt veteranide MM-ist osa võtavad.

- saan näha ja läbida ilusaid ning huvitavaid maastikke, milliseid Eestis ei ole,
- minu hobideks on orienteerumine ja reisimine, MM-il esinevad nad koos, saan orienteeruda ja näha just mind huvitavaid paiku, tavaturism mulle ei meeldi; siia võiks liita arvamused: orienteerumine kuulub minu elulaadi, põen o-haigust, olen nakatatud o-pisikust, o-pisik kutsub reisima,
- meeldiv reisieltskond, aga ka kohtumised tuttavatega, uued tutvused,
- võistlusel enda võrdlemine teistega, MM-taseme proovimine, enda proovilepanek,
- traditsioon, MM-reis koos ekskursioonidega sobib suve suureks puhkusereisiks, milleks terve aasta raha kogun (sedasama ütlevad ka Põhjamaade pensionärid),
- kõige vanemad lisaasid: vene ajal tegemata välisreisid tuleb tagantjärele ära teha; maailm on nüüd avatud, käin, kuniks veel elu ja tervist (ning raha),
- korduvalt mainiti ka: pääsen eemale / saan unustada koduse tavamiljöö; olen tööl (korraldan, roolis),
- originaalarvamusi: MM on kultusüritus, kuhu koguneb suur hulk sama hobi harrastajaid üle maailma, ülevus, kaifi saan võistlemisest kaardi ja rajameistriga.

Veteranide MM 2004 Asiagos: Keskmäästik 1200–1300 m kõrgusel merepinnast. Vasakul näidisrada, paremal 1. päev H70 klassile. Näidisraja etapil 3–4 on erakordselt tihe, 1:10 000 mõõtkavasse mitterahvuslik lubjakivilõhede süsteem

Kuigi sinne jutt räägib veteranide MM-ist, passiks süveneda seal esinenud eestlaste sportlikesse motiividesse, tasemesse ja tulemustesse.

Kolm osavõtjat märkisid, et nende jaoks on MM aasta tähtsaim võistlus, mille jaoks tuleb sihipäraselt harjutada ja vormis olla. Ühe eesmärk oli 20 parema hulka jõudmine, paljud pidasid õnnestumiseks A-finaali ehk esimese 80 hulka jõudmist. Mitmete jaoks ei olnud tulemusel tähtsust (ei treeni), kuid radu näha ja lõpetada soovisid (vist) kõik.

Kõrvalt vaadates võiks 80 hulka jõudmist pidada tagasihoidlikuks sooviks. Tegelikult see nii ei ole, kui sinu klassis on 200–350 vastast ja sa ei ole kuulunud Eesti koondisesse. See läheb korda, kui alistad sulle harjumatul alpimaastikul 100–200 kalju- ja alpimaastikult tulnud, kes on seal üles kasvavad ja mitmed kümned aastad seal võistelnud. Näiteks Ungari, Karjala, Tsehhi, Taani või Leedu maastikud olid meile kodusamad kui seekordne Itaalia Asiago 1300–1600 m kõrgusel asuv keskmäästik. Ungaris tuli omal ajal võitjaks Mare Beilmann ja Karjalas Tõnu Savi. Mati Poomilt saadud andmetel olid Itaalias oma klassi edukamateks eestlasteks (sulgudes startijate arv): H35 29. **P. Pääslane** (108), H40 27. **R. Pellja** (154), H45 26. **J. Reha** (209), H50 84. **A. Käär** (271), H55 99. **M. Kallemets** (335), H60 102. **K. Tilk** (329), H65 102. **J. Zimmermann** (278), H70

48. **A. Kivistik** (165), H75 61. **K. Nõmm** (70), H80 22. **R. Rooden** (25), D35 14. **J. Kink** (61), D40 13. **M. Viirmann** (99), D45 71. **G. Rennel** (140), D50 87. **K. Mardiste** (177), D55 26. **V. Rebane** (231), D60 39. **I. Saar** (203), D65 18. **I. Uus** (121). (Märkus: alguse tabelis oli registreeritute arv)

Praegusel veteranide ja pensionäre põlvkonnal on ilmselt nii palju tegemist spordivälise elu probleemidega, et spordis kõrgeid sihte ei seata ja rõõmu saab kätte just naabrimehe või -naise äravõitmisest.

Vastamata on küsimus — miks on veteranide MM-il käivate eestlaste arv nii suur? Pakun mitme teguri soodsat koosmõju: laialdane päevakute süsteem hoiab paljusid veterane aktiivse spordi juures, kohe Eesti taasiseseisvumisel (ja ka hiljem) leidus aktiivseid reisirakaldajaid — Mati Poom, Maimu Kusov, Malle Viilma, Marje Viirmann jt, kes asusid rahuldama vene ajal tekkinud nn välisreisi nälga; võibolla sobib nimetada ka soodsaid viisavõimalusi ja mitte kõige halvemat majandustaset.

Lõpuks reisist Mati Poomiga Orienteeril. 20 päeva kulges sõit 9 riigi — Eesti, Läti, Leedu, Poola, Tsehhi, Saksa, Austria, Itaalia, Sloveenia ja vürstiriik Liechtensteini teedel, maastikel ja linnades. EUREGIO 6-päeva-orienteerumise esimesel poolel jõosti Austrias, Lõuna-Tirolis asuvas Seefeldis, teisel

poolel Itaalia Dolomiitides Trento lähistel. D65 klassis oli 2. I. Uus ja 3. M. Abram, M70 2. A. Kivistik. Nähti kuulsaid taliolümpia ja MM-keskusi Garmisch-Partenkirchen, Innsbrucki ja Seefeldis. Tirolis ja Trentino provintsis sõideti lõputuna näivail, kitsastes jõeorgudesse ehitatud suurepärasel kiirteedel, läbiti kümneid tunnelid (pikim 13 km) ja keskmäästiku kurudele viivaid serpentiinteid. Saksas läbisime Hölentali (Põrguoru — 600 m järsku tõusu 5–10 m laiuses väga sügavas kaljulõhes, kitsas astmestik ainult kaljukarniisidel või lühitunnelis, paari meetri kaugusel mühav koskede kaskaad, kõrged lumelademed, lume sulamisest toetuv paarikraadine duss, tilkumine ja udu), külastasime Alpide jalamil Neuschwansteini muinasjutulossi, Austrias tiirutasime Tirolis mägikuruordialadel, Sloveenias läbisime kuni 190 m kõrguse ja mõne kilomeetri pikkuse Skocjani karstikoobastiku, Itaalias ronisime Segonzano moreenipüramiididele, läbisime keset merd asuva Veneetsia autoliikluse ülikitsast ja arvutute kanalitega tänavavõrku kompassi kasutades. Sai lesida Aadria mere soojas vees, kolada alpiradadel ja lumepiiri alguses pilte teha. Ning 10 päeva alpimaastikul orienteeruda. Selline oli orienteerumiseisimine ehk OR-2004.

2005. ootab veterane Edmonton Kanadas ja 2006 Wiener Neustadt Austrias. On aeg asuda raha koguma!

Piusa jõe lühiiseloostus

Piusa jõe pikkuseks on ca 100 km — erinevad kirjandusallikad annavad viimaseks 109 kilomeetrit ("Eesti NSV jõgede, ojade ja kraavide ametlik nimestik" Tln. "Valgus" 1986.), 102,4 kilomeetrit või 93 kilomeetrit.

Piusa jõe alguseks on nimetatud Perajärve, Plaani Külajärve või Alasjärve. Jõe alguse ja suudme kõrguste vahe on 209 m, teistel andmetel 215 m. Seega on Piusa jõe keskmine lang umbes 2,1–2,2 meetrit kilomeetri kohta. Keskmisest suurema languga on jõe ülemjooks (ca 7,8 m/km) ning Piusa jõe ürgoru maastikukaitsealale jääv ca 11 kilomeetri pikkune jõelõik alates Vahtseliina külast allavoolu. Siin on Piusa jõe keskmine lang umbes 5,4 meetrit 1 kilomeetri kohta. Suurima languga jõelõik jääb Kelba ja Härma veski vahele.

Piusa jõe vesikonna pindala on 796 km². Jõe ürgoru maastikukaitsealale jääva Kelba veski profiilil on Piusa jõe vesikond ca 170 km², st 21% kogu vesikonnast. Piusa jõe ürgoru maastikukaitseala piires on jõe valdavalt 1–1,5 m sügavune voolusäng selgelt määratletav — järskude, kuid küllaltki stabiilsete kallastega. Intensiivseid erosiooniprotsesse on märgata (09.07.1998.a) ainult üksikutel lühikesel kaldalõikudel.

Kirjandusallikaid Piusa jõe kalastiku kohta on suhteliselt rohkesti ja teateid on järgmise 12 kalaliigi olemasolust: jõforell, harjus, haug, särg, turb, lepamaim, rünt, koger, trulling, luts, ahven, võldas. R. Järvekülje poolt aastail 1988–1997 jõe 7 lõigus (Vana-Saaluse, Vahtseliina, Möldre, Tellaste, Tamme, Piusa, Saatse) tehtud katsepüükidel saadi Piusa jõest kokku 12 liiki kalu: jõforell, harjus, haug, särg, turb, lepamaim, koger, trulling, luts, luukarits, ahven, võldas ning lisaks sõõrsuuliki ojasilmu. Seega peale luukaritsa ja ojasilmu kõik juba enne teada liigid.

Piusa jõe kalandusliku väärtuse määrab eelkõige seal elunev harjuse populatsioon. Jõe kesk-

jooksul on harjus domineerivaks kalaliigiks ulatuslikul alal (Vastseliinast Piusani) ja võiks ilmselt olla seal ka hinnatud sportliku püügi objektiks. Kahjuks on aga harjus Eestis haruldane kaitsealune liik, kelle püük on kõikjal keelatud. Piusa jõgi on vaieldamatult Eesti parim harjusejõgi ja ühtlasi ainus jõgi, kus harjusepopulatsiooni säilimine lähitulevikus ohustatud ei ole ning kus teda mõõdukalt tegelikult kindlasti püüda võiks. Harjuse kõrval teisi püügobjekte Piusa kesk- ja ülemjooksul praktiliselt pole, sest vahete seal esinevate haugide hulgast mõõdulist isendit leida on üpris raske. Alamjooksul (allpool Piusat) on peamisteks püügobjektideks aga särg, haug, ahven (meie hõige tavaliisem kalaliigid), lisaks neile veel turb ja vaatamata püügi-keelule, ilmselt ka vanemad allavoolu tulnud harjused.

VESIVESKID PIUSA ÜRGORU MAASTIKUKAITSEALA TERRITOORIUMIL

1930. aastail oli Piusa jõel vähemalt 29 vesiveskit (5 maastikukaitsealast ülesvoolu. 9 Piusa jõe ürgoru maastikukaitseala piirides ning 15 sellest allpool). 1960. aastail oli jõel 15 paisu, millest 5 asusid Piusa maastikukaitseala piires.

Piusa jõe ürgoru maastikukaitseala piirides olnud vesiveskid olid väikesed, sest ürgoru reljeef ei võimalda suurte paisjärvede rajamist ilma enda või naabrite maadele kahju tekitamata. Piusa jõe suhteliselt vähesed keskmised vooluhulgad vaadeldaval lõigul ei võimalda suuremate vesiveskite tööd ilma vee kogumiseta vähemalt ühe päeva varuna.

Lühidalt öeldes: suurte vesiveskite rajamine vaadeldavasse piirkonda ei olnud majanduslikult otstarbekas. Nõudlus veskiteenuste järele kaeti ja Piusa jõe küllaltki suur energeetiline potentsiaal kasutati ära paljude väikeste vesiveskite rajamisega ja järjestikuse tööerakendami-

sega. Vesiveskite töösurve jäi valdavalt vahemikku 1,5 kuni 2,0 meetrit. Suurima töösurvega (kuni 2,5 m) oli tõenäoliselt Kelbä veski.

Jõe suure langu tõttu ei ulatunud vee paisutuse mõju kaugemale kui 0,5 kilomeetrit ülesvoolu. Valitud normaalpaisutus tasemetel ei toimunud jõe kaldaalade üleujutus. Jõelammi lühiajaline üleujutus võis toimuda kevadise või vegetatsiooni- perioodi tulvavete korral, kui õigeaegselt ei avatud paisehitiste vesivärvaid.

Veskijärved olid tõenäoliselt pindalaga mitte üle 0,5–0,7 hektari ja ei omanud suuremat kasutusmahtu kui 3000 kuni 5000 m². Sellest piisas veevaesel ajal väikese vesiveski käitamiseks paari tunni jooksul. Jõe minimaalsete vooluhulkade korral kulus vastava veehulga kogumiseks 3–5 tundi. Sellise Piusa jõe vee energia kasutusrežiimi korral on vähe tõenäoline, et vaadeldavas piirkonnas jäi mingi jõelõik täiesti ilma vooluveeta ka kõige veevaesemal ajal. Kaladel kergendasid sellise perioodi üleelamist tõenäoliselt pidevalt veega täitunud jõepõhja süvikud, näiteks jõekäärude pörkekallaste alla tekkinud sügavamad kohad. Lähtudes tänapäevaks väljaku-

Väiksuse tõttu on Piusa jõe veskijärvede veevahetus väga intensiivne

junenud reaalsusest, ei ole selline Piusa jõe vee energia kasutusrežiim aga soovitatav.

Väiksuse tõttu oli veskijärvede veevahetus väga intensiivne. 99% tõenäosusega oli see rohkem kui 1000 (!) korda aastas. Isegi suvistel miinimumperioodidel (97% 30 päeva miinimum) oli veevahetus vähemalt 1,5 korda päevas.

Sellise veevahetuse intensiivsuse ja eelpool kirjeldatud kasutusrežiimi korral on vähe tõenäoline paisjärvede eutrofeeru-

mine ja mudalasundi kogunemine. Küll settis paisjärvede põhja rohkesti Piusa jõe vooluga kaasaskantavaid mineraalsete ühteaineid.

Arvestades paisjärvede veepeegli väikesi pindalasiid, suurt läbivoolu ja seda, et paisjärvede veepeeglid olid suure osa päevast osaliselt või täielikult päikese eest varjatud pinnavormide või kaldaäärse taimestiku poolt (v.a Makõ ja Saivioja veskijärved), ei ole tõenäoline, et veskijärved vaadeldavas piirkonnas Piusa jõe vee temperatuuri üldist suurt muutumist põhjustasid.

Vesiveskite paisehitised (liigveelasud) olid varasematel aegadel väikejõgede reguleerimiseks kasutatud tüüpilise konstruktsiooniga:

- ühe- või kaheavalised;
- maakividest, puidust või maakividest puitvoodriga kalda- ja jõesammastega;
- maakividest puitkattega löögipõrandaga;
- puitkilpidega suletavad;
- puidust teenindussillaga, mida kasutati puitkilpide (vesivärvate) liigutamiseks ja ülepea-

suks jõest; Vee suunamiseks veskiturbiniile oli liigveelasu kõrval eraldi sulgemismehhanismiga pealevoolukanal või -toru. Vesiveskite liigveelasud olid avatavad puitkilpide eemaldamise teel kuni löögipõrandani ja seda suuremate tulvavete läbilaskmiseks ka tehti.

Sellise konstruktsiooniga paisehitised on üldjuhul ületamatuks tõkkeks enamikule kalaliikidele nende liikumisel ülesvoolu. Tugevamate kalade liikumine ülesvoolu on võimalik ainult täielikult või peaaegu täielikult avatud liigveelasu korral. Vajaduse puudumise tõttu paraku igal aastal vesiveskite liigveelaske ei avatud.

REFEREERIS PEETER PIHL

FOTO: ORMAR LUTSBERGI ERAKOGU

Noortelaagritest

EOL suvised noortelaagrid on traditsiooniks juba aastaid. Käesoleval aastal toimus neid koguni kaks — esimene juuni alguses Põlvas, kus korraldajaks oli Põlva Kobras (vt eelmist ajakirja, lk 28) ja teine juulis Lüllemäel, kus korraldajad olid Eha ja Toivo Kotov. Kokku oli noori laagerdajaid Põlvas 79 ja Lüllemäel 44.

Ormar Lutsberg

EOL noortelaagrite korraldamist on juba aastaid toetanud Kultuurkapital. Tänu toetusele on saadud parandada treeningute kvaliteeti, sest just kaartide ja maastikele sõitmise kulu on piisavalt suur. Samuti on palju vaeva treeningradade ettevalmistamisel, kus samuti on teatud kulud.

Lisaks EOL laagritele oli möödunud suvel noortel orienteerumishuvilistel võimalus osaleda juuni lõpus Laulasmaal toimunud Kutimuti noortelaagris, mille aitasid eraalgatuslikult korraldada OK Kape ja SK Mercury. Siinjuures suured tänud kõigile korraldajatele ja abilistele.

MILLEKS?

Selliseid laagreid on vaja selleks, et noortel oleks võimalus sisustada koolivaheaega. Õppida juurde orienteerumistehnikat erinevatel maastikel. Kulutada ülevoolavat energiat (muideks, seda paistab noortel olevat küll ja küll) ning saada füüsiliselt tugevamaks. Lihtsalt olla eakaaslastega koos kasvõi hilisõhtuni palli mängides. Siinjuures olgu öeldud, et Lüllemäe laagris tuli lapsi

enne öörahu jalgpalliplatsilt lausa jõuga ära tirida. Ja loomulikult ka see, et orienteerumine treeningrajal on kindlasti midagi muud kui lihtsalt võistlustel või päevakutel käimine. Laagrites korraldatakse tavaliselt ka spetsiifilisi orienteerumisharjutusi, mida kodus või klubides tõenäoliselt vähe tehakse ja juhendajad-treenerid on kogu aeg käeulatuses.

KELLELE?

EOL noortelaagrid on üldjuhul mõeldud EOL klubide noortele. Loomulikult on kõigil hea meel kui laagrisse tulevad ka need, kes alles alustavad tutvust alaga ja pole veel ühegi klubi liige. Näiteks Lüllemäe laager oli lausa rahvusvaheline — laagris oli ka üks soome poiss, kes juhuslikult oli koos isaga Eestit külastamas.

KES KORRALDAB?

Korraldajateks on ikka olnud EOL klubid, kuid see pole mingi reegel. Näiteks kaks aastat on väga edukalt Lüllemäe laagrite korraldusega hakkama saanud juba 40 aastat toimivate o-päevakute üks käivitajatest

Lüllemäe laagri kavatsus oli ka matk Karula kuplite ja järvede vahel. Esiplaanil laagri raja-meister Toivo Kotov.

EESTI KULTUURKAPITAL

toetab EOL noortelaagreid

Toivo Kotov. Kõige suurem eelis on korraldaja klubil ehk see, et nende klubi lastele tuuakse laager "koju kätte".

KES MAKSAB?

Nagu öeldud, on aastaid EOL laagreid toetanud Kultuurkapital. Välja on kujunenud traditsioon, et kohalesõidu, majutuse ja söögid maksab kinni kas koduklubi või osaleja vanemad, Treeningute ettevalmistamine ja kõik muu on EOL kaudu organiseeritud. Korraldajad on püüdnud leida ikka taskukohase hinnataseme.

TULEVIK.

EOL noortelaagrid jätkuvad ka järgmistel aastatel ja EOL ootab meelsasti korraldusettepanekuid juba järgmiseks suveks. Üks laager võiks kindlasti olla Põhja-Eestis, õppimiseks sobivaid maastike peaks olema küll. Täpsemad laagriajad saab planeerida siis kui EOL 2005.a. kalenderplaani kindlaksmuud (umbes novembris), kuid kõik mõtted ja ideed on juba nüüd teretulnud.

ESTONIAN EXTREME EVENT

12. septembril, Kolgakülas Lahemaa Rahvuspergis

Põhialad: jalgsi-, kanuu- ja rattaorienteerumine

Eriülesanded: looduslik takistusrada, raba ületamine, kõieharjutus

Korraldaja: TA OK, peakorraldaja Tõnis Erm, tonis.erm@mail.ee, tel 56 669 977

Võistluskeskus: Kolgaküla Rahvamaja

Võistlusdistsantsid

- Eliitrada 7-10h
- Rahvarada 3-5h

Võistlusklassid

1. Mehed
2. Naised
3. Sega

Võistlused on võistkondlikud

Võistkonnad on kolmeliikmelised

Osavõtumaks

Eliitrada: kuni 29.08.2004 1140 kr
30.08 - 11.09.2004 1380 kr
võistluspäeva hommikul 2100 kr

Rahvarada: kuni 29.08.2004 840 kr
30.08 - 11.09.2004 990 kr
võistluspäeva hommikul 1500 kr

NB! Osalejate arv on piiratud. Ära hiljaks jää!

Registreerimine

E-maili teel: xdream.xdream@mail.ee

Osavõtumaks tasuta SK ESTO arvele EÜP a/a 10220035806010

Tule ja pane end proovile!

www.xdream.ee

Peasponsor

Sponsorid

Võsast väljas: Programmeerija Sergei Shirokov

NIMI: Sergei Shirokov
VÕISTLUSKLASS: H21
KLUBI: SRD SK
SÜNNIPÄEV: 16.03.1972
ELUKOHT: Tallinn, Tammsaare tee
PEREKOND: abikaasa Katja ja poeg Martin 5 a (jookseb neljapäevakutel lasterada)
HARIDUS: kõrgharidus
TÖÖKOHT: AS Altiris Estonia
AMET: Vanemprogrammeerija (Senior Software Developer)

FOTO: SERGEI SHIROKOVI ERÄKOJU

Töötan programmeerijana Ameerika firmas Altiris, mis tegeleb tarkvara loomisega paljudes maades, nende hulgas Eestis. Oma tööpäeva on mul üsna raske kirjeldada, kuna ükski päev ei sarnane teisega. See tuleb sellest, et programmeerija töö on suures osas loominguiline tegevus ja seepärast puuduvad meie firmas ranged tööletuleku ja tööaja reeglid. Ma kasutan seda vabadust sageli, nii on mu tööpäev alanud kell 6, 8, 10 või mõnikord isegi 12 keskpäeval. Esimese asjana kulutan ma pisut aega, et lugeda läbi öö jooksul kogunenud e-kirjad, mida võib olla üsna palju, seda juba tingituna ajavahest Ameerikaga (8–10h). Seejärel asun täitma jooksvaid ülesandeid. Tööülesandeid arutatakse ja jagatakse kord nädalas üldkoosolekul ja need võivad olla väga erinevad — nii aja kui raskusaste poolest. Teiste sõnadega, tööülesandeid täites pean kirja teel sageli arutlema oma kollegidega, nii siinsete kui ülemere omadega, kirjutama disainidokumente, uurima probleeme, nende võimalikke lahendusi, arendama uusi tehnoloogiaid. Ma kirjutatan ka täiesti uut koodi (tavaliselt C++ programmeerimiskeeles Windows'is) ja muudan juba olemasolevat, et lisada programmile uusi võimalusi või parandada leitud vigu. Just vigade põhjuste otsimise peale kulub kõige rohkem aega, kogemust ja teadmisi. Vahel juhtub ka nii, et selle tegevuse peale kulub märkamatuks ära terve päev ja alles õhtul tööst „virgudes“ mõistan, et lasin mööda mitte ainult treeningu, vaid ka lõunasöögi! Seda juhtub siiski üsna harva, kuna ma leian, et töö on siiski vaid töö, ja selle

pärast ei tasu maha magada tervet elu.

SEOS ORIENTEERUMISEGA

Alustasin sportimisega 7-aastaselt Kalevi ujulas, kus käisin harjutamas 7–8 aastat ühtejärke. Seal sain ma ka teada, mida sport tegelikult tähendab — see ei ole pelgalt 1–2 treeningut päevas, traumad, närvipinge, kaotuskibedus, vaid ka sportlik hasart, võidurõõm, rekordid, sõprus. Just neist aegadest tunnen ma mõnda tänast orienteerujat (tervitused Lauri Ollile!). Metsa sattusin esimest korda 15-aastaselt. Selleks ajaks olin ujumisega juba lõpparve teinud ja tegelesin raadio-mitmevõistlusega (vanemad inimesed kindlasti mäletavad sellist sõjalis-sportlikku spordiala). Üks osa sellest mitmevõistlusest oli orienteerumine. Sealkaudu ma sattusingi treener Niina Karniti käe alla, kellele ma võlgnen tänu tutvuse eest selle suurepärase spordialaga nagu orienteerumine. Ausalt öeldes ei mäleta ma enam täpselt oma esimest võistlust, arvatavasti oli selleks Tallinna neljapäevak. Aga vaat 3 tundi ekslemist Rõuge kaardil (kaart 8639) ei unusta ma iialgi!

Kohe pärast keskkooli lõpetamist tuli mul orienteerumisse pikk vaheaeg (õpingud kõrgkoolis, eneseotsingud, perekond, töö...) Alles 25-aastaselt alustasin uuesti — alguses natuke aega H21C-s, seejärel H21A-s, nüüd E-s. Meie praeguste tipp-orienteerujateni minu tase veel ei küüni, kuid viimase 7 aastaga saavutatule ma veel peatumata jääda ei kavatse, kuigi tuleb mainida, et iga aastaga läheb motivatsiooni leidmine

üha raskemaks. Senini pole mul ka õnnestunud leida endale treenerit, kes mulle treeningute planeerimisel kaasa aitaks.

TEISED HOBID

Jooksutreeningute rutiini toovad vaheldust teised spordialad, millega tegelen: mulle meeldib ujuda, talviti mängin korvpalli. Regulaarselt käin kolleegidega squash'i mängimas, talviti olen isegi squashivõistlustel osalenud.

KUIDAS SUHTUTAKSE TÖÖKOHAS ORIENTEERUMISSE

Meie firma töötajad on üsna noored ja ka üsna sportlikud. Harrastatakse erinevaid spordialasid, sh ka orienteerumist, kuigi viimase huvilisi on üsna vähe.

SUURIMAD ELAMUSED SEOS ORIENTEERUMISEGA

2003.a kevadel olin Hispaanias treeninglaagris koos meie tugevamate orienteerujatega ja need 2 nädalat külg-külje kõrval elu ja treeninguid jätsid mulle kõige meeldivamad mälestused. Unustamatu on ka koos SRD klubiga saavutatud Jüriöö pronksmedal Kuressaares.

SUURIMAD SAAVUTUSED TÖÖELUS

Minu töö ei nõua niivõrd isiklikku kui meeskondlikku õnnestumist. Isiklik saavutus siinjuures on just oskus töötada

FOTO: SERGEI SHIROKOV/ERAKOGU

meeskonnas.

ÜHISED JOONED TÖÖS JA ORIENTEERUMISES

Minu programmeerijatöös ja orienteerumises on ühiseid jooni leida üsna raske. Kuid just teadmised programmeerimisest ja kogemus, mille olin töös saanud, sünnitasid idee ja tahtmise sellest osa ka orienteerumise heaks rakendada. Nii sündis Odata projekt (www.orienteeing.planet.ee). Loodan, et see internetilehekülj on orienteerujatele huvipakkuv ja vajalik. Tervitan igasugust tagasisidet (sh uued ideed ja soovid, teated vigadest jne). Ootan ka fotosid, nendega muutub andmebaas elavamaks ja atraktiivsemaks.

KUI TÖÖKOHTA TELLIDA ORIENTEERUJA...

Arvatavasti on meie firmas vaid mõned Orienteeruja lugejad, kuna enamus teeb vaevu vahet „rebasejahil“ (raadio-orienteerumine) ja orienteerumisel ning samas on firmas kuidagi nii välja kujunenud, et põhilised keeled, mida meil räägitakse, on vene ja inglise keel.

Ma jälgiksin suure mõnuga Olümpiamängude orienteerumisevõistlust, kui see vaid kavas oleks. Kuid OM-i alaks olles tuleb sellest orienteerumisele suur „koormus“ ja seetõttu ei ole ma kindel, et orienteerumine ala arengust lähtudes tervikuna oma olümpiastaatusest võidaks.

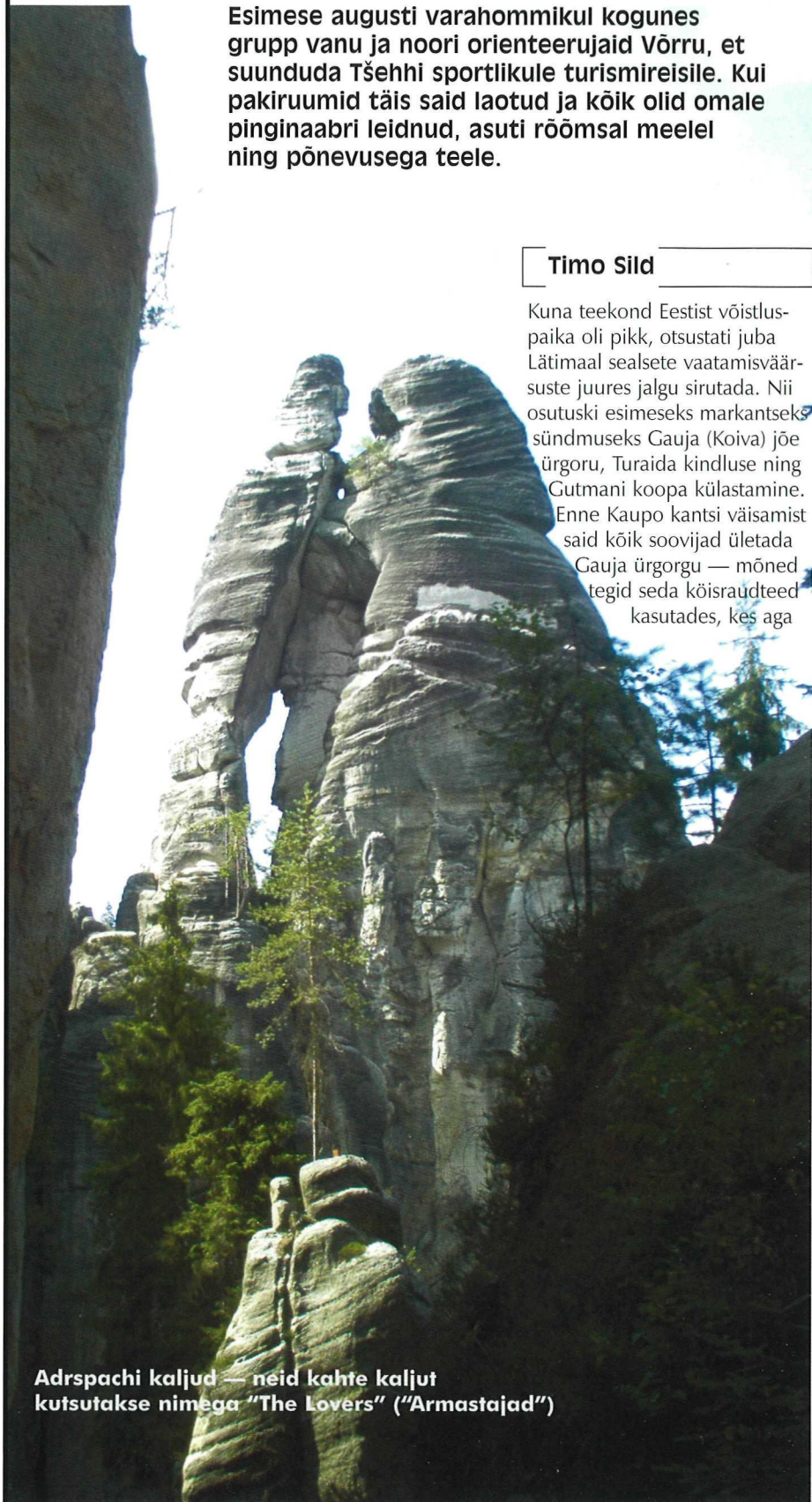
O-turistina Tšehhimaal

FOTOD GRETE GUTMANNI ERAKOGUST

Esimese augusti varahommikul kogunes grupp vanu ja noori orienteerujaid Võrru, et suunduda Tšehhi sportlikule turismireisile. Kui pakiruumid täis said laotud ja kõik olid omale pinginaabri leidnud, asuti rõõmsal meelel ning põnevusega teele.

Timo Sild

Kuna teekond Eestist võistluspaika oli pikk, otsustati juba Lätimaal sealsete vaatamisväärsuste juures jalgu sirutada. Nii osutuski esimeseks markantseks sündmuseks Gauja (Koiva) jõe ürgoru, Turaida kindluse ning Gutmani koopa külastamine. Enne Kaupo kantsi väisamist said kõik soovijad ületada Gauja ürgorgu — mõned tegid seda köisraudteed kasutades, kes aga

Adrspachi kaljud — neid kahte kaljut kutsutakse nimega "The Lovers" ("Armastajad")

Kogu reiseltskond Tšehhi kõrgeimal tipul — Snezka oisas

vagunisse ei mahtunud või tundsid ennast kindlamalt kahe jalaga maa peal, said jõesängi ja selle kaldaid imetleda bussiknast, kui sealt läbi läksime. Turaida kindlust on lätlased viimaste aastate jooksul palju restaureerinud ja seda oli selgelt näha. Peale hoonete korrashoiu on kõikjal seletavaid silte ajalooliste faktidega ning kipskujud annavad oma panuse tollase elu rekonstrueerimisse. Kõik jõudsid ära käia kindluse peatornis, kust avanes imepärane vaade Gaujale ja seda ümbritsevale loodusele. Järgmisena käisime Gutmani koobast uurimas. Selle, umbes 10 000 aastat tagasi tekkinud ja Baltimaade suurima koopa pikkus on 18,8 m, kõrgus 10 m ja laius 10,6 m. Rohkem kui paljad arvud huvitas reiseltskonda koopa sisemusest välja voolav allikas, mille veel on uskumuste järgi imetevgev toime. Nii mõnigi jõi kui kaevust.

Päeva lõpus õõbisime Leedu suuruselt kuuendas linnas, et hommikul uue hooga Tšehhi poole sõita. Poola pinnal nautisime nii päikesetõusu kui -loojangut, raudteelikke maanteed ja liigutasime viktoriinidega ka pisut ajusid. Öösel jõudisime lõpuks majutuskohta, mis asus täpselt keset „5 dnu OB JICIN 2004“ (eesti keeli „Jicin'i 5-päeva jooks“) võistluskeskust.

Hommikul, kui vöövahe kõigil täidetud sai, mindi kohaliku maastikutüübiga tutvuma. Mets oli hea nähtavuse ning läbitavu-

sega, raskusi tekitasid peamiselt suured tõusud ning laugel nõlvadel suuna hoidmine.

Pärast sissejuhatavat trenni suundus reiseltskond Prahasse, väidetavalt ühte Euroopa ilusaimasse linna. Läbisime risti-rästi Praha vanalinna, nägime lossikompleksi ja Franz Kafka kunagist elukohta ning loomulikult ületasime mööda Karli silda Vltava. Hoiatuseks peab ütleva, et oma väärtasju tuleb linna peal kõndides hoolikalt hoida. Kurvastuseks oli meilgi varastega kokkupuuteid, kuid midagi väärtuslikku õnneks kaduma ei läinud.

Neljandal reispäeva õhtul pärast võistlust mindi taas Tšehhimaale võlusid imetlema. Seekord matkasime keset võimsaid kaljusid, mis olid Ida-Boheemiasse tekkinud jääaja lõpu hiigeljõgede uuristavast toimest. Jalutada sai nii kaljude peal, all kui ka vahel. Sagedasti kohtasime kaljuronijaid, kes panid ennast tõsiselt proovile, kuna ei kasutanud kõrgete seinte ronimiseks julgestust!

Järgmine päev vallutasime Tšehhi kõrgeima mäe Sněžka. Et jõuda 1602 meetri kõrgusele, sõitsime suusatõstukiga poolele nõlvale ning sealt jätkas tipuvallutamist juba igaüks omas tempos. Nüüd võib juba rõõmsalt tõdeda, et kogu meie seltskond käis Tšehhimaale katusel.

Kolmandal võistluspäeval puhkasime ja suuri retki ei toimunud. Väljasõit piirdus kohaliku linna uurimisega. Seevastu sõitsime järgmisel päeval uuesti Tšehhi suurejoonelisi kaljusid

vaatama, et võtta sellest suurejoonelisest piirkonnast viimast.

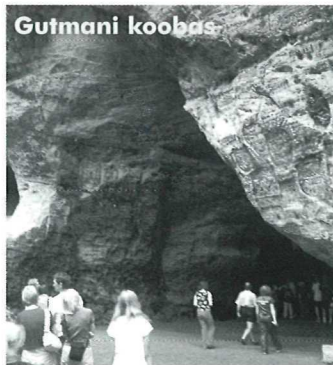
Eelviimase võistluspäeva õhtul külastasime unustamatuid kaljusid Adrspach'is – see on ikka vapustav kui jalutada tasast maad mööda ning ümberringi on hordide kaupa looduse vormitud tornikujulisi kaljujurakaid, mille kõrval Munamäe vaatetorn kahvataks...

Loodusesõpradele peaks see koht lausa kohustuslik olema kui Tšehhimaale satutakse! Aga ettevaatust — matkarajal on ka nii kitsas koht kaljude vahel („Hiireauk“), et igaüks sealt läbi ei mahugi! Õnneks on „ameerika tüüpi“ turisti jaoks ehitatud selliseks juhaks „ümbersõit“.

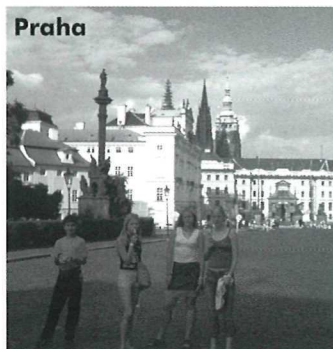
Viimasel võistluspäeval jätkus aega vaid võistlusele keskendumisele ning järgsele jooksuanalüüsile. Öhtu tipnes autastamise ning lõbusa õlleteatega. Mitmevoorulise hajutusega lühiteate finalistide keres loksus lõpuks 3 liitrit kesvamärgest ja selles seisus tuli läbida muuhulgas üks ujuvpunkt keset tiiki ning teine saare peal...

Eestisse toime kokkuvõttes nii mõnegi auhinnalise koha. Ainukeseks võitjaks oli meilt Lauri Sild klassis H14.

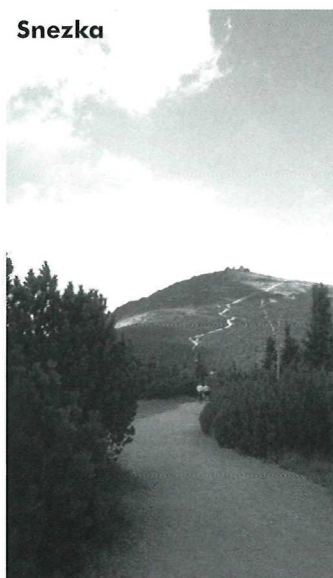
Keda Tšehhi külastamine huvitab, sellele võib seda maad julgesti soovitada. Toit ja elamine on seal meiega samas hinnaklassis või pigem isegi odavamad. Orienteerumine on seal aga „kõva sõna“ ning head konkurentsi jätkub igale võistlusele.

Gutmani koobas

Praha

Snezka

Orienteeruja 10 aastat tagasi

29. septembril pea 10 aastat tagasi ilmunud Orienteeruja nr 4 kaanetüdrukus on Külli Kaljus. Sel ajal tõsiselt orienteerumisega tegelema neiu sai MK-etapil Taanis teise koha ning võitis 1994.a üliõpilaste MM-il Sveitsis lühirajal pronksmedali. "Kohe sinna jõudes tabas meid üllatus — saime teada, et piikidega ei tohi joosta, rikub loodust. Meil aga nuppe kaasas polnud. Kerjasime siis külapealt uued — Mati [Tiit] sai pool numbrit väiksemad, mina jälle kaks numbrit suuremad jalavarjud," kirjeldab tollane maailma kolmas üliõpilasorienteeruja eestlaste sekeldusi Alpides. Kuigi Külli väitel oli tal lühirajal kogu aeg tunne, et ainult ronid ja joosta ei saa, pööras ta see-eest rohkem tähelepanu kaardile, vigu ei teinud, ning saavutas tänini eestlaste parima tulemuse sellel võistlusel.

Norras ja Taanis toimunud MK-etapil saavutasid teisedki eestlased edu — lisaks esindaja ja autojuhi-na kaasas olnud Leho Haldna poolt supertulemu-seks nimetatud koondise ainsa naisliikme Külli tei-sele kohale võisid mehed (Sixten Sild, Alar Viitmaa, Margus Retel) rahul olla 25 riigi konkurentsist saavu-tatud 7. kohaga teatejooksus — kusjuures enne vii-masel hetkel koondisele lisandunud Marguse kol-mandale etapile lähetamist olid liidrid veel näge-miskaugusel. Individuaalvõistlustel oli meestest edukaim arvatult Sixten — Norra "ühemehe-teatel 1-minutilise stardiintervalliga" 19. ning Taani ühis-stardist "ühemehe-teatel" peale vaatepunktis Külli tulemust kuuldes kadunud keskendumisega 36.

Norra MK-etapp hiilgas ka elektroonilise märkimis-süsteemiga — Sixten Sild jutustab rubriigis "Tule-vik" nüüdseks EMIT-i nime saanud süsteemi eelis-est ja puudustest, pidades plussiks kohest etapiae-gade saamist ja mugavust, miinuseks aga tagasiside puudumist komposteerimisel (seda ennustab ta tu-levikus lisanduvat) ning kõrget hinda.

Nagu ka tänavu toimus 1994.a juunioride MM Poolas. Eesti oli esindatud 5 sportlasega — Erkki Aadli, Margus Plakso, Kaari Kivikas, Kristi Vassil ja Edith Madalik ning, nagu tänavugi, polnud saavu-tused kuigi märkimisväärsed. Vaid poisid olid kom-bineeritud võistkonnaga teate kahte esimest vahe-tust joostes esikümnes. Kaasas olnud Arvo Kivikase sõnul tasub aga võistlustest ikka kindlasti osa võtta, et tase nii noortel kui täiskasvanutel täiesti ei kaoks.

EOLi juhatuse otsused

04.08.2004 (interneti teel)

343. Muuta EOL juhatuse otsust nr 315 (23.01.2004) "RO koondise koostamise alused" järgmiselt:
Teine katsevõistlus:
2) Fillari Cup pikk rada, Jämi (Soome), 7.08 tulemus H21 (oli Fillari Cup tavarada, Jämi (Soome), 7. või 8.08, tulemus H21)

Kinnitada 2004.a. RO koondise kandidaatide nimekirja järgmisena:
Koondise kandidaatide lõplik nimekirja seisuga 1.06.2004
- Margus Hallik, OK LUS
- Raul Kudre, OK Peko
- Rene Ottesson, OK Lehola
- Arbo Rae, OK Nõmme
- Mait Mändmets, SK Rada/ROK Rae
- Tõnis Erm, TA OK

23.08.2004.a. (interneti teel)

344. Kinnitada EMV (tavarada ja n/v teade) 28.–29.8.2004 võistluste zürii:
1. Nikolai Järveoja (EOL volinik, zürii esimees)
2. Tarvo Avaste (Sportnet, liige)
3. Mati Poom (TON, liige)

27.08.2004.a. (62. koosolek Tabinal)

345. Kinnitada Tarvo Avaste EOLi ori-

enteerumisjooksu treener-esindajaks alates 01.11.2004 kuni 31.10.2006

346. Kinnitada Raul Kudre EOLi suu-saorienteerumise koondise treener-esindajaks alates 01.09.2004 kuni 31.03.2006

347. Kinnitada EOLi võistluste korral-dustingimused 2006.a (vt lisa)

348. Kinnitada EOLi konkursi "Edukas treener" tingimused (vt lisa)

29.08.2004.a. (interneti teel)

349. Kinnitada Eesti koondis MM võistlustele Rootsis, Västerås 10.–19.09.2004.a:

H21

1. Olle Kärner (tulemuste alusel)
2. Marek Nõmm (koef)
3. Erkki Aadli (koef)
4. Mati Tiit (koef)
5. Jan Olm (määramine)
6. Andreas Kraas (määramine)

D21

1. Anu Annus (tulemuse alusel)
2. Kirti Rebane (tulemuse alusel)
3. Tina Olm (määramine)
4. Annika Rihma (määramine)

Treener-esindaja: Sixten Sild

Orienteerumisest olümpiamängudel

Kuigi olümpiamängudelt on orien-teerumine siiaaani kõrvale jäänud, jäi kord selle unistuse täitumisest puudu vaid paar kuud. 1940.a Hel-singis toimuma pidanud mängudel oli näidisalana kavas ka orienteeru-mine (soomlased pidasid sel ajal juba Soome meistrivõistlusi ning võistlesid ka norrakate ja rootslaste vastu), mille tarvis oli joonistatud Fiskarsisse 1:20 000 mõõtkavas kaart, moodus-tatud organiseerimiskomitee ja nime-

tatud ametisse rajameistrid.

II Maailmasõja algus sundis aga mängude korraldajaid plaane muut-ma ja maikuu 1940 teatati võistluste ärajäämisest. Kuigi 1956. aastal Hel-singisse naasnud olümpiamängudel orienteerumist kavas ei olnud, peeti samas kohas 1966. aastal esimesed orienteerumismaailmameistrivõist-lused.

O-SPORT

Reklaami ja tulemuste avaldamise hinnad:

1. Eesti o-võistluste tulemuste avaldamine (EOL-i liikmetele):

1.1 kuni 100 võistlejat	50 kr	1.4 kuni 500 võistlejat	300 kr
1.2 kuni 200 võistlejat	100 kr	1.5 üle 500 võistleja	400 kr
1.3 kuni 300 võistlejat	200 kr		

* kahepäevased võistlused +50%, 3-päevased +75%, 4-päevased +100%

2. Eesti o-võistlusketsete avaldamine (must-valge):

2.1 suurus kuni A7	50 kr	2.3 suurus kuni A5	200 kr
2.2 suurus kuni A6	100 kr	2.4 suurus kuni A4	500 kr

* korduskutse avaldamine -30%

3. Reklaami avaldamine (sisemised leheküljed):

3.1 suurus kuni A7	must-valge 100 kr	värviline 200 kr
3.2 suurus kuni A6	must-valge 200 kr	värviline 400 kr
3.3 suurus kuni A5	must-valge 400 kr	värviline 800 kr
3.4 suurus kuni A4	must-valge 800 kr	värviline 1600 kr

tagakülg:

3.5 suurus A4 - värviline 2000 kr

Võistlusmaastike sulgemise teadete avaldamine on tasuta.

* kõik tulemused, kutsed ja reklaamid tuleb esitada toimetajale digitaalsel kujul aadressil <jyrgen@trenet.ee>

* kordusreklaami avaldamine -30%, mitmekorde reklaami avaldamise hinnad ja kõik muud soodustused kokkuleppel EOL-iga <eol@spin.ee> tel 6398681

HAWAII EXPRESS

JALGRATASTE MÜÜK JA HOOLDUS ÜLE EESTI
www.hawaii.ee

ÜLIÕPILASTE MM 2004, TAVARADA

Tis u Blatna, Plzen, Tsehhi
1:15 000, H 5m

TAVARADA 23.06.2004

D21 8,9 km, tõusu 300 m, 19 KP

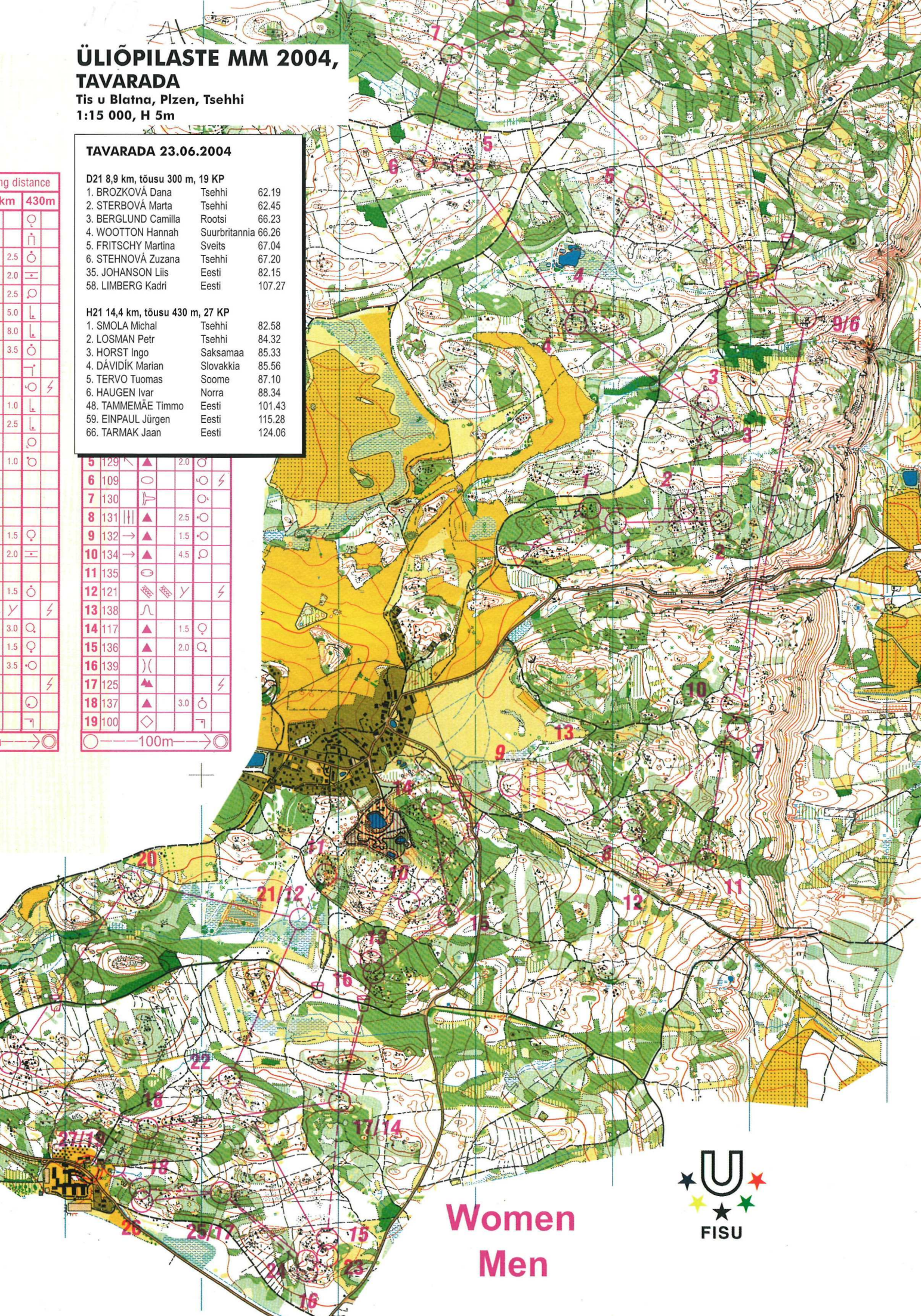
1. BROZKOVÁ Dana	Tsehhi	62.19
2. STERBOVÁ Marta	Tsehhi	62.45
3. BERGLUND Camilla	Rootsi	66.23
4. WOOTTON Hannah	Suurbritannia	66.26
5. FRITSCHY Martina	Sveits	67.04
6. STEHNOVÁ Zuzana	Tsehhi	67.20
35. JOHANSON Liis	Eesti	82.15
58. LIMBERG Kadri	Eesti	107.27

H21 14,4 km, tõusu 430 m, 27 KP

1. SMOLA Michal	Tsehhi	82.58
2. LOSMAN Petr	Tsehhi	84.32
3. HORST Ingo	Saksamaa	85.33
4. DAVIDIK Marian	Slovakkia	85.56
5. TERVO Tuomas	Soome	87.10
6. HAUGEN Ivar	Norra	88.34
48. TAMMEMÄE Timmo	Eesti	101.43
59. EINPAUL Jürgen	Eesti	115.28
66. TARMAK Jaan	Eesti	124.06

ing distance	km	430m
2.5	○	○
2.0	○	○
2.5	○	○
5.0	○	○
8.0	○	○
3.5	○	○
1.0	○	○
2.5	○	○
1.0	○	○
1.5	○	○
2.0	○	○
1.5	○	○
3.0	○	○
1.5	○	○
3.5	○	○
○	○	○
○	○	○

5	129	▲	2.0	○
6	109	○	○	○
7	130	○	○	○
8	131	▲	2.5	○
9	132	→	1.5	○
10	134	→	4.5	○
11	135	○	○	○
12	121	○	○	○
13	138	○	○	○
14	117	▲	1.5	○
15	136	▲	2.0	○
16	139	○	○	○
17	125	▲	○	○
18	137	▲	3.0	○
19	100	◇	○	○

Women
Men

